

310242 వ్ర తి ది న ము వ్ర క టి ం వ : డ డు ను.

Vol. 9. } చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ నవంబరు నెల 4-వ తేది శనివారము No. 180

చెన్నపట్టణము క

మంజుళి వామనం వత్సరము, శాస్త్రకమాస శుద్ధపాక్షము రవి.

సంపాదక ౧౮౦

లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూప 1-4-0

1. మలేరియా జ్వరమునకు మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు మంచి గుణమిచ్చినది. లక్షీ సరికొనాజోవ్య సోమవారపేట, హుద్దల్లా.

2. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రలు అతి ఉపయోగకరమైనది. మరల దేహబుద్ధుల పంపకోరితవ.

బాలరామాచార్య, శివస్వామి, చిక్కడి బెల్గామ్.

3. మీ లోకమయహార కస్తూరిమాత్రల గుణములకు మిక్కిలి ఉపయోగించినది. 6 బుద్ధుల వెంటనే పంపకోరితవ.

ఎన్. ఆచార్య, నూల్-మాస్టరు క్రికనాస్, బెంగళూరు.

సారస్వతానవము విద్యార్థులకు, వ్యాధివాదులకు, ఉపాధ్యాయులకు, సంగీతజ్ఞులకు, వారు, పిత యనకల మొదలు గుంబంధమైన పనిగలవారి పాలిటికి సంబంధి.

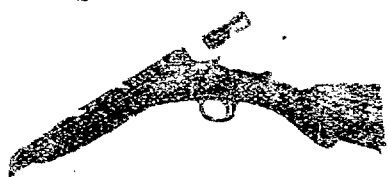
20 దినములకు సరిపోవు బొవధ వెల 1—0—0 వి. పి. ఖర్చు పేరు.

ప్రాంచి లక్ష్మీ, నెం 881 తంబుకెట్టిపేటి మద్రాసు. వి. పి. ఆర్జులు మద్రాసునండి పంపబడుతు.

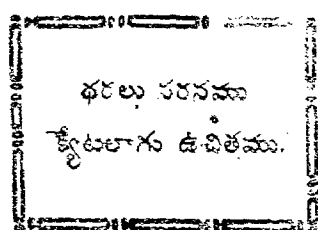
చాళ్యపు వెంకటాచల చండితులు శ్రీ కీతారాఘవ వైద్యశాల మైసూరు. (1)

301-594

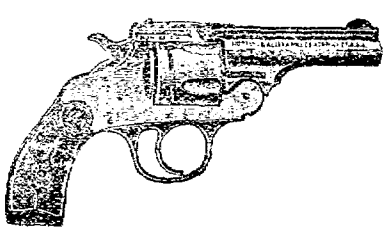
కంజాకాశుకా తాగునీరుకు ముద్రపెట్టవలసి కంపెనీవారిచే వాణిజ్యములను నివార్యము. అంతేక విద్యుత్కాండా యు యుక్తము. (3068) కృష్ణానది. [స్థాపితము ౧౮౮౩ కం

౧౨ సంవత్సరము.

ధరలు సరసము
క్యేటలాగు ఉచితము.

వాణిజ్యము కి, 3౩, 3౬ అంగుళములలో దొరుకును.

చిన్నది. కేసులో పెట్టబోగలిగినది కాదని వాదించు.

యాక్. వి. రామారావుకం శెట్టి అందు కంపెనీ, నెం. ౧౨, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

LAWRENCE & MAYO Ltd.

(Incorporated in England)

PREMIER OPTICIANS IN THE EAST.

MOUNT ROAD - MADRAS.

మీ కండ్లను గురించి మీరు కష్టపడ నవసరము లేదు!

మీ కండ్లను పరిశీలించుకొని పురాతనమైన నట్టిదియు, చాల అనుభవము గడించినట్టిదియు,

అన్నిరకములు కంటి అవయవాల సామానులు క్రయమునకు కొరకునట్టిదియు నైన

వారివద్దనుండి సులభములను కొనుడు

ఆగ్రాపత్రికలో మా ప్రకటనను చూచినట్లు తెలుపునట్టివారికి

వేతపనికి ఉచితముగా చేయబడును.

లారెన్సు ఆండ్ మేయో (లిమిటెడ్)

ప్రీమియర్ ఆప్టిషియన్లు, 9౯ కి. బస్సు.

మాంటురోడ్డు - మదరాసు.

యంధిశములము! వేదాలు కర్మపడినవి!! వాడుక వాడకవు.
మేలైన జపాక పట్టు పంచలు.

అనేక పంజాబి కర్మపడినవి!! వాడుక వాడకవు.

ప్రస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము.

వాడకులా! కృంగారమున్ను

వాడకరయన్ను గలమేలైన అంజ

పట్టుపంచలు పండుగినముల అం

దముకొరకు తెప్పించి విక్రయించి

పోగా మిగత కొద్ది పంచలుమార్కెట్

యన్నుది. ఇందులో ఎరువు, పన్ను

అడవచ్చు రోజు, మేళువర్లు, ఇత్యాదిరంగులు గలవు. కొలు

నీడుమైట్టివి. త్వరపడుడు. తేపాలభిర్యులు వేరు.

5½ మాదనిడివిన్ని 2½ మాద పెదల్లుల పట్టుపంచ 1-కి 8.4౦

చిరునామ:— రాజలక్ష్మీ కంపెనీ,

980 నెం 44 నంబులమార్గ పేడి, మదరాసు.

రిజిస్టరు చేయబడిన మేలైన లక్ష్మీ బ్రాండు

జపా ఆ యి లు

సర్వరోగ నివారిణి.

ఇంకవల్ల జ్వరము, దగ్గు, పిత్తము.

కొంతునొప్పి, కలరా, యిన్ ఫ్లుయెంజా,

పల్లు నొప్పి, చివలు నొప్పలు యింకా

యితర వ్యాధులకున్ను, ఉపయోగము.

తల బుడ్డి 1-కి రు 0—6—0

డబ్బు 1-కి రు 2—12—0

గ్రాను 1-కి రు 80—0—0

అర్జున్తో అద్వాన్యసంపింకవలయును.

8 గ్రానులు పి.కే.వి.బా.శియువారికి

నైజరాన్ద్రీ ప్యాకింగు కర్మలు యింక

మా యొక్క జామా అయిలు లక్ష్మీ

బ్రాండు ఆడకు చూచి తీయవలెను.

ఆమర్ చెంక, సోగూ చెంక

యంగ్లీమనండు పలకరుకు

కల్పం, నైజాన్ద్రీ మురాటిక ఆసిడ్డు, వ్యాపారస్తులు.

నెం 88, నైజాన్ద్రీ నాయునిపేడి, మదరాసు.

ఆపూర్వజ్యోతిష గ్రంథరాజము

వీనిని గురించి 28-7-21 తేదీల "ఆంధ్రప్రభ" యిట్లు

ప్రాముఖ్యముగా "జ్యోతిష ఆస్థానము" ఇత్యాది సర్వజనోప

యోగితులకు వాడకమునోపయోగము. ఇందలి శ్రుతివచనములు ఆ

మూలము. శ్లోకములను ప్రవచనంబించు మూలావలకు

కరులు, పాటికలు సమర్థించి వారు చెప్పెడు కల్పములను

సానపోవువానికి కల్పరేఖలు ఇతరులకూ మేమియు కల్ప

రేఖలకు భావము, జ్యోతిషశాస్త్రము మున్నగువానితో పనిలే

కుండ ఏదేల కావల కలుగగల భవిష్యములను ఎవరివట్టుకు

వారు తగునులభముగ చూచుకొనవచ్చును. అట్లు ప్రతినిదయ

మును ప్రతివారికిని బాగుగ బోధపడునట్టి యాగంధరాజము

అతిమలభమైన తెలుగులో వ్రాయబడినది మరణకాలమును

నిర్ణయించుట, సూర్యచంద్ర కాదులను బట్టి కుభ కార్య ప్రాంధ

మునకు అనుకూల కాలనిర్ణయము, దీర్ఘ జీవితమునకు చేరుదునని

కనులు నిండు వివరింపబడినది. వికరీకరణ, కరకరములేకుండ

తెలియలేని విషయములన్నియు దీర్ఘము గలవను తిత్తి

యొక్క గాదు." వీని నెల పోస్టుభిర్యులుగాక రూ 2-0-0.

ప్రీమియర్ ఎస్ట్రోలాజికల్ బిరో,

బోడవరం, విజాపట్నంబల్లా

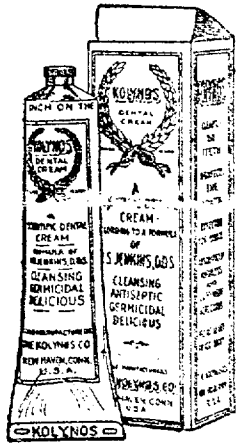
నోరే శరీరమునకు ద్వారము

నోటియందును, కంఠమునందును, లెక్కలేని చిన్నపురుగులు తిరుగుచుండును.

నోటిగుండా శరీరములోను ప్రవేశించుటకు యత్నించును.
మొదట వ్యాధిని కలుగజేసి, తరువాత నాశనము చేయును.

ప్రతిసారి భోజనము చేసినపిమ్మట మీ దంతములను కొలిసిను టూత్ పేస్టుతో శుభ్రము చేసికొనుదు; ఆది దంతములను తెలుపుగా నుంచుట, దంతములు క్రుల్లిపోవకుండుటకై అప్పటికప్పుడే పాచిని తీసి వేయుట మాత్రమే గాక, మీ నోరును శుభ్ర పరచును. చిన్నపురుగును చంపును. వ్యాధి మీకు రానియక ఆటంకపరచును.

నేడే కొలిసిను గొట్టము నుకట్టి కొనుచు.
అందరియొద్దను విక్రయమునకు దొరకును.

KOLYNOS

డెన్టల్ క్రిమ్.

ఒక క్రొత్త ఉద్దేశ్యము. శ్రేష్ఠ మైన పండ్లపాడి మైక కొలిసినుకు మంచి ప్యాకింగు ఉండుట అత్యము. గడకనే ఒకమాత్ర గొట్టమునకు కట్టియుండునట్లు కనిపెట్టితిమి. మూతపడిపోదు. అది గొట్టమునకు కట్టబడియున్నది శ్రమ యుండదు. క్రిము చాలకామునకు బాగుగానే యందును.

The Kolynos Company New Haven, Conn, U.S.A.

Representatives for India :

MULLER & PHIPPS (India), Limited.

Madras Bombay Calcutta Karachi Rangoon

వేమూరు వేంకటకృష్ణమ నెట్టి అన్డ్ సన్స్ వారిచే ప్రకటింపబడిన

భాస్కర రామాయణం రూ 4-0-0

ఎ. కణ్ణన్ నెట్టి అన్డ్ కంపెని వారిచే విక్రయింపబడును.

నెం. 286, అప్పా బిల్డింగు, చైనాబజారురోడ్డు, మదరాసు.

క్యాటలాగు ఉచితము

స్వేచ్ఛగానుండి

గడించుడు!

గడించుడు!!

గడించుడు!!!

మా నిట్టింగు మెషిన్లలో దొరకాని వాడుకు. ఎక్కడను వానితో అతిసులభముగా పనిచేయవచ్చును. మీరు రోజు 1 కి రూ 3 లు మొదలు రూ 50 లు వరకు గడించగలరు. అనుభవ మనసరములేదు. ఉపయోగించువిధము ఉచితముగా నేర్పబడును. మీరు తయారుచేయునట్టి సామానులు మీకుగాను మేము విక్రయింతుము. సంపాదకకు మేము పూచీనిచ్చెదము. బనీనులు తయారుచేయు మెషిన్ 1 కి ధర రూ. 2500. దీనివలన రోజు 1 కి రూ. 16 వరకుల బనీనులు తయారుచేయుటకు వీలుగానుండును. "బి" టైపు బనీను మెషిన్ 1 కి ధర రూ 4700. దీనివలన రోజు 1 కి 27 వరకుల బనీనులు చేయ వీలుగానుండును. అలాగేనిట్టింగు మెషిన్ 1 కి ధర రూ. 320. ఇవిగాక ఎక్స్ట్రాయెడర్, సామానులు కొయ్యలో చిత్రపునఃచేయు సామానులు, హెమిస్టిక్ బాలింగు, రింకింగు మెషిన్లు, గృహమునకు, కర్మాగారమునకు కావలసిన అన్నిరకముల మెషిన్ల నిట్టింగునూలు, నూలులు, తరికములు, నేత మెషిన్లు, వర్గములు, బాల్స్, పుటుల్స్, స్టేషనరీ, హోనరీ, ఇనుపసామానులు, కెమికల్స్ మొదలగునవి కలవు. హామర్లు, బర్లిక్, స్ప్రింగ్ బెల్లాండు, ఫిలడెల్ఫియా మాంచెడ్డు, లండన్, న్యూకాజిల్ మొదలగువాగాల నుండి కొని, ఎగువతియేయునట్టి, దిగువతియేయునట్టి ఎజంటున్నారు. ప్రపంచమునందున్నట్టి వ్యాపారసంబంధము గల ప్రతిముఖ్యోత్పత్తిను మాకు ఉత్తరప్రభుత్వతరములు గలవు. వివరములకు ఒక అలాగ్జిల్లను పంపగోరెదము.

Asiatic Knitting Corporation, 27, Dhurrumtolla Street, Calcutta.
The Asiatic Knitting Commercial Corporation, 303, Hornby Road, Fort, Bombay,
The Asiatic Knitting Commercial Industrial, Karachi.

ఇంద్రజాల కుహేంద్రజాలము

(2118-688) ఈ ఆశూర్యగ్రంథములో జర్మనీగారడి, యూర్పిష్టాస్త్రానుమము, ఇంగ్లీషు ఇంద్రజాలము, మంత్రకాస్త్రము, భూతకైద్యము, యంత్రములు, ఆమెరికావారి చీట్లపేజీ రిమానులు విచిత్రవిద్యవిద్యలు గలవు. ఇంతేగాక మనుష్యుని మాయముచేయుట, మామిడిచెట్టును పుట్టించుట, కీముతో సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మాటలాడించుట భూమిపైన గజముయేర్చున గాలిలో మనుష్యుని నిశాధారముగా నిట్టుట మొదలగు విచిత్రములు అనేకము లున్నవి. ఈ భూతము తెలుగుభాషలో అతి సులభమైన శైలిని వ్రాయబడి యున్నది. ఈ గ్రంథమును చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేయగలరని గ్యారంటీ యుచ్చుచున్నాము. దీనివల రూ 4-0-0. త్వరపడుడు!

1. ఆర్. జనార్దనంనాయుడు, ఇంగ్లీషు, సుంటూరుజిల్లా

పుటల 180 పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును శాశ్వతశుభమును పొందుట స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కలుగుచున్నది.

ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్విద్ధిని ఇప్పించును.

ఈ పుస్తకము ఇశాముగా నీయబడును. పోస్టుచార్జియూ మేమే భరించి పంపెదము. నెంబునే వ్రాయుడు.

వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ, ఆలంక నిగ్రహ ఔషధాలయము.

26. బ్రాడ్వే, మద్రాసు

డయబిస్

మిక్కిలి పనికి వచ్చునది.

అతిమూత్రము ఎంతకాలమునుండి యుండినను, ఈ డయబిస్ పోగొట్టును. నేటికిని గొప్పవైద్యులచేతను పొగడబడుచున్నట్టియు, అనాదిప్రసిద్ధముగ నీజేశమునందు దొరకుచుండెడి యమూల్యములైనట్టియు, స్వచ్ఛము లైనట్టియు మూలికలతోను, దినుసులతోను వైద్యశాస్త్రానుసారముగ చేయబడినది. దీనిని కొంచె ముపయోగించిన మాత్రమునకు వెడలు పర్యాయములసంఖ్య తగ్గును. మూత్రములోని తీపి పరిమాణమును తగ్గించును. ఈమందునే మరెంతకాలము తీసికొనుచుండిన, మంచియారోగ్యము కలుగును. సీసా రూ 4-8-0.

శ్రీకృష్ణన్ బ్రదర్స్,

323, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు.

Are you in the Full Glory

OF Manly Strength

If not, you are in urgent need of radical remedy to regain your strength and Manly Power

TRY BRISHYA JOGA

Prepared on the basis of Makaradhwaj Gold, Musk, Etc., in assimilable form.

It Guarantees Results.

It quickly renews VIGOUR and VITALITY and restores power of SUPERB-MANHOOD.

Price one Phial (to last 30 days)

Rs. 6 4. Per V. P. P. Rs 6-10.

THE

Kalpataru Ayurvedic Works

(Hd Office) 94 Grey Street,

173/1, Harrison Road, Bara Bazaar Branch

CALCUTTA.

వైద్య విషయములను దీర్ఘ అనుభవమును గడించినట్టియు, ఇదివరలో కలకత్తా మెడికల్ కళాశాల బోధకలయ
మందు గృహవైద్యముగా నుండినట్టియు, కలకత్తాలో నుండినట్టి ఎన్. ఎస్. పి. గవర్నమెంటు బోధకలయమందు
రెసిడెంటు స్థానముగా నుండినట్టియు డాక్టరు బి. ముఖర్జీ, బి.ఎ., ఎల్. ఎస్. ఎస్. గారి నుత్రసిద్ధ బోధకములు.

దైయా బిటోను (201)

దీనిని నేవించుటచే అన్ని విధముల అతిమాత్రవ్యాధులు అత్యద్భుతముగా కుదురును. ఎక్కువగా పోతుమాత్రమును
అమిత దాహమును, చికిత్స పోవుటను, బలహీనతను, మున్నగువాటిని కుదిర్చి, మూత్రముయొక్క సైనిఫిక్ గ్రామిటిని
తగ్గించును; మూత్రమునందు తీపుచేసేయదు. ఒకవారమునకు సరిపోవు బోధకము ధర రూ. 4; ఒకమాసమునకు రూ. 15;
పూర్తిగా కుదురునంతవరకు కావలసిన బోధకము ధర రూ. 20. తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

హైడ్రోసల్

ఒకటిజము. వాటియోనీల్, ఆర్బిటిన్, బూరగకాలు మొదలగువాటిని
వైపుకొనే కుదుర్చుట్టి కమ్యుత్తమైన బోధకరాజము "హైడ్రోసల్"
ఒక్కటియే. జబ్బుగా మున్న భాగమును దుండు బాధను, అసౌఖ్యమును పార
ద్రోలి సదరు భాగమును శుభ్రముగా చేయును. తరువాత స్వాస్థ్యముటకు,
బ్రెసికోమీద పోవుటకు, సాధారణముగా నడచుటకు మున్నగువాటికి
సౌఖ్యముగా నుండును. ఇతరబాధకరమైనట్టియు, శస్త్రసంబంధమైనట్టియు,
చికిత్సల కంటెను ఈ స్వభావకమైనట్టియు, శస్త్రసమ్యత్తమైనట్టియు,
సులభమైనట్టియు చికిత్సలకు అతిశయముగా అద్భుతమైన గుణ మగునట్లును.
ఈ చికిత్స సుమారుమందు మీరు మీ మామూలు పనులను మానవలసినది లేదు.
గుణములేదని ఋజువుచేసిన మీరు చెల్లించిన ప్రతిమ వాపును పరిమేయ
చును. ఈ విషయములు తెలుపు ప్రత్యేకము ఇనాముగా పంపించును.
2 బోధకము బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 8. 8 బోధకముల బుడ్డి 1-కి ధర రూ. 10.
(ఇవి పూర్తి చికిత్సకు కావలసిన బోధకము) పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఈ బోధకమును వాడుటచే ఆరోగ్యము చెందినట్టి వారి నామధేయములు
ఈ క్రింద తెలుపుచున్నది:- కార్టెన్ డబ్ల్యూ. ఫింగ్ లాస్, హెచ్. హెచ్.
డి నైకామ్యు గవర్నమెంటు (డెక్కన్) కార్టెన్ డబ్ల్యూ. పి.నాంగు,
సి.గ.పూరు; మ-రా-రా-శ్రీ ఎస్. శేషద్రీ అత్యంగము, వర్ధములు,
నీడమంగళం; మ-రా-రా-శ్రీ ఎస్.క. మూర్తి, కరుతల్ త్రోవటి, తంజావూరు.

A. CHATTERJEE & CO.,
THE RELIANCE RESEARCH LABORATORY.
27, College Street Market, 2nd Store, Calcutta.

Telegram—Remedies Calcutta.

మహాభగవంతుని హిత

ఇదియొక గొప్పవాడీగంధము. ఇది పూర్వకాలమున మహాభగవంతుని వ్రాయబడినది. మహాభగవంతుని జన్మించిన త్రి
మాసపునయుక్కు జాతకము వానియొక్కజానం లగాయకు ఆయుర్ధాతము అభివృద్ధి జరుగు ఫలితములన్నియు ఆమాస
గ్రహముగా సంస్కృత్యోగ పూర్వకముగా వ్రాయబడినవి. లక్షలకొలది జాతకచక్రములను ఆయా జాతకచక్రముల సహసరించి
ప్రతిమన జూనియొక్క జాతక ఫలములను అత్యద్భుతముగా వ్రాయబడినవి. జన్మ నెల రం- తారీఖు, జననకాలభుదీయలు, జాతక
చక్రము (కుండల) యొక్క నక్షత్రము. ఇది మాకు వ్రాసిపంపించుచున్నది వాని జాతకచక్రమువెదకి వానిచక్రము సహసరించి
వ్రాయబడిన పలములను వ్రాసి వి. పి. గా పంపించెను. జాతకచక్రము వెదకుటకు 1-0-0
ఫలితశ్లోకములయొక్క నక్షత్రవాయుట 1-0-0 శ్లోకములు తెలుగుఅర్థముతో వ్రాయబడుట 1-0-0
మొత్తం రూ. 3.00 అగును. వి. పి. ఖర్చులు 0-4-0 అగును. శ్లోకములకు ధర్మము అనునరంభేనానికి రూ. 2.00 మాత్రము
అగును. కావలసినవారికి వి. పి. గా పంపించును.

ఆకెళ్ళ మెంకలశాస్త్రి, గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు. (గోదావరిజిల్లా)

త్వరపడుము! కొద్ది టిక్కెట్లుమాత్రమే!! మించిపోవుము!!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మగారి కుమారుడు సర్వేశం తొలూకా మేడ రూ. 16,500 లకు లాటరీ.
మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్లు 1-కి రూ. 5 లు మాత్రమే.

ఆర్యజిల్లా! కృష్ణాజిల్లా ఏలూరు పెద్దబాదలో మునిసిపల్ రెవెన్యూ 148 కల నాస్పార్టింగ్ మైదానములో నేను
1918 నవంబరు 1 కట్టించిన రెవెన్యూ గురితిన జామీదను ఆధారమున ఫిట్టింగు సహ గవర్నమెంటువారికి తెలియ
పరచినవిషయము లాటరీములముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని
టిక్కెట్లు మాత్రము కలవు. టిక్కెట్లు కావలసినవారు త్వరపడినట్టి లభింపగలవు. 2. టిక్కెట్లన్నియు పూర్తిమీద వెంట
నే నా యొక్కకు కలిపేయి. లాటరీ వేయబడునప్పుడు, తప్పింపుగా ముందు యాభివృద్ధి, స్వరాజ్య ప్రతిభలోను
ప్రభువైన పిమ్మట గొప్ప ఉద్యోగములు, పెద్దపనుషులు ముందుగాల యెందుట ఏలూరులోనే లాటరీ కలవునను.
3. టిక్కెట్లన్ని వసూలయ్యే సాములో ఏలూరు విమానమునకు వెళ్ళి ఖర్చులపాను మిగతాసాము లాటరీ టిక్కెట్లు
పూర్తి అయ్యే వరకుయే యెలూరు వెంట్రలో కో ఆంబిట్టు. బ్యాంకింగ్ నుంచి లాటరీ ఆనంతరము దీక్షింపబడును.
4. ఈ మేడపు లనఖాలు వగైరా ఆ వ్యాకాంత... జేమి కోనియూడలేదు. నమర మేడకు ఎవరికల యేతగాదావచ్చువా
నా స్వంత ఖర్చుతో పరిష్కరించి యా మేడి... నియంతగలవాడను. లాటరీలో కావలసిన వారలు వారి
స్వంత ఖర్చులతో గలపొందిన 15 శాతము వైదము ప్రస్తుత వస్తావేజు వ్రాయించుకొని యెలూరు సుమరిన
స్థాన ఆధీనములో రింపుడు చేయించుకొనుచును. ఆం... నాదర్శనము ప్రతిబిడియు, యెన్నంతయు సర్టిఫికెట్లు కల
రాలు రిజిస్టరీకాలముందు యిచ్చి ఆర్టి స్టాఫ్తర పరచబడును. 5 టిక్కెట్లు కావలసిన వారు తమ ఆడమును కృష్ణముగ
వ్రాయుచు, టిక్కెట్లు 1-కి రూ. 5 లునా నావేర మునియ్యడకు చేసినయెడల అదివ వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్లు తిరుగు
టపాలో పంపించబడును. 6. వది టిక్కెట్లు ఒకేసారి కొనుపానికి ఒకటిక్కెట్లు కమిషనుగా యిచ్చబడును. 7. ముందు
టిక్కెట్లు వి. పి. గా పంపబడును. 8. పోస్టు ఖర్చులు పంపినదే జవాబు యిచ్చబడును.

మాటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

పానుగల్లు రాజుగారు

ఆర్థిక పరిస్థితులను గురించి ముచ్చటించుట
గ. పానుగల్లు రాజుగారు దక్షిణదేశమునందు పర్యటన
మొనర్చుచు తిరుచిపావల్లిలో మంగళవారమున ఒక కొత్తబ్రిడ్జి
ప్రారంభమహోత్సవము జరిపిరి. ప్రారంభమహోత్సవమును
జరుపవలయు నని మంత్రిగారిని కోరుచు సర్ జి. దేశకాచారి
గారిని చెప్పిరి.

“రష్ట్రపు అధ్యక్షమునందలి నాల్గవభాగము ఇండియా
ప్రభుత్వమువారికి చెల్లించవలసి వచ్చుటచే ఎన్నియో ఇబ్బందులు
కలుగుచున్నవి. తమ ఖర్చులకు కావలసినంతవఱకు రాష్ట్రీయ
ప్రభుత్వము వారికి తేనెవ్వదు. స్థానిక సంఘములకు తగు గ్రాం
టుల నిచ్చుట అసంభవము. ప్రజోపయోగకరము లగుప్రయత్న
ములను కొనసాగించుటకు వీలు లేకున్నది. జిల్లాబోర్డువారు
క్రిందకోడులకొరకు ఖర్చుపెట్టి మొత్తములను నూడ ప్రభు
త్వమువారు అలభ్యముగ నిచ్చుచున్నారు. ఇట్టి పరిస్థితులలో
స్థానిక సంఘములు కావలసినదెల్లట మిగుల కష్టమగుచున్నది.”

మంత్రిగారి ప్రత్యుత్తరము
మంత్రిగారు బ్రిడ్జి ప్రారంభమహోత్సవము జరిపి రాష్ట్రీ
పు ఆర్థిక పరిస్థితులను గురించి ముచ్చటించుచు ఇట్లు చెప్పిరి.
“సర్ జి. దేశకాచారిగారు చెప్పినవిధమున రాష్ట్రీయ
ప్రభుత్వమువారి అధిక పరిస్థితులు మిగుల అసంతృప్తికరముగ
నున్నవి. స్థానిక అధిక పరిస్థితులు చక్కబడు ననియు, యీ
విషయదిశ తొలగి రాష్ట్రీయభివృద్ధికి అనుకూలముగ ప్రయత్న
ములను గలియించుట వీలు ను ననియు నమ్ముచున్నాను.”

ఆయన కేమి తెలియును?

ఈనై ప్రత్యుత్తరమును వివర్ణించుచు మద్రాసు మెయి
లు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:
ఇండియా ప్రభుత్వమువారి మనసు మారినదని పానుగల్లు
రాజుగారికి రహస్యకర్తమాన మేమైనను వచ్చినదా? డిల్లీవైసా
స్సా తెలిపేటటుట సంబంధించినవా రెవరైనను మంత్రిగారి
చెవిలో ఈరహస్యముదాదా? చెప్పి తురికి సంతోషము కలుగ
తేనా యీరహస్యము మెచ్చు తెచ్చిరి. లేకున్న రాష్ట్రీయ
ఆర్థికభావదేశగురించి మంత్రిగారి చెల్లు ఆకమావగలరు. ఎటు
చూచినను లోటు కనుపడుచున్నది. పాతకాలము, వైద్యకాలము
ఇతరప్రజోపయోగకరము లగు ప్రతిస్థాపనలు తగుఫనసహాయ
ము లేక కృత్రిగా చుటలేదు. ఫలము లేనందున ప్రభుత్వమువారు
లాభకరములగు పనులను పొంభించుటకు వీలులేకున్నది.
భావిస్థితి నిరుత్సాహజనకముగ నుండ మంత్రిగారి మాటల కర్ప
మేమియో తెలియకున్నది. చెప్పి తురి కృశించుచున్నది, డిల్లీ
ఆరోగ్యము లిది అభివృద్ధి చెందుచున్నది. నానాటికి మన
ఆర్థిక పరిస్థితులు చక్కబడుచున్నవి చెప్పటకు పానుగల్లు
రాజుగారు వివేకములేని అల్పవంతోషి కాదు. ఇంతకును వీరు
నిజము తెలిసి మాట్లాడుచుండిరి. ఇండియా ప్రభుత్వపు దుర్భర
నిర్లక్ష్యముగల పనుల ఇట్లుండ సంతోషపడుట కవకాశ మేము
న్నదో తెలిసికున్నది.

సర్ మాల్కాము హెయిల్బాగు డిల్లీనుండి పోవు
సప్పుడు చెప్పి తురి న్యాయము కలుగచేయవలయు నను ఉద్దేశ
ముతో కొత్తి ఏర్పాటులేమైనా చేసివారా? మాకు నమ్మక
ములేదు. ఆయన రాష్ట్రీయ ఆర్థికపరిస్థితులు చక్కబడగలనని
యు త్వరలో అభివృద్ధికరము లగు పనులను ప్రారంభించుటకు
వీలుండు ననియు పానుగల్లు రాజుగారు రీయంగవారమే తిరు
చిపావల్లిలో చెప్పిరి. గవర్నమేమి ప్రజలకు తుండ ఈరహస్య
మును స్థానిక స్వపరిపాలనశాఖ మంత్రిగారు త్వరలో తెలి
పెదరుని నమ్ముచున్నాము. అట్లే ప్రజలకుండ మంత్రిగారిలో
గలసి సంతోషించుచున్నాను. సామ్యపరిస్థితు త్వరకుటకును
లభిగవిషయదిశ తొలగుటకు కాలము వచ్చిన దని సహేతుక
ముగ నిరూపించుట కొలచుట ఇష్టము మాత్రము మేము
కలచుచున్నాము. ఆయనకు నిజము చెప్పము! త్వరము విజ
యము గాంచినదా? చెప్పి తురివారు తమకవాయములను తాము
ఖర్చు పెట్టుకొను కాలము వచ్చినదా?

మద్రాసనాథబెల్లెగారు ఆరోగ్యముగనుండుట
కలకత్తా, నవంబరు 2:-యూ. మద్రాసనాథ బెల్లెగారు
గిందుక ఆరోగ్యముగా నున్నారు. ప్రమాదానంతరము జరిగిరి. సర్వ
రము సంపూర్ణారోగ్యవంతు లగుచున్నందు, అచిరకాలముననే
అధికారము బూనెద ననియు తెలియుచున్నది.

అ మె రికా దేశ ము నం దు తయారు చేయబడి

ప్రపంచమందు అంతటను అత్యున్నతమైనదని

జేరు పొందిన సేష్టి మంగల కత్తితో (1)

మీరే డ్రోరము చేసికొనుడు

Brownie

ప్రసాద

ధర రూ. 4-8-0 లు మాత్రమే.

ఇంతవరకు గిల్టెట్లు రేజరులు

రూ. 12-0-0 కంటే తక్కువ ధరకు

విక్రయించబడలేదు.

సులభము!

మంచి గిల్టెట్లు కత్తిని రేజరులో మంచి
సబ్బు తడవి, డ్రోరము చేసికొనుడు.

సుఖముగా నుండును!

సులభముగా డ్రోరము చేయును, ముఖ
ము శుభ్రముగాను, చల్లగాను, అంద
ముగా నుండును.

అపాయము లేదు!

గాయములు కలుగ నీకుండును, చర్మ
మునకు మంటలు లేకుండునట్లును, శుభ్ర
ముగా వెంట్రుక లన్నిటిని పూర్తిగా
తీసివేయును.

ధర సులభము!

ధర అతివశ క కత్తి (బ్లైడు) అనేక
డ్రోరములకు ఉపయోగ పడును.

క్రొత్తగా అభివృద్ధి జేయబడిన గిల్టెట్లు రేజరు

ధర 1-కిర్రు. 21-8-0 అంతకు పైగా యుండును.

Gillette Safety Razor Co.,

BOSTON, U. S. A.

Representatives: Muller & Phipps (India) Limited, Calcutta, Bombay, Madras, Karachi, Rangoon

ఆంధ్ర పరిశోధక మహామండలి వీరపురము

చిరవిభవశతకము - అముద్రితము

ఈ శతక రాజమును రచించిన మహానాయకుడు మూలము చి
రిత్యుకవి. ఈతనినామము వినియెడల వాంఛదేశీయుని మాన
స ముహూర్తక మానదు. అగు నీత డట్టి యశోక ఘోర రాంధ్ర
ప్రబంధగ్రంథకర్తయే. ఈతని నివాసము కర్ణాటక. రసికజన
మనోభిరామాదికృతికర్త యాతడే. కావున నీతనిపుటపూర్వశాస్త్ర
త్వములు మరలమరల నిచ్చుట విశేషకరములు యగునంజనము.
ఇతడుభయభావలయందు గొప్పప్రాణుడు. ఇతడు రచించిన
శతకములు గూడ ప్రబంధమునంటి కని చెప్పవచ్చును. ఈతడు
రచించిన కుక్కురేశ్వర శతకము, శతక సంపుటములో ప్రక
టించితిమి. ఇప్పుడేచిరవిభవశతకమునది క లు వు ను డెద్దులు
కుక్కురేశ్వరముగా నేర్చుకొని కంఠస్థము లగువాని నచ్చుట
చ్చుట జరుపుచుండుట మాత్రము నేను వినియుంటిని. ఇట్టిది
సంపూర్తిగా దొరుకుటకు చాల ప్రయత్నించితిని. ఇప్పటికి
భాగ్యవశమున నిట్టియముద్రితశతకము లభించినది. ఈ శతక
కల్పకము 101 చంపకపుష్పములతో భాసిల్లుచున్నది. (చిరవి
భవా! భవావిజితచిత్తభవా యభవా మహాభవా) యని ప్రతి
పద్యముకును చరణాదినుండియు మకుట మేర్పడుటకు నేక
ప్రాసశతక మనబడును - ఏకప్రాసముతో శతక మంతయు
రచించుట బహుశ్రమయని యనుభవజేడ్యులకు తెలియజూపును.
ఇట్టిదియే యిదిశతక మొకటిదికరకు ప్రకటించితి మది కష్ట
మయి - ఇయ్యది శతపరము. మ రి యు నత్యంతయదకాదు
లతో రచించిన యీ మహానాయుని భాషాపాండిత్య మంతయు
నితే స్పష్టీకరించుచున్నది. ఇందలిపద్యములంబట్టి యాతడ
దీక్షరతవ్యయత్య మొందె ననవచ్చును. తత్తిత్వసూపములు
పాతకాశయులకుం గూడ బాడగట్టునని నాయాశయము. ఇట్టి
శతక రాజమును శ్రీకావ్యనిధి డెలికాని లచ్చారావుగారు మర
ి శోధకమండలి తరపున ద్వితీయశతక సంపుటమునకు ప్రకటింప
జేయుచున్నారు. తనబోవుచు రుచి యొందుకనునట్లు గాక ఇందలి
పద్యములు మృదుమధురపదపల్లవికలబులును, భక్తిజ్ఞాన
వైరాగ్యభావగంధిరలులు నగునని యనేకములు గన్పట్టుచు
న్నవి. శైలికై రెండు పద్యము లువాచాశీరుడైనాను.
చి. కరలు చాడల్ల నమానములు గాటపుమేల్ నగరలోకానింబం
గరలు నరల్ల తిలొడరలు గంధమిశ్ న్ముగనాభి చందనా
గరులు విరుల్ జగతియు గల్గినభి త్రవ్యతీయు కానకుల్
చిరవిభవా భవావిజితచిత్తభవా యభవా మహాభవా.
చి. తిరిగి రథముగా శ్రుతితానము వాజులు గా రమాకనో
వాయుడు శంఖుగా మనుదవార్యము శిరిగి గా నీతేయే
శ్వరుడు నుండె గా నలున సారథిగా దిశప్రాశ్నగున్విత్
చిరవిభవా భవావిజితచిత్తభవా యభవా మహాభవా.
ఇట్టి యద్భుత ధనుః ఏకశ్రంగి ధ్వజ కంఠయులును
పూర్ణిమ పాలెము నివాసమును నాబంధుమిత్రులు నగు మంచి
మంచి వె కట్రాజు గారు మాపరిశోధకమహామండలి కొంగరి
తన పితృ పితామహుల యశోవికాసమున, దేశభాషాభి
మానమున వెల్లడించుదులకు, నాకృతజ్ఞతావందనము లప్పించు
చున్నారు. ఈప్రతియందే తిత్తుకవి రచించిన యింకొక భగ్గ
శతకముగూడగలదు. దానినిగురించి ముందు వ్రాయుదును. ఈ
ప్రతియంత ముందు కుక్కురేశ్వరశతకములోని 92 పద్య
ములుమాత్రముగాక తక్కినవి 10 యును సంపూర్తిగా 101 ను
గలవు. రెండవ సంపుటమున శ్రీ లచ్చారావుగారు ప్రకటింతురు
అత్యలాభ! తమతమస్నేహితుల యింద్లలో కట్టించు
చున్న చిరకాలసంచికల లగు నముద్రిత తాళపత్ర గ్రంథ
ములు దేశభాషాభిమానమున నివరింపజేయవలసివచ్చి కొంగరి
పరిశ్రమానుబంధ ప్రకటింపజేతురుగాక యని కోరుచున్నాను.
సత్యనోలు రాధామాధవరావు,
ఆంధ్రపరిశోధకమహామండలి - కార్యదర్శి.

కాంగ్రెస్ అడిషనల్ జడ్జికోర్టు

జోనాస్ గారు పిచ్చినారు కాదని తీర్మానము
- కర్నూటి, కంబం 2-ధర్మకలాకాంగ్రెస్ అడిషనల్
జడ్జి కుండన్ లాల్ గారు లాహోరు జిల్లా మేజిస్ట్రేటు గారి తీర్మా
నమును రద్దుజరిపి, రిటైరుపోలీసు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు డగ్లస్
జోనాస్ గారు పిచ్చినారు గాకనియు, నెమ్మదిగానే యుండి
రనియు, తీర్పుజెప్పిరి.

మహాభూరహత్యాశాసనము

దేశీయులైన మిగుల శ్రద్ధతో జనుల బ్రాధితులు
 స్వస్తి శ్రీ విజయభూతము శానితానాన శకబ్ద
 1844 సం॥కు సరియైన చూడ శకబ్ద 1922 సం॥ది 26-2-22
 తేదీకి సరియగు దుర్మతినామసంకల్పన, మాఖ, బ 80 లు,
 భానువారమురోజు పగలు ౧౨ గంటలకు. ఈ గుంటూరు
 జిల్లా కలెక్టరు వర్మకు దొరగారు వాణ్ణికో ఆపరేషన్ తను
 ఆణ్ణికో కంకణముగట్టి పల్నాడు తాలూకాకు వచ్చి వై
 రోజున కోలకట్ల శివారు మించాలపాడు గ్రామమునకు
 రెడ్డు పులిరి కట్టివేయకుగాను సదరు గ్రామపంచులను నిర్బంధించి
 చుట్టు కొంత ప్రాంతమును యిచ్చి దుర్గి నవీకరించెను. ఇది
 రాక్షసులవలన నాయుడుగాని పంపగా వారలు సభుల నిర్బంధ
 మునకు ప్రయత్నించుచేసెను. అంతలో సదరు గ్రామ కాపురము
 కు కన్నె కంటి హనుమంతులను అగ్గి నగ్గలను, కొంత వాగ్వా
 దమునాగా వైవారలు సదరు హనుమంతులను ముహూర్తతో
 కాల్యుగా శాంతిముతో వారలను యెదిరించి నిర్బంధించి తు
 పాకి గుంటూరు 26 రకమును శరీరములోలివి దామిలా 1½
 గంటలకు రాత్రి వాగ్వాదముచేసి రాత్రి 12 గంటలకు వీర
 స్వర్గము చేసెనాడు.

1922 ది 26 మ. తేదీన స్థాపితము

ఇది కోలకట్ల గ్రామమునకు తూర్పువైపున దండెల, వారు
 బిడ్డన లోకలో ఫండు కోడ్డుకు ప్రక్కన అతినిభ్యుచే కట్టించి
 బడియున్న కన్నె కంటి హనుమంతులను సమాధియొద్ద కోకి
 నలైరాతిపలక వైచేక్కి స్థాపించబడియున్న కోలాకానగ్నయొక్క
 సరియైన సకలు. నేను ఆంధ్రరాష్ట్ర చారిత్రాపరిశోధకులమునాటిచే
 నియమించబడిన పల్నాడు దురంతముల విచారణసంఘభ్యు
 దనగా మించాలపాడు గ్రామమునకు బోవుచు 27-10-22 వ తేదీ
 ఉదయము 7 గంటలకు స్వయముగా కోలాకానగ్నమును చూచి,
 దీర్ఘవాసించి. ఈ మించాలపాడు దుర్గి పోలీస్ స్టేషన్ కు యిలాకా
 కోలకట్ల గ్రామమునకు 5 మైళ్ళ దూరమున కొండల ప్రక్కను
 అంజన్యభ్యుంతులను నోకి చిన్న పల్లెటూరు. ఈ గ్రామకరి
 ణము కోలగుట్టయందును, మునగలు దీనికి 5 మైళ్ళ దూరమున
 నున్న కాకిరాల గ్రామమునందును నివసించుచున్నది. కోల
 గుట్టవరకు మాత్రము లోకలో ఫండు కోడ్డుకలదు. అచ్చటనుండి
 మించాలపాటికి రాళ్లతో నిండియున్న అతివృక్షరముగు శాలి
 దారిన ఆరణ్యభ్యుంతులను నడిచిపోవలయును. ఈ దూరమున ఏ
 విధమైన పండ్లను నడుచుటకు సాధ్యము కాదు మిక్కిలి భయంకర
 మైన ప్రాంత. ప్రాంతభ్యుంతుల రహితముల మెండు. ఈ గ్రామ
 మున మూడు 80 గృహములుగలవు. అందరి వాస్తవ్యులు. తెల
 గాలు, గొల్లలు, కడ్డెలు, మాలలు, చూడిల వైయున్నారు. వీరిలో
 తెలగాలసంఖ్య ౫౫౫౫ మును మించియుండును. వీరిందకి వ్యవ
 సాదులకు సాలము తీవనము. వేరుకృష్టి చేయవలెవు కొండలనూ
 లలు, మాడిలలు, కడ్డెలు తప్ప యిరికనాకులందరు పొడిపంట
 లతో విరాజిల్లు సంపన్న గృహస్థులే. బి.వై.శ్రీని గృహమిం
 గలదు. కాని అతడును కష్టమీనుడే. ప్రామాణ్యులయ్యారతేరు.
 ఇచ్చట శ్రీపురుషులందరు దీర్ఘకృష్ణకాయమును వైవ్రసాహ
 సాది సద్గుణసంపత్తి గలవాళును. ఇందుకు యిచ్చట భూజల
 సామర్థ్యం కావణములని వింటిమి. ఆయా భూజలసాగ ప్ర
 భావముల గూర్చి కరణము యందవల్లి పరావేశముగారు మా
 లోముచ్చటించును ఆయాని బానిసీరు 5 దినములు త్రాగిన
 మీకు శ్రీలవై బ్రాంతి పొడవి పరుగు లిడనుని పరిహాసము
 గా బలికెన పలుకుతే నిద్రవగును. మేమాగ్రామమున విచారణ
 గలుపుచు నొకడగు, నొకరాత్రియను ఆసానీద్రులు లేకయుం
 దరలసి వచ్చినను గ్రామమునకు వెలుపల కొండలభ్యుంతులను
 బావివీటి పలుకలనుచే మునుము 8 మైళ్ళ దూరము నడచివచ్చి
 దుర్గి గ్రామమునకు మధ్యాహ్నము భోజనము చేయునకు యిందు
 వైన సలగు జెందవంతుల మరియొక నిద్రవగును. హనుమం
 తుగారు తెగగూర్చున్నాడు. అట్టివీ కామమును, ఆహారా
 హువులను, విశాలకమమును, గలిగి నిజముగా హనుమంతుని
 బోలిన బలముగలవాడై సకలజగతియొక రాకాదుగ గమకట్టు
 టయే కాక, త్రివిధ దొంగతనములూ అపరాధములన్ని కాకారు
 లగు పాశులు, పోలీసు, రివిన్యూ ఉద్యోగిగలవల సందోకాయము
 గా దోచునుండెడి వాడని యాప్రాంతముల ప్రసిద్ధిగలదు. ఆ
 ప్రాంతపు పల్లెటూరివాను లందరు విద్యాంధులని అమాను
 శపు జనులు. ఈ హనుమంతు తన గ్రామములకే గాక చుట్టుపట్ట
 నందు కొన్ని ఇతర గ్రామములకు కూడ వాడుకడై జనల
 వై యధికాయలు చేయు దుండగులు పట్ల ప్రజలకుమిశుల సహ

వర్తకవిషయములు

మద్రాసు - మార్కెటు

మారకము.

బాంకీ బిల్లు గాజీబు మారకము	15 19/22 పెన్నీలు
బాంకీ డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 5/8 పెన్నీలు
అందను డిమాండు డ్రాఫ్టులు	15 8/4 పెన్నీలు
బాంకీ బిల్లు గాజీబు మారకము	15 29/31 పెన్నీలు
బాంకీ బిల్లు గాజీబు మారకము	16 1/14 పెన్నీలు

కలకత్తా మార్కెటు

కలకత్తా నవంబరు 2 గురువారము

బాంకీ బిల్లు మారకము	15 21/22 పె
డిమాండు బిల్లులు	15 11/16 పె

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

6 0/0 బుంజుభ్యుంతులు 1926	రూ. 100/10
6 0/0 బుంజుభ్యుంతులు 1927	రూ. 100/15
6 0/0 " 1928	రూ. 100/12
6 0/0 " 1932	రూ. 100/3
6 0/0 యు. పి. బాంకులు 1926/41	రూ. 98/8

బొంబాయి - మార్కెటు.

బొంబాయి, నవంబరు 2 గురువారము

ఇంగ్లీషు బాంక్ నోట్లు.	రూ. 27/0/0
కమిషన్ వైలూ మింబుగోల్డు.	రూ. 26/11/0
డిసెంబరు తీర్మానము.	రూ. 26/12/0
(జనవరి) తీర్మానము.	రూ. 26/12/9
రత్నం వైలూ బాంక్ నోట్.	రూ. 88/13/0
డిసెంబరు తీర్మానము	రూ. 88/13/0
జనవరి తీర్మానము	రూ. 88/11/0

మార్కెటు

బ్యాంకు రెంటి మారకము	15 5/8 పె
డిమాండు బిల్లు	15 21/22 పె
వి. సి. టి	15 19/22 పె
వి. సి. టి	15 6/8 పె

ఇది మొన్న ముందే దివంగు జనాభ ప్రతితి గలదు. ఇది దేశ
 భయంకరాకారముతో అంత సామ్యమును, స్నేహపాత్రమును,
 భావ్యమును, సహాకారియై నైరుండిట్టును చెల్లెడును.
 ఆప్రాంతమున ఆతని ప్రతివక్షుల ఏ కొద్దియిదియో తప్ప ఆతని
 తుష్ట్యులమునకు చింతించివా రందరు. ఆతని వైరసాహ
 సాది సద్గుణములు స్వజాతి వచ్చినపుడు శత్రువులైన గతని
 ప్రతివక్ష మూడు. ఆతని ప్రతివక్షులని మేము తెలిసికొని కొంద
 రెరినియును మాయముల గొనియాడ గింటిమి. ఇట్టి సాహస,
 వైర్య, వాద్య, వాల్మీకి జనోపకారాది సద్గుణముల కాకర
 మైన యావీర్యపురుషునిసాపు దుర్మణము ఆతని బంధువుతా
 దులకు, తత్పూరితవానులకే కాక ఆంధ్రదేశమున కంతకు
 గామ్య కొంత కలిగించిన దని చెప్పక తప్పదు. ముఖ్యము దక్షని
 అత్యున్న గాంతి సోగంతుగాక. ఈతని సాహసాత్మకు కాణ
 మితిని వైరసాహసముల వ్యాధులగుటల ప్రతివక్షింప
 సాధ్యమకే సురక్షితమైనావులైన అధికారవర్గ దుర్బలయేనని
 చెప్పెను. హనుమంతు వైకోలినవాడు పాపములకాల్పించుచు
 మున అంటున్న హనుమంతు వేరగాని కొక గుండును, ఉలకల
 మూటనైత్తి వైచేట్టుకొని ఊర్పుచుండి వచ్చుచు గుంపుగానిల
 చియలడగా పోలీసు నవీకరించెను గుర్రపువానికి మరియొక
 గుండును తిగిలివాద్దరాక్షసులను నే నృతులైనట్లు చెప్పిరి. ఇను
 వులను బంధించిడికి తోలకొనిపోవుపుడు హనుమంతులకు
 ఊరి నలులు పాశులవారిని, పోలీసు వారిని పులిరికి వైరము
 పశువులకు విడువుచేసి కాంతముగా నడిగివేసి వైర్యమేమి
 యు జరిగియుండ లేదనటకువాడే నమ్మదిన సాత్వము గలదు.
 ఈగుంధికాణమును ఆమూల్యముగా మేము విచారించి
 తిమి. విచారణపరిత స్ఫుల్తంతస్ఫూర్త నివేదిక కొద్దిదియు
 లుగా ఆంధ్ర రాష్ట్ర చారిత్రాపరిశోధకులమునాటి యామోదమున
 నడిచి ప్రచురిత మగును.

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

విచారణ సంఘభ్యుంతు.

చెన్న పురి బజారుధరలు

నవంబరు 4-వ తేదీ శనివారము

(1) భాన్యములు

బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు

(2) పప్పు భాన్యములు

బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు

(3) నూనె వస్తువులు

బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు

(4) చిల్లర వస్తువులు

బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు

(5) ఇనుము

బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు

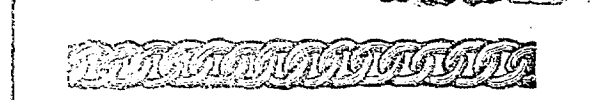
(6) లోహములు

బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు

(7) రంగులు

బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు
బిల్లులు	రూ 1-1 రు 58 మొదలు 68 వరకు

ఇదివరలో గమనించకుండున

తప్పుక దీనిని గమనించ ప్రార్థితులు కానులందరూ
 ఆకానులందరూ, గజుల పట్టెడలు, పలుకరముల గడియారము
 గాలులు, అడ్డెలు, మొల్లతాదులు, వంటలు, కడ్డెలు, మున్ను
 గుట్టి వారి వారి కోరికమేరకు అతిక్రమలో తయారు
 చేసి యివ్వబడును.

మొదటిరకం పెండికి బంగారుకు పూచీ యివ్వబడును.
 ఉమ్మడి రామయ్య శైలి గురుస్వామి శైలి కంపెనీ,
 నాలకర్తము, 25 వైవారబారు, మద్రాసు.

తెల్లకుప్పము

పూర్తిగా మదుడు. లేనిచో పెండితలు వేకడు వాప
 నీయబడును. ఎప్పుడును మదురకపోయినది లేదు. ముద్ద 1.కి వి.
 వికో సహ యు. 2-8-0 ఉత్తరములు ఆంగ్లమున ప్రాయ
 వలెను.

N. Banerji, Hulaganj, Cawnpore (A

శాసనసభల నిరర్థకత

సంస్కరణముల సంపూర్ణావజయము.

“అసోసియేటెడ్ ప్రెస్” అధికారి యగు కే. సి. రాయగారు “ఇండియన్ రివ్యూ” కీ క్రింది వ్యాసమును వ్రాసిరి:

“ప్రస్తుతము భారతదేశమున నవలంబించెడి నిరర్థక విధానము ప్రపంచమునందు చురచుటను నున్నట్లు తోచదు. బ్రిటిషువా రిండియాలో వెక్కువలవలయుచున్నది. వానిని స్వయంచాలిని కాదు గర్వించుటకును, వారి భారతభావి దేశమగుర్చి మూలము వారు సరకు సేయుటయే లేదు. వారు మార్కెట్టును విహించి కాంతిమును పట్టువారెన్నటి కీ దను మార్చి.”

వైదికముగ హెచ్. జి. వెల్సుగారు వాసిండుటనుండి వ్రాసెను.

ఎప్పుడైనను అవసరమైన మార్పులగుర్చి కాసకభలు శిఫార్సు చేసినను, భారతప్రభుత్వము వారి శిఫార్సులను అంగీకరింపదు. విధిలేక ఏదైన నొక సందర్భమున నంగీకరించినను వైటుహాలు మంత్రివర్గము తూడ్చి కరియను. కనుక నిష్పటిక సంస్కరణముల ఫలితము శూన్యముగ నే యున్నదని నేను భారతదేశమునందును, ఇంగ్లాండునందును స్వానుభవములను కనగించితిని.

వా కిట్టి యభిప్రాయము గలుగుటకు నొచ్చిన యంశములను తెలుపుచు, సంస్కరణములు సంపూర్ణ జెందకుండులాగున చేయి చేయదగినో, వానిని గూడ నామించెదను.

సంస్కరణములు మనఁగ్నియు నొసంగినయు, ఏమియు నొసగలేదనియు నేను మొదటినుండి తలంచుచుంటిని. సంస్కరణముల నమలులో బ్రెటింపు వారి యాదేశముననే ఆంధ్రయు శాధారణది యుండును. మాంటాగూ - చమ్మిఫర్డు విధానము నమలులో నుంచినపుడు బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారి కుండిన సదుద్దేశ్యము నెరుగు శక్తిఁగలదు. దానిని ప్రవేశ పెట్టిన సందర్భములను గమనించిన చాలును. సార్వభౌమునిరక్షటనము, కానాటు ప్రభువుద్వారా పంపబడిన మరయొక సంతకము, క్విట్ కాంసనభల ప్రారంభించినపుడు చమ్మిఫర్డు ప్రభు వొసంగిన యుపన్యాసమును బ్రిటిషు ప్రభుత్వ దుద్దేశ్యములకు తార్కాణములునుండెను. ఇవన్నియు రాజ్యాంగ పత్రవిశ్వాసమును చూరగొనెను. చమ్మిఫర్డు ప్రభువునకు మూడువందల టుండ్లను ఆతను సార్వభౌముని ప్రతినిధి, భారత ప్రభుత్వమునకు ఇవంతి. సంస్కరణముల కర్తలలో నొకడు. కనుక ఆతని సొగిన యుపన్యాసము మిక్కిలి యుత్సాహమున. “నిరంకుశాధికారములను సంపూర్ణముగ నింతకాలమునకు విరమించుటచేసి. బ్రిటిషు ప్రభుత్వము ప్రజానామకూలనరంతు విధానమును నుడగూడదని నిశ్చయింపబడినది. వానిచేయుట, సామ్రాజ్యపు సార్వభౌమత్వ పాలనమునకు నదేవుమార్పునననదుగులనిదనట్లు సాయపడునధికారము మేల్కాటు చేయుచున్నది. ఈ కార్యమును సాధించు కాలమున, పరిశీలనాధికారమును, ఆవసరమైన ప్రవేశాధికారమును మూలమున యోగింపబడుచు, ప్రభుత్వమువారు గావించిన వాగ్దానములను సాధ్యమైనంత శీఘ్రకాలమున చెల్లించుకొనుట కరకాళమును గలిగింపబడును.” నూతన పరిస్థితులను వైవాక్యములు చక్కగ వర్ణించినవి. పరిశీలనకును, ప్రవేశమునకును భారత ప్రభుత్వపు చట్టము వైటుహాలునకు అధికార పరిధి కనుక నొసంగిన, ఆయన కాళములు పలుమా రుపయోగింపబడవనుభావములే వైవాక్యములందు స్పష్టముగ కన్పించును. కాని యట్లు జరుగలేదు. వైటుహాలు గవర్నరు-జనరలు యొక్కయు సభాయుక్తు డగు గవర్నరు-జనరలు యొక్కయు కార్యములందు ఆవసరముగ జోక్యము కల్పించుకొని ప్రజల యాశలను భగ్న పఱచుచు యున్నెను. నిరర్థకముల నీ వ్యాసమునందే చూచెదను.

వైన నేను వ్రాసియుంటిని, కానాటు, చమ్మిఫర్డు ప్రభువుల యుపన్యాసములు నూతన శాసనసభలకు ప్రోత్సాహమునుండెను. ఆధికార ప్రభుత్వము తమ బాధ్యతను చక్కగ నిర్వహించినవి అందరను గుర్తించు చున్నాను. వారు ప్రభుత్వము వారి సెక్రెటరీను తొందర పెట్టక, ఇంకను పీట్రెజ్బర్గ్ దిల్ల ప్రజాపితృ కార్యములయెడను నే మాంత్రికము కనించిరి. ప్రభుత్వమువారు తమకు బాంపబడిన యాగౌరవమును కనుగొని జరుంగగ ప్రజాప్రతినిధులయొకలను నడ్డుపెట్ట సాగిరి కనుకనే అనేక సంవత్సరములనుండి రాజకీయ వైత్రుత్వము, ప్రతిపక్షములను ఆంధ్రోక్షణ్యమునందుండిన ముఖ్యవిషయముల అనేకములు పరస్పర స్నేహభావమున చర్చింపబడినవి. నిరర్థక చట్టములను,

ముద్రాణముల కాసకమును బాగుగ పరిశీలించి యేదైన మార్పుల గావించుటకును, ప్రభుత్వమువారు రెండు ఉపసంఘముల నియమించుట కంగీకరించిరి. నియోజకముల సంవత్సరములలో మోటు నలము నుపయోగింపబడులాగున జూచెద మనియు నంగీకరించిరి. ఎన్. ఎన్. వేదాంత్ యొక యుపసంఘము నియమింపబడినది. పంజాబు గవర్నరులకు కంప్లైట్ ఎంప్లయ్మెంట్ ప్రస్తుతము భారతదేశమునకు ప్రతికూలముగ ఇంగ్లాండువంతు కృత్రిమాం దోశ్య గావించుచు నుఖముగ జీవించువారిని గూర్చిన భాగమును అధికారతర సభ్యులు తమ పంజాబు తీర్మానమునుండి తీసివైచుట కంగీకరించిరి. బ్రహ్మకర్మమువారిలోను దీక్షకుటకు పదునెనిమిది శాతముగ వన్న విధించుటకును అధికారతర సభ్యులు అంగీకరించిరి. తాము దేశముపై నెక్కువగ మోపు భారమునకు ప్రత్యాఘ్నముగ భవిష్యత్తునందు లాభము చేకూరునను బంపుతోనే వారట్లు చేసిరి. రానురాను ప్రతిపక్షత్వమును లోటు జాస్తియు నవియు, ప్రభుత్వమువారి లో విధానములేక యుద్దమునచ్చియు ప్రకటించు రియు వారు మొదటి బడ్జెటు సంతకీకారము తెలుపుటకు శీఘ్రము ముటలాడిన ప్రతికాసనసభ్యుడును నైసిక వ్యయమును పెనుభూతమును దీర్చు ముగ విమర్శించెను. ఇంతటి యధిక వ్యయము నుంచుటకు యుద్ధకార్యాలయమువారి ప్రేరణయై యుండవచ్చుననియు వారు సంతకించిరి. కాని రాజీనామ ప్రభువులకు గత్తిలేదు, తేదని యనెను. “నేను మోసపరుడను. యుద్ధ కార్యాలయమువారు నన్ను తేదించిరను నూరన కట్టిక బద్ధము” అను విధముగ రాజీనామ ప్రభువు నమాధాన మొసగెను. ఎవరు నిజమేకనై గావించబడిన తీర్మానములన్నియు నైసిక విధానమును తీరముగ విమర్శించెనని కనుగొని వైసిక విధానమును గూర్చి వలచే నొసంగుటకు ప్రభుత్వమువారు, రాజీనామ ప్రభు ప్రభుత్వముగా నొక యుపసంఘమును నియమించెను. ఈ యుపసంఘము సంపూర్ణముగ పరిశోధనచేసి భారతదేశములో బ్రిటిషు వైసికలను కొలదియందిమాక మే తీగ వేయవచ్చునని నిశ్చయించెను. నేనానాడుకడ ఉద్బుద్ధుని నుండి యుపసంఘము నైసిక వ్యయ అవసరమును పొందింకలేదని ఎవరును సందేహింపవలదు. ఆయనను ఈ యుపసంఘము నైసిక వ్యయ వారములను బాగుగా తీర్చి పొందింపలేదనియు అందు చేత ఆనూచలను నిరాకరింపవలసినదనియు బ్రిటనులోని కొన్ని పత్రికలు ఆనూయాపరలను బ్రిటిషు మంత్రివర్గమునకు సలహా నొసంగుట తటస్థించెను, వారి సలహాని స్థించుటయు నైసిక వ్యయము పెరిగి పోవుటయు జరిగెను. లండను బ్రెస్టువంటి కన్పర్వేతివు పత్రిక గూడ సిమ్లా వెలువడిన సభ్యులు ఆసక్తియుగ నుండెననియు భారత ప్రభుత్వమున కెక్కుడు స్వాతంత్ర్య మొసగవలెనని మందలించెను. కనుక నేనానాడుకడ డెంతటిక లేదనినది, భారత వైసిక విధానమును నడపుచు యుద్ధ కార్యాలయ మేగాని భారత ప్రభుత్వము గాదని విమర్శించుచున్నది. భారతదేశాధికాధికారి తగినట్లు నైసిక విధాన ముండవలెను. నీటిని గమనించుటలేదు. సామ్రాజ్యవ్యవహారములను బట్టియే భారత వైసిక విధానము నడచుచుండవలయును.

నిరర్థక చట్టములను ముద్రాణముల కాసకమును అలోచించుట కేర్పడిన యుపసంఘముల రెంటిని బరికింతుము. కొన్ని పురాతన చట్టములు శిక్షములు రద్దు చేయబడినవి వాస్తవ మే గాని దీర్ఘకాల తరచు చా సపు శిక్షను రాజ్యదోహా సభా శాసనము క్రిమినల్ లాసవరణ చట్టము లోని రెండవ భాగము వానిని స్థానముల దట్టే నిలిచియున్నవనియు మనము గుర్తొంగవలెను. ముద్రాణముల కాసకము (సభాయుక్తుడగు సార్వభౌమునిచే త్రోసివేయబడినట్లు) గద్దగుట మంచిదేగాని దానికి ముఖ మంతిభూతముగ విం యొకటి నూతనముగ కల్పించబడినది. స్వదేశ సంస్థానాధీశుల సంరక్షణమున నిలిచినట్లును, రాజ్య ప్రతినిధి సభికికేటు తొసగి విధములకు సంపూర్ణ విధానమునందలి శిక్షములు ములభముగ తెలిపి వచ్చుట యుద్ధము. క్రిత్తనము కాళములందు విశ్వాసము గలిగి యుండినవారి యాశల నీ కార్యము భగ్న పరచెను సంస్థానాధీశులకు మార్కెట్టు ప్రభుత్వము, వైటుహాలు, ప్రేరణయు ఇందుకు తోడ్పడినవి నేను తలంచుచున్నాను. ప్రభుత్వమువారు సుదర్శించుకొనుచు గావించిన ప్రకటనము బుద్ధిహీనత్వమును చూపుచున్నది. రాజసభ ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయములను

శిక్షిస్తరు చేయుట నీ వ్యాసంఘముగ నున్నట్లు ఈ ప్రకటనము వందలి భావము. నియమ గడవిడచు జరిగినపుడు తుపాకులు కాల్పుటకు పూర్వము అవలంబించవలసిన సాధనములను నిరూపించుచు ప్రవేశ పెట్టబడిన బిల్లు స్టేటు కాన్సిలును రామో దింతులనను, సామ్రాజ్య కాసనసభ యందు, ప్రవేశ పెట్టబడలేదు. కనుక డిల్లీలో మొదటి పర్యాయము గూడిన కాసనసభ గావించిన ఫలితము శూన్యమే యనియున్నదైన ఫలితముండెను. ఇదిగత దుష్టగ మగు పన్నులు చెల్లించుచుండిన దేశము క్రిత్త పదునెనిమిది శాతము చెల్లించవలసి వచ్చుట దక్కవలయు లేదనియు స్పష్టమగుచున్నది.

క్రిమినల్ చట్టములో జాతినిభేదముల తీసివేయుటకు 1921 వ సం. సిమ్లా నూనావేళ మొక యుపసంఘమును నియమించెను. ఉపసంఘము కొన్ని మార్పులను క్రిందటనే నొకని వేదికను ఏకాభిప్రాయముతో బంపినను అనివేదిక ఏదీరిలో నున్నదనియు, శిఫార్సులను అంగీకరించు బిల్లు ఎక్కుడు ప్రవేశ పెట్టినదియు ఇబ్బటికీ తెలువలేదు. ఎరికిని తెలియదు. ఇందు లోను వైటుహాలు గావించిన తప్పే. సరిహద్దు ప్రాంతముల స్థితిని గూర్చి తెలుపుట కొక యుపసంఘము నియమింపబడినది. నిజమే యింకను తయారు గాకున్నను సంఘనిర్మాణ మెవరి యందును ఉత్సాహము గలిగింపబడినది. దీనివలన వన్నలభి కము గావచ్చుననియే తోచుచున్నది. సిమ్లా సమావేశమున దుముఖ్యముగ గావించబడినది. భారత స్వాతంత్ర్య వ్యాపకమునకు సంబంధించినది. సర్ విలియం బిస్మెట్లు నవరించిన తరువాత ఆ తీర్మాన మేకగివముగ నామోదించబడినది. సంస్కరణములను దుడవారింపబడిన పది సంవత్సరముల గడువుతోపు, నే భారత స్థితిని గూర్చి విచారణ సలిపి భాగ్యశా నుక పరిపాలనమునందలి స్థితి మార్పులను వెలకొల్పు మని ఆ తీర్మానమునొకరినది. దు ర దృష్ట వశమున ఈ తీర్మానమునకు ను ఆగారము జరిగిన స్థై యొందవచ్చును. ఉద్యోగములందు భారతీయుల కెక్కువ భాగ మొసగ వలె నని భారతాభిప్రాయముగ నుండ లాడుచు జార్జి గాత తన “ఉత్పన్నత” యుపన్యాసము నొసగెను. భారతీయుల సంఖ్యను వృద్ధి చేయుటకు మారుగ మన మీ యుత్పన్నతము నికను గౌరవించి అధిక శ్రద్ధతో పోషింపవలయునట! 1922 వ సం. డిల్లీ సమావేశము ఇరువది శాతము అధిమగు తన్నును వేయుచు దక్కదేశమునకు లాభకరమగు పని నింపుకయేని కావలసెను ఈ విధముగ ఒక సంవత్సర స్వరకాలము లోపుగ నిరి శాట్ల భార మధికముగ దేశముపై బడినది. సంస్కరణములను ప్రవేశ పెట్టినది మొదలు ప్రభుత్వము వారు పుచ్చుకొనిన ఋణములను గూర్చి యింకను ప్రత్యేకముగ చెప్పబడలేదు. ఇప్పుడే ముగిసిన సిమ్లా సమావేశ చర్యను గమనింపగా, అట్టచోసముతో ప్రారంభించబడిన సంస్కరణములు ప్రజలకు సంకల్పిస్తేని నుఖమును నొసగుటకు మారుగ ననేక మార్పులకు లోన గావచ్చు దని తేటపడుచున్నది.

కనుక సందర్భము లిట్లుండ వలె రెండు సంవత్సరములలో కేంద్ర శాసనసభలు గావించిన మూలార్హాస్య మేమి? ఆప జయములతో నూడిన నాటకము తప్ప చురమియు లేదు. ముఖ్యమగు పాత్రలలో రంగారావి గి న్యాలాగాదు నిజము చెప్పివారు. సంస్కరణములను గూర్చి వారు మొదట లేనచోని యభిప్రాయములు పలికిరయ, తమ ఆశ లన్నియు భగ్నములయ్యెననియు వారిరువురు నిష్కరుణముగ బలికిరి. అందుకే జన సామాన్య మేవిధముగ నీ శిక్ష విధానమును గూర్చి తలంచుచు? సాంవిధానమున కన్న క్రిత్త విధానమున నధికమగు పన్నులను చెల్లించవలసి వచ్చునని ఆతని కేవలంపుగ నున్నది. పోట్టుకాడ్లు, నిప్పుపెట్టెలు కట్టింపు భరిదెనవి. రైల్వే కార్మికులు జాస్తియైనవి. కాసనసభ్యులు రాజోపు ఎన్నికలనమమున తమ తమ నియోజకవర్గములతో జెప్పుకొనున దీ చారిత్రము నేనా? ఈ విషయములకు మింతటితో ముగిసిన దనియు తలచరాదు. క్రిత్త ఆర్థిక వంశ త్వరము సమీపించుచున్నది. మరల లోటు కన్పించుట ప్రథము ఇందికేపు సంఘము దినిని గమనించునని నేనాశల నొల్పుచున్నాను. ఈ సంఘ మేమి చేయునో, ఏమి చేయనో, తెలియదు. వీరు రాజ్యాంగములను గమనించి ప్రభుత్వవ్యయము నందలి దండులను దైర్ఘ్యముగ నిగించి, మంచిలే.

రాజ్యాంగముల కార్యాలయమున నిలిగి జడత్వము వలన కారణము తెల్లము, మార్పులు, నిద్రాస్థులు, ఓడ్యులు కను మున్ను నువారు భారతాభివృద్ధికి ప్రతికూలముగ జేయు నాందోళన మొట్టమొదటి కారణము. ఇంగ్లాండులోని కన్పర్వేతివు పత్రికమువారి కృత్రిమముల వలనను, వెల్సు యువరాజు కాక సందర్భమున జరిగిన విషయములను మాంటాగూగారి యపజయమునకు తోడ్పడినది. ఆతనితో పాటు, భారతదేశమును

గూర్చిన అనుకూలవాతావరణమును తొలగిపోయెను. ఇప్పుడు చాళుఖ్యస్థానమున నుండి యిరువురు ప్రభువులను మంచి వాతావరణమునందును. అయినను వారు ప్రాత్రోపలనే నివాసముగ నడుగు లిడెను. ఇంగ్లాండులో కాంగ్రెసు అందోళన, ప్రచారము కాపియుండుట పొరబాటుని మొదటి నుండియు నేను తలచుచున్న యెంటిని. గాంధీ నిర్బంధానంతరము అల్లరు లేమి జరుగనందున, దానిని బట్టి భారతప్రభుత్వము దుష్టముగ నుండె ననియు, భారతదేశమునందు దృఢమైన విధానము అవసరముగ నుండె ననియు ఇంగ్లాండు నందలి ప్రజలు తలంప మొదలెడిరి. అదియును గాక భారతదేశస్థితిగో ననుభవము గలిగినవారు బ్రిటిషు చరిత్రవర్ణనకు దొక్కరై నను నుండెనారుగాను. ఈ యజ్ఞాసమువలననే ప్రధాన మంత్రి అట్టి యాపవాదము నొసంగుట యయ్యెను. భారతము అభివృద్ధిచూడమన వెట్లు ప్రతి యడుగును, తమ దేశమునకు హానికలిగించుచుండె నని బ్రిటిషువారు భయపడ జొచ్చిరి. వైరభావముతో నుండెడి భారతమున కన్న స్నేహభావమును నుండెడి భారతము తమకే క్రేతుస్కర్మమని వారు గుర్తింపక. ఈశునవపు లన్నియు భేరిన. మాంటాగూను పదయ్యతుని చేసి, లానుడుబార్నిగాని తమ యజ్ఞము నచ్చివట్టాడించెను.

అయినను, పొరబాటు నింక నైనను సవరింపవచ్చుననియే నేను తలంచెను. నియోజకవర్గమునందు భావన సభ్యులు మంట్రి విశ్వాసము నెలకొల్పుటకు తగినట్లు చెడింప ప్రభువు యొక్క ప్రభుత్వమువారు కాసునభ్యులకు చక్కని ఆవకాశముల నొసంగవలెను. మంత్రివర్గమునకు భారతప్రభుత్వమువారు తమ పట్టుదలను, స్థైర్యమును చవిజూపవలెను. కాసునభ్య యం గీకరించినట్టివాని కడ్డుపడిన ప్రభుత్వము సాగుట దుష్కరమని భారతప్రభుత్వమువారు మంత్రివర్గమునకు నచ్చజెప్పవలెను. పశ్చిమప్రాంతముగూర్చియు, ఉద్యోగములయందు భారత యధికారుల ప్రమాణమును గూర్చియు భారతప్రభుత్వమువారి శిఫార్సుల నంగీకరింపవలెను. ఇంచితేపు సంఘమువారు చక్కగ గమనించి నివేదికను తయారుచేసి, ఆ నివేదికలోని శిఫార్సుల నమలులో బెట్టి గాని ప్రొత్తపన్నులను ఎట్టి సంవర్ధములలో నైనను విధింపరాదు. గాగుల యొన్ని కల లోపుగా రాజకీయ నిష్పర్కముల నుండరిన పక్షముల జేయవలెను. అయితే కాంగ్రెసు కాసున సభ్యుల హిస్టరీ సాధనమున పట్టాడు కొరలయిన కాసున భూమి విస్తీర్ణముల వాడుకలను ప్రకటించి. లానున నరకాశముల నెలకొల్పవలెను.

అన్నిటికన్నను ముఖ్యమైనది మరెయొకటి. భారత స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి కేంద్రకాసునభ్యయం దింపవలసిన తీర్మానమును వెంటనే యాచరణలో బెట్టవలెను. నూతన విధానము వాచరణలో బెట్టినంతవఱ కన్నించిన లోపముల నన్నిటిని వెంటనే సవరింపవలెను. ప్రభుత్వము ప్రజావ్యవహారమును గుర్తించినట్లుగుటయు నుండవలయును. అప్పుడు రాజ్యాంగ విధానమున కడ్డుపడెడివా రుండరు. కాని వైటుమన్ వర్గము నింగులకాదికామును దాల్చియున్న శతకాలము, కష్టస్థితి తప్పదు. అందులకు బ్రిటిషు రాజ్యాంగవేత్తలే బాధ్యులుగ నుండగలరు.

శ్రీ ఆత్మూరి లక్ష్మీ నృసింహ సోమయాజులవారిచే ప్రకటించబడిన యావద్ద్రోగములు మానవద్దవొరకును. వాటి కాపీ రైటు కాని గ్రంథము లన్నియు నిర్దళపరచితిమి. వలయువారు అచాచీటితో వ్రాసిన కాటలాగు బడయగలరు. ప్రతిద్రోగమును పుండుకొనవలసిన గ్రంథములు చీరవర్తి సత్యవతి యను యువతీమణిచే రచించబడిన “భక్తిసామ్యతము” కూడ మావద్ద దొరకును.

వైశ్యధర్మ ప్రకాశక	రు	3-0-0
భక్తిరసామ్యతము	రు	1-0-0
వైశ్యమెధికము రెండుభాగములు	రు	2-8-0
రెండుభాగములు ఒకే కర్యాణము తె	రు	4-8-0

పింఛుకొనువారికి

చీనుకు ర్తి బసవయ్య, గుంటూరు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము

దుష్టులపాలిటి నండిన:— మేహము, నిక్కాక, కుష్ఠ నవ్వు, నిస్సత్తుక, అతిముత్రము, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలమును, యశ్వనమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని, సంతాన పూర్తిని, కలిగించు వగప్రసాదము. 2 దట్టెలు చాలును. 20 రు దట్టి రు 1-4-0. వి. పి. చార్జి 0—8—0 (8851)

రోజుపుష్ప లేహ్యము:— ఇది మలబద్ధమును పోగొట్టి కాల విరేచనమును చక్కగా కలిగించుటలో అమృతప్రాణము. 15 రు. దట్టి రు 0-10-0, వి. పి. చార్జి 0-7-0.

పి. శి. పి. అండుకో, ఆయుర్వేదసమాజం, నెరిదేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

ఆంధ్ర దేశమందలి ఖద్దరు నిలయముల వారి కొకవిజ్ఞప్తి

ఆంధ్రదేశమందు ఖద్దరును ఉత్పత్తిచేయువారి యొక్కయు అమ్మువారి యొక్కయు డైరెక్టరీ యొకటి తయారుచేయబడుచున్నది. ఉత్పత్తిచేయువారు ఎన్ని మగములతో చేయుచున్నది, ఎన్నో నెంబరువరకు నేయగలిగినది, తయారు చేయుచున్న వస్తువుల వివరం, గజం 1 టికి ఎంత ఖరీదు గిట్టి నది. తప్పేలుగా చెల్లుపవలెను. ఉత్పత్తి చేయుచువారు అమ్మువారుకూడ తమ నామములను నివాసస్థలమును, తమ నిలయము యొక్క నామమును, వివరముగా నాకు తెలియచేయ ప్రార్థించుచున్నాను.

కా. నా గే శ్వ ర రా వు

ఆంధ్రరాష్ట్ర ఖద్దరుశాఖాధికారి, పోస్టుబాక్సు నెం212, మదరాసు.

సమాజ సంస్కారసంఘము

ప్రాచీనసంస్కారముల నూతనగా గాని యుత్పత్తియుగ మున మన సమాజమును మరల నిర్మించుకొనుట మన కెల్లరకును అత్యవశ్యకతకల్పమై యున్నది. ఈ పని మిగుల కష్టతరమైనదే యైనను దీనిని సాధించుటకు యన మెల్లరకును సిద్ధపడియే తీర వలెను. ఇందులకై సమాజసంస్కరణసంఘ మొకటి స్థాపించబడి నది. స్వాభావిక హేతుభర్తృములకు పరితమము కాని ప్రాచీన సిద్ధాంతముల కనుగుణ్యముగా నున్నట్టి ఇప్పటిసమాజమును సంస్కరించుటకు యత్నించుటయే యీ సంఘముయొక్క ముఖ్యోద్దేశము.

ఏతద్దేశమున తేగగోరువా రిద్దాని వ్యాపకముకొరకు పాటుపడుటయే కాక దీనియందేక్షములను త్రికరణశుద్ధిగా ననుష్ఠింపవలెను. ప్రతిసాంఘికమునకు ఈ తత్వమును సాధించి తీర వలెను. పరస్పరానురాగము, సహకారము, సభ్యులయందు నెల కొనవలెను. మాటలకున మౌనము కాక పనులకున తమ ఋజువర్తనమును లోకమునకు కల్పడిచేసి సాంఘికము సంఘ మును బలపరచవలెను.

సాంఘికము సాధింపవలసిన కార్యములు

1. తాకుడుకలన దోషము కలదనుపీచ్చి తొలగించుట.
2. జాతిభేదము లేక నెల్లవారితోడను భుజించుట.
3. మంచిపనులచేయువారి నేర్పరీతులను గావరీక్షించుట.
4. జాత్యంతరవివాహములు సుసంధింపట.
5. కాల్యనివాహములు మాన్పుట.
6. జాతిసంతోష వివాహముల సమకూర్పుట.
7. శ్రీవిద్య బలపరుచుట.
8. ఘోషాపదధర్మి మాన్పుట.

శలయువిషయము లీదిగున నుదహరింపబడినవారిలో నెవరికై నను వ్రాసి తెలిసికొనదగును.

1. శ్రీనర్సపండా, బి. ఎ. రనూలుకోండ,
2. మల్ మోహాకాపట్నాయకు, బి. ఎ. బి. ఎల్. బరంపురము
3. ఉప్పదవ్వు కశ్యపరామణ, బి. ఎ. ఎల్. టి, ప్రధానోపాధ్యాయుడు, మ రం గి ఉన్నత పాఠశాల; ఇచ్చాపురము.
4. గవాక్ష విద్యాధూమణి, ఇచ్చాపురము.
5. ఎన్. జగన్నాధరావు, బి. ఎ. బి. ఎల్. బ్రహ్మపురము.
6. ఎస్. రామకృష్ణారావు, బి. ఎ. "
7. దయానిధిపట్నాయకు, బి. ఎ. "
8. ఎ. కేమడ్రె, బి. ఎ. "
9. ఎమ్ సాంబశివరావు, "
10. జి. కోదండరామయ్య, "
11. ఆర్. బాలకృష్ణారావు, "
12. చక్రపాణి బెనర్జీ, ఇచ్చాపురము.
13. బాణింకరభేంకర్, "
14. జయమంగళేశ్వర్, "
15. హరిహరపట్నాయకు, "
16. వి. రంగారావు, "
17. జగన్నాథపాణి, "
18. క్యాసునందరంగంశాయకు, బి. ఎ, పల్లకిమిడి.
19. హరిదాస్ పట్నాయకు, "
20. రాజేశ్వరపట్నాయకు, "
21. సింహాద్రిపట్నాయకు, "
22. సింహాద్రిపాపూ, "
23. లక్ష్మీకాంతిపాత్రో, "
24. ముఖ్యనిరంజనయ్య, "
25. జగన్నాథపండా, పుకటి.
26. నారాయణపండా, "
27. కారవారి బెనర్జీ, "
28. గణపతిచాదరి, ఇత్తపురము.
29. బ్రహ్మచారిస్వామి, కల్లికోట.
30. రామయ్య శివవర్తి, లెక్కలి.

ఆంధ్రదేశము -

జాతీయ విద్యాలయములు

బంగాళావిభజన అందోళనమునాడుకూడ ఆంధ్రదేశము జాతీయవిద్యగూర్చి కొంచెము ప్రయత్నము చేసినది. అందు మూలము: బందరుకళాశాలయు రాజమహేంద్రవర దేశిక పాఠశాలయు నెలకొల్పబడి యవి తగురీతిని విద్యార్థాదానము జేయుచు కచ్చినవి. సహాను నిరాకరణోద్యమ ప్రారంభ దశలో ఆంధ్రదేశమున నెక్కడునొట్ట జాతీయ విద్యాలయములు ప్రారంభింప బడినవి. ఇవి ముఖ్యముగ నెల్లూరు, గుంటూరు, కృష్ణ, గోదావరి జిల్లాలలో విరివిగా నున్నవి. తక్కినచోట్ల సకృతుగా గలవు. వీనిలో బందరు కళాశాల మాత్రము ఎక్కువ యావృత్తము నొంది పలుముఖములనుండి భవమును, విద్యార్థులను వాకర్షించుచు హిందూదేశమునఁ జేరించిన జాతీయపాఠశాలలలో నొకటిగఁ బరిగణింపబడుచున్నది. ఇతరములైనవి వానివాని స్థానములలోఁ దగు సహాయము బడిసి, యాయా చుట్టుప్రక్కలనుండు గ్రామముల విద్యార్థులకు విద్యఁ గల్పించుచున్నది. మొత్తమున నీవిద్యాలయములలో నైవారు మాత్రమే వాయుగుళకు వాని యాదాయమును స్వతక్రియఁ బట్టి యందులకుఁ దక్కున కాని కృషిఁ జేయుచున్నవి. మిగత స్థలములలో గుంటూరులోవలె పాఠుల యభిమానమును పురికొల్పలేక కాబోయిన సంపూర్ణముగ విర మింపబడిగాని లేక మతికొన్నిచోట్లకలె చేపొ నేడో యను నట్లుగాని యున్నవి. ఉద్యమము అభివృద్ధిచో నన్నచో పీటి చరిత్ర చేరుగ నుండెడిదిని చెప్పు నక్కరలేదు. స్పష్టము. ఖ్యాతిగ నున్న విద్యాలయములలోఁ గూడ నన్ని తరగతులు కలిసి మొత్తముమీద విద్యార్థులసంఖ్య కుమారు రెండువందలకు మించియుండు విద్యాలయములు మిక్కిలితరుదు. ప్రతి పాఠశాలకుఁ గావలసిన యాపాధ్యాయుల సంఖ్య యన్నదో లేదో యాలోచనీయము. ఉన్నచోట్ల సాపాధ్యాయులలో నెంతమంది సంపూర్ణాభిమానమును, బోధశాక్తియుఁ గల వారలొక జెప్పఁజాలము. తరువాత పాఠశాలకు సరియగు నట్టియు సరిపోవునట్టియు సాధనసామగ్రి యున్నటులఁ గను పించదు. ఉన్నదనియే పాఠశాల యజమాను లైనను జెప్పఁ దలచినచో నది సాహజమని నానుభవమున లట్టి స్పష్టముగఁ జెప్పఁగలను. ఇంక నమలలో నున్న జాతీయ విద్యావిధానము యోచనఁ జేసిన బాగు చేయుటకుఁ జాల వోటియైనదిగ నున్నది. ఇది నాదృష్టికి నాంధ్రదేశమునందలి జాతీయ పాఠశాలల ప్రస్తుతిస్థితి గఁ గానించుచున్నది. ఈస్థితియు యథార్థములైనచో క్రమక్రమముగ నీపాఠశాలలు తగువృద్ధిఁ బొందఁ యెడల జీవించగల దనుటకు సంతకముండ నక్కర లేదు. మహాత్ముడు “బాక్సోలి” అటుతరువాత యగు చిన్ని వ్యాఖ్యాన భాగము నొక దానిలో జాతీయవిద్య గురించి యీ తీరున వ్రాసియున్నాడు. “జాతీయ విద్యాలయములకు పాం దిక పనుట యన్న హాస్యాపదముగఁ గొందఱకుఁ గానింప వచ్చును. 1920 క సంవత్సరమున విద్యార్థుల జేరమునకై యోచన చేయబడుట యరసరమైనను 1922 లో విద్యార్థుల యభివృద్ధికై పాటుపడకుండుట దోషయితే మైనది. ఎక్కువ మంది బాలకులు బాలికలను జాతీయపాఠశాలకు నాకర్షించ వలెన్న ప్రస్తావన పరిశ్రేయ విద్యాలయములను మంచి యాధారములవారిగాఁ జేయవలెను. సనము జయప్రద మగు కత్తెలతో నడపిన మన బడులయొక్కయు కళాశాలల యొక్కయు నాధిక్యతను కృష్టికరించగ లగుదుము. ఏములు తయారుచేయుట, నడుపుట, నేయుట, స్వేచ్ఛవాయువులను బీల్చుట, జేశాభివృద్ధి కగుజ్జానబోధ నొసంగుటఁబని జాతీయ విద్యావిధానమున ముఖ్యభాగములగ నుండవలెను.”

భమిపాటి సత్యనారాయణ, రాజమహేంద్రవరము

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ నవంబరు నెల 4-వ తేది

శనివారము

తమిళనాడు రాష్ట్రీయసమావేశము

నేటిదినిము తమిళనాడు రాష్ట్రీయసమావేశము తిరువూరులో సమావేశమగును. తమిళ రాష్ట్రీయునందు ధర్మ నిర్మాణమునకు తిరువూరు ప్రసిద్ధి పడెననియున్నది. అట్టిస్థలమునందు తమిళ కాంగ్రెసుసభ గూడు మొలకయు సంభాషణముగ నుండును. సభాధ్యక్షులు వాసుదేవయ్యగారు. వీరు నిరాకరణోద్యమము కొరకై కారాగృహమునకు జని, అక్కడ పలుభాషలను ధైర్యముతో ననుభవించి ఇటీవలనే విడుదలయ్యిరి. రాష్ట్రీయసభాధ్యక్షుడవనికి వీరస్థులనుటకు, వారి త్యాగమే నిదర్శనము. వీరి యధ్యక్షతక్రింద తమిళరాష్ట్రీయసభ జయప్రదముగ జరిగి, ప్రజలనిశ్చయమును బలపరచు నని భావించెదము. గాంధీ మహాత్ముని యుపదేశములను నిష్కర్షగ నిర్వహించుటకు మిగిలినరాష్ట్రీయులవలె తమిళరాష్ట్రీయును విశేషతాపామును కనబరచు నని నమ్మెదము. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు పి. డి. ఆషరుగారి యపన్యాసమును వేరొకచో ప్రచురించితిమి. ఆషరుగారు, మహాత్ముని సిద్ధాంతమును తేటపరచి, తమిళదేశమునకు చక్కని హితోపదేశము గావించిరి. సహాయనిరాకరణోద్యమమును గూర్చి కొందరిలో వ్యాపించిన దురభిప్రాయములను వీరు తొలగింపబూనిరి. నిర్మాణకార్యక్రమము కేవలము ప్రోత్సాహము గలిగించుటకు, ప్రదర్శనముకొరకును, నిర్మితము గాలేదు. జాతీయజీవితమును పునరుద్ధరించుట కిది యుద్దేశించబడినది. సత్యము, ధర్మము, అహింసయు వీనికి ముఖ్యాధారములు. స్వరాజ్య సిద్ధికి కొన్ని షరతులను గాంధీ మహాత్ముడు విధించెను. వానిని చెల్లించకుండ, స్వరాజ్యము లభింపలేదని కుండుట, భావ్యముగాదు. ప్రజలు ముందుగ తమ విధిని నెరవేర్చిన, స్వరాజ్యసిద్ధి తప్పక గలుగును. స్వరాజ్యసిద్ధికి బర్మోలీ కార్యక్రమనిర్వహణము ఎంతెంత యవసరమో ఆషరుగారు స్పష్టపరిచిరి. ఆషరుగారు సూచించినటుల నిరాకరణోద్యమము ప్రజలలో జాతీయచైతన్యమును పుట్టించినది. సహకారమువలన గలిగినచెడుగుల నది విశదపరుపగలిగెను. ఎవరిమోక్షము వారిహస్తమునందే గలదని చాటెను.

ఆషరుగారు శాసనసభల భ్రమను వదలుకొనవలయు నని తమిళప్రజల నుద్బోధించుచున్నారు. ఆంధ్రరాష్ట్రీయుతో బాటు తమిళరాష్ట్రీయును శాసనసభల భ్రమను వదలుకొని, శాసనసభాబహిష్కారమును కొనసాగింప నిశ్చయించు నని నమ్మెదము. నిర్మాణకార్యక్రమము కొనసాగిన కొలదియు, అహింసాధర్మము ప్రజల కలవడుననియు, గాంధీమహాత్ముడు బోధించిన అహింసాతత్వము తమిళరాష్ట్రీయునందొకను బాగుగ నాటుకొనవలసినయావశ్యకత గలదనియు ఆషరుగారు చెలిపిన వాక్యములను తమిళప్రజలు గుర్తించి, ఎక్కుడు కృషి సలుపవలయును. ముఖ్యనాయకులు గూడ అహింసాధర్మమును తాత్కాలికలాభదృష్టితో వీక్షించుచున్నారు. అంతియ గాని, అందలి పరమార్థమును గుర్తించకున్నారు. నిర్బంధములవలన,

ప్రజలు భీతి జెందుటకు మారుగ, మరింత ధైర్యముతో ప్రవర్తించుచున్నారు. ఆషరుగారు అకాలినిదర్శనమును చూపిరి. అన్ని జాతులలోను అన్నిసంఘములలోను హృదయసందోగము గురురవలసిన యవసరమును ఆషరుగారు వ్యక్తపరచిరి. దక్షిణదేశమున, ప్రభుత్వముతోకన్న, ప్రజలలో నన్యోన్యముగ సహాయనిరాకరణ మధికముగ నాగుచున్నది. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదము, కార్మికుల యజమానుల పోరాటము, నిమ్మజాతులసమస్య, మొదలగు విభేదములు సంఘమును వేరుపురుగువలె నప్టపరచుచున్నవి. వీరి నన్నిటిని తొలగించుకొని, ప్రజలలో నన్యోన్యసహకారమును బలపరచుట స్వరాజ్యసిద్ధి కత్యావశ్యకము. నిర్మాణకార్యక్రమమునకు ముఖ్యాధారభూతి మగు రాటపు మహిమను ఆషరుగారు వెల్లడిజేసిరి. ప్రధానవృత్తి వ్యవసాయముగ గల భారతీయులకు, రాటముకన్నను ఉపయోగకర మగు రెండవవృత్తి యుండజాలదు. మిల్లులను నూర్చుకొని నెలకొల్పినను, రాటములు తయారుజేసినంత నూలును అంత చాకగను తయారుజేయుటవర్గ భము. చరకపుత్రిక, సాంఘిక, నైతికలాభములను లెక్కింప తలముగా దని, ఆషరు గారు చెలిపిరి. వాత్సల్యనాగరిక ప్రభావమువలన, ప్రాచీన గ్రామజీవితసౌఖ్యమడుగంటినది. మరల గ్రామజీవితమును బలపరచి, పంచాయతుల నేర్పరచి, వానిద్వారా గ్రామపరిపాలనము చక్కగ కొనసాగునటుల జేయవలయు నని ఆషరుగారు చేసినసూచన నాచరణలోనికి దెచ్చుట శ్రేయస్కరము.

కద్దరునిర్మాణమునకు ప్రస్తుతము పెద్దప్రయత్నములనెరములయినను, ఆషరుగారు నడిపినటుల ప్రతిగ్రామమును తనకు చాలినంతకద్దరును తానే తయారుజేయునటుల ప్రోద్బలపరుపవలయును. అప్పుడే ప్రతిగ్రామమును స్వరాజ్యగమనమును బాగుగ గ్రహింపగలుగును. గ్రామ, తాలూకా, మండల, రాష్ట్రీయసంఘములు కద్దరు నిర్మాణముకొరకు, చురుకుగ బనిచేయవలసినయవసర మొంతయేని గలదు. దాసుగారు పంజాబు ప్రజల కొసగిన సందేశమునందు, నూటికి ఏబదిమంది ప్రజలు కద్దరును ధరించుచున్నందులకు తమసంతసమును చెలిపిరి. కద్దరుధారణమునందు పంజాబుప్రజలు చూపినకార్యోత్సాహపరితమ గనుపించుచునే యున్నది. శాసనోల్లంఘనమును అకాలీతంత్ర శాంతముగ జరుపుచున్నదియు, సువ్యక్తమే. మిగిలిన ఏబదిమందిగూడ త్వరలో కద్దరును ధరించునటుల, పాంచాళదేశము కృషిసలుపవలయు నని దాసుగారు హెచ్చరించిరి. ఇటులనే అన్నిరాష్ట్రీయులవారును, కద్దరువస్త్రముల నెల్లరును ధరించునటులను, విదేశవస్త్రధారణమున కెక్కడను అవకాశము లేకుండునటులను, దృఢనిశ్చయాలై పాటుపడవలసినయవసర మొంతయేని గలదు. కద్దరు నిర్మాణము పూర్తియైనప్పటికీ, స్వరాజ్యసిద్ధికి ఆటంకముండనేరదు. ప్రజాశక్తియు, బలమును పెంపొందినకొలదియు, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుచుండును. కద్దరునిర్మాణము విషయమై ఆషరుగారు తమిళదేశీయులకు గావించిన హెచ్చరికను, వారు ఎంతత్వరలో సఫలపరచిన సంతమేలు. మహాత్మునిసందేశ మంతయు "కద్దరు" అను మూడు అక్షరములలో నిమిడియున్నది. గాంధీమహాత్ముడు యర్రవాడ కారాగృహమున స్వయముగ వడికిన నూలును, నేడు తిరువూరుసభలో ప్రదర్శించుచున్నారు. గాంధీమహాత్మునిసందేశ మేది యని యడుగ నక్కరలేదు. ఎట్లవాడజయిలులోనుండి, గాంధీమహాత్ముడు ప్రజల కేమయిన దారిజూపెనా యని యడుగనక్కరలేదు. పవిత్రతమమగునూలునే

గాంధీమహాత్ముడు తనయంత్యసందేశముగ బంపియుండెను.

ఇంతకన్నను వేరుసందేశ మేమి గావలయును? ఈసందేశము ప్రోత్సాహకరము గానిచో మరియేదియు ప్రోత్సాహము గలిగించజాలదు. వీరు వారు చెప్పెడి సలహాలకొరకు వేచియుండ నక్కరలేదు. శాశ్వతమై, ఫలదాయకమై, మోక్షదాయకమగు మహాత్మునినూలు, తమిళప్రజలకు స్వరాజ్యమును ప్రత్యక్షముజేయగలదు. ఇట్టిమహాత్మునిదర్శనమును వారు వృథాగావించకుండురుగాక. స్వరాజ్యమును సంపాదించుట మనముఖ్యాశయమయినను, లోకశ్రేయమునకుగూడ మనము పాటుబడుచున్నార మను సంగతిని మఱవనలదని ఆషరుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. హిందూదేశమునకు లభించెడి స్వరాజ్యము, ఇంగ్లండునందు తయారుగాజాలదు. ఈదేశమునందీయే, అది యుద్భవించవలయును. జాతీయాత్మ దానియందు ముద్రితిమై వెలయుచుండవలెను. భాంతీయుల సంకల్పము పవిత్రమయినది; ధర్మబద్ధమయినది. భారతజాతి తనసందేశమునందు అకుంతితవిశ్వాసము జూపుచో అనతికాలములో సంకల్పసిద్ధి గలుగకమానదు.

వీటినునాయకుల చాటింపులు

పార్లమెంటుసభ కేస్నెక్టు త్వరలో జరుగనుండుటచే, నాయకుల చాటింపులు వెలువడుచున్నవి. పరస్పరదూషణములు బలమయినవి. బోనార్లాగారు స్త్రీల కుపన్యసించుచు, లాయడు జార్జిగారు డిప్యూకొట్టెడి కుర్రవాడని, పలికిరి. యద్ధము నడుచుచున్నపుడు రణరంగమునందును, ఇంటియొద్దను ధైర్యమును పురికొల్పుటకు లాయడు జార్జిగారు పనికివత్తురు గాని, పోరాటము లేని శాంతిసమయములలో ప్రజలను నడుపుట కతడు పనికిరాడని బోనార్లాగారు చాటిరి. లాయడుజార్జిగారు శాశ్వతముగ ప్రధానిగ నుండజాలడని చెలిపిరి. ఒక్కొక్క కాలమున ఊరక కూర్చుని, నెమ్మదిగ నడుచుట లాభకరమని, బోనార్లాగారు హెచ్చరించిరి. బోనార్లాగారి రాజకీయవిధానము, ఉన్నచోటునే యుండుటయని తేటపడినది. కాని, మానవు డెప్పుడును ఇట్టిస్థితిలో నుండజాలడు. ప్రాణమునకు చలనమే మూలాధారము. నెనుక కయినను బోవలయును. ముందున కయినను బోవలయును. బోనార్లాగారు, సత్వరాభివృద్ధి గలుగవలసిన యిక్కాలమునకు బసికారాని తెల్లమగుచున్నది. ప్రస్తుతసమయమున వీరి పక్ష మెన్ని కలలో జయమొందినను, మరల త్వరలో తనస్థానమును వీడికమానదు. ఇండిమెంజెంటు లిబరలు పక్షము వారికిని, లేబరుపక్షము వారికిని కలయిక యుండదని, ఆస్పిత్రిగారి ప్రసంగముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. లేబరుపక్షపు కార్యక్రమమును ఆస్పిత్రిగారు పెయిస్టిలో ఖండించిరి. ఇంగ్లండులో నిపుడు జరుగుచున్న మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు, పార్లమెంటరీ ఎన్నికల ఫలితమును సూచించుచో, లేబరు పక్షము తప్పక అపజయము గాంచును. మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో, లండనుబరోయందు లేబరు పక్షమువారు 220 స్థానములను పోగొట్టుకొనిరని తెలియుచున్నది. మిగిలిన ప్రదేశములలో గూడ నిట్టి యపజయమే గన్పట్టుచున్నది. 17 బరోలలో 200 స్థానములను వీరు కోల్పోయిరట. లేబరు పక్షమునకు తగినంత ధనముగాని, నిర్మాణముగాని లేకున్నది. ప్రస్తుతపు ఆంగ్లరాజకీయ జీవితమునందు, ధనమే అధికారము నొసగుచున్నది. మధ్యతరగతివాడే ఎన్నికలందు జయముగాంచుట కవకాశము కలదు. నిర్గునులగు కార్మికులు అధికారపద

విని నహించుట కవకాశములు చాల తక్కువ. ఆకారణముచే, అంగ దేశస్వరాజ్యము, మధ్యతర గతుల స్వరాజ్యము మాత్రమే సరి, దానుగారు పలికియుండిరి. అయినను ఇట్టి దాస్యమునందు, కార్మికులను చిర కాలముంచుటకు వీలుండదు. తగిన యవకాశము లుండనిచో, అంగ దేశ కార్మికు లయి నను ప్రత్యక్షచర్య నవలంబించుటకు తల పెట్ట వచ్చును. చచ్చిల్ గారి ప్రకటనమును, సర్వ సేలం టయిను ఛిరాలుగారు ఖండించుచున్నారు. తెనియా భారతీయులదురవస్థకు ఏరే కారకులని, ఛిరాలు గారు నిరూపించిరి. ఈతని అంగ నాయకు లొకరి వొకరు నిందించుకొనుచు, ఎవరి ప్రకల్పములను వారు చాటుచున్నారు. కాని వీరిలో నెవరును, బ్రిటిషుసామ్రాజ్యమును ఏకదృతులపై పునర్నిర్మింప వలయునో, గ్రహించినటుల దోచదు.

వాదదౌర్బల్యము

శాసనసభాప్రవేశముపై యభిరుచి గను బ్రతుచున్న జాతీయవాదుల యుద్దేశములు పర స్పరభిన్నములుగనున్నవి. వీనిని అమృతబజారు పత్రిక చక్కగ వివరించినది. మహారాష్ట్రపక్షము, రిస్పాన్సివు సహకారము నవలంబించుటకై, శాసన సభలకు జోవును. అధికారవర్గము సహాయమొనర్చిన తామును సహాయపడుటకును, వారు నిరోధించిన తామును నిరోధము జూపుటకును, ఈపద్ధతి నవలంబించువారు పూనుకొందురు. ఈ పద్ధతి శాసనసభ్యులు మామూలుగ నవలంబించెడిపద్ధతి కన్న భిన్నము గానెరదు. ఇక సేను గుప్తగారు, ఎన్ని కలకు నిలిచి, శాసనసభలలో బ్రవేశింపక స్థానము లనుమాత్రము భాగీనుంచవలయునని కోరుచున్నారని అమృతబజారుపత్రిక చెలుపుచున్నది. ఈపద్ధతి పాధ్యమయినను, ప్రభుత్వము వారి కార్యములకడ్డు గలిగింపదనియు, కొలది పుండి ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులతోను నామినేటును సభ్యులతోను ప్రభుత్వమువారి వ్యవహారము నిరభ్యంతరముగ కొన సాగు ననియు, ఇదివరకు చెలిపియుంటిమి. సేను గుప్తగారు సూచించిన యుద్దేశముల గల జాతీయ వాదులు చేరకుండ, అధికారులు క్రొత్తనిబంధనల నేర్పరుప గలుగుదురు. దానుగారియుద్దేశ మేమియో ఇంతవరకు తెలియలేదు. అమృతబజారు పత్రిక గ్రహించిన ప్రకారము, జాతీయవాదులు కాంగ్రెసు సభలో బ్రవేశించి, స్వరాజ్యవిధానము సంకీర్తింపున విప్రభుత్వము వారిని ముందుగ కోరవలయు ననియు, అటుల వారంగీకరింపనపుడు ప్రభుత్వము వారి కార్యములు మంచినయినను, చెడ్డవియింప నను, వానికి ప్రతికూలముగ నోటుజేసి ప్రతిష్ఠంభనల నవలంబింపవలయు ననియు, దానుగారియుద్దేశ శమట. ప్రతిష్ఠంభనలు కొనసాగ నెరవనియు, వీనిని దాటుటకు ప్రభుత్వమువారి కధికారములు గలవనియు, ఈయుద్దేశము సహాయనిరాకరణధర్మమునకు విరుద్ధ మనియు, ఇదివరకు చెలిపియుంటిమి. అమృతబజారు పత్రిక చెలిపినటుల, శాసనసభా ప్రవేశవాదులలో తలలు గూడుటలేదు. నిశ్చయ మగు నొక పద్ధతిగాని, యుద్దేశముగాని వీరిలో గను పింపదు. వెంగాలు నాయకు లలో నే, ఒకరి యుద్దేశ మింకొకరియుద్దేశమునకు సరికడలేదు, వీరెవరును తమయుద్దేశమును ఇద మి త్త మని బహిరంగముగ తెలుపుటకు గూడ సంజెహించు చున్నారు. తమ భావములను దేశ మంగీకరింపదని వీరు భయపడుచున్నటుల, అమృతబజారు పత్రిక చెలుపుచున్నది. శాసనసభా ప్రవేశవాద మొత్తమర్పలయినదో ఇందువలన గ్రహింపవచ్చును. నిరాకరణ ధర్మమునకును, దీని కిది ఏమాత్రము పొసగదని, బాలుడయినను

గ్రహింపగలడు. గయలో జరిగెడి దేశీయమహా సభ, ఈవాదమును నిరాకరించి, దేశగౌరవమును నిలువజెట్టి, ప్రజలక్షితును బలపరుచుగాక.

నూతనదండనపద్ధతి

యుద్ధసమయమునందు జర్మనులు ఆశ్రయమునుండి బాంబుల విసరక పద్ధతినవలంబించిరి. ఈకద్ధతిని నాగరిక దేశములన్నియు ఖండించెను. యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట, ఈపద్ధతి ఇతర దేశములలోనికొకడైన బ్రాతను. పంజాబులో ఆకాశవిమానములు ప్రజలపై బాంబులను విసరెను. సరిహద్దు ప్రాంతములలో నివసించువలంబింపబడుచున్నది. మే సహానుమతముతో కన్నులనిచ్చుటకు నిరాకరించినజాతులు బాంబులకు భయపడి కన్నుల నిచ్చుచున్నటుల విదేశీవార్తలు తెలుపుచున్నవి. ఇండియా, ఈజిప్టు, మెసపొటేనియా లలో, అంతరింగికరక్షణకు ఈ పద్ధతి మిగుల లాభకరమని, అందును ప్రముఖ ప్రతికూల ప్రవావిలేఖ కుడు చెలుపుచున్నది. యుద్ధమునలన క్రూర పద్ధతులు తొలగిపోవుటకు మార్గు, ఇదివరకే వినగొనబడిన సాధనాలు మరిల నవలంబింపబడు చున్నవి. బలప్రయోగ మెక్కువను, ముంచి చెడ్డలను పాటించుడు. అహింసాధర్మము సర్వత్ర వ్యాపించునపుడే, అమానుషకృత్యము తొలగిపోగలదు.

హిందూ దేశము : కన్యచ్చైత్యపక్షము

హిందూ దేశసమస్య విషయమై కన్యచ్చైత్య పక్షము దానియంతట యది కదలబూనదని, తెలిసిన విషయమే. బాయింలు కమిటీ సభ్యులును, ఉదారాభిప్రాయులు నని తలంపబడెడి సర్ థాచు సు బెన్నెట్టుగారు కన్యచ్చైత్య అధ్యక్షిగ ఎన్నికలకు నిలిచిరి. వీరు సముతిము, వొటకులకు పంపిన విజ్ఞాపనయందు, హిందూ దేశ రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో మార్పు త్వరలో గలుగగూడదని తెలిపిరి. బెన్నెట్టుగారి యభిప్రాయమే ఇటులుండ, తక్కుంగలవారి యభిప్రాయ మెటు లుండునో యూహించుట సులభము. రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో మార్పు గలుగ గూడ దనినను, నిమిలు సర్వీసు వేరెనయులు మాత్రము స్పష్టిగావలయునని బెన్నెట్టుగారి తలంపు. ఇట్టి సభ్యులతో గూడిన పార్లమెంటు సభ కెంత మొరజెట్టిన కేసు లాభముండును?

బెత్తపు కేసు

కలకత్తా యూనివర్సిటీను సంఘమునకు క్రొత్తగ కార్యదర్శిగ నేతెంచిన కిలనల్ క్రాఫ్టుగా రిటీవల, కావించిన ప్రసంగము జూచిన, యూనివర్సిటీవలదృష్టి పథము తేటపడును. నూరు సంవత్సరముల క్రింద తాము నాటిన బీజము ఇప్పుటికి మొలకెత్తుచున్నదట. అభివృద్ధి కనునొచ్చుచిగ జరుగవలయునట. ఇంతయిగాక, హిందూ దేశ ప్రతిస్థాపనలు క్రమముగ బెరుగవలయునో, యూనివర్సిటీలు బెత్తపుకేసును వదలగూడదట. హిందూ దేశము శాస్త్రోత్పత్తిస్థు. దీనిని యూనివర్సిటీలు గట్టిగ దండించినగాని లాభము లేదని, క్రాఫ్టుగారి యుద్దేశము. ఈశిశువు పెరుగవలయుననుచో, ఏమాత్రమును లాలనజేసి లాభము లేదట. యూనివర్సిటీసంఘపు ధర్మ మిది యని క్రాఫ్టుగారు చెలిపిరి. నూరుసంవత్సరములు బెత్తముతో నేకరించ కొట్టుచున్నను, హిందూ దేశ శిశువుకు ఇంకను బుడ్డి రాతేదు గాజోలు!

నిన్ను జాతుల సేవారంఘము

చెన్నపురిలోని నిన్ను జాతుల సేవారంఘమునకు సహాయార్థముగ, ఈనెల 8 వ తేదీయందు సౌందర్య మహాలులో సంగీతపుకచేరి జరుగు నని నిన్నటి

దినము ప్రకటించబడెను. పలువురు నిపుణులు, గాన విశేషముల జూనెదరు. వీరిలో సరోజినీదేవిగారి పాదరులగు హర్షింద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయు లొకరు. ఈసంఘమువారికి సహాయము చేయుట ఎల్ల రధర్మ మని వేరుగ హెచ్చరింపబడిలేదు. జాతీయతేధదము లేక అన్నివత్సములవారును గానప్రదర్శనమునకు విచ్చేసి, నిన్ను జాతులపట్ల తమసానుభూతిని తెలుప గోరెదము.

ఆకాలిల సత్కార హము

రైలుక్రిందబడిన ఆకాలిలు

పంజాబునామెలు కేక హనుబ్దులు ఆను ప్రేషనపద్ధతిని ఆకాలిల కైక నడుపుచును. రైలుక్రింద పడిన 11 గురిలో భాయి కరంసింగుగారును యింకొకడు చనిపోయిరి. భాయి ప్రతాపసింగుగారు గూడ ప్రాణాపాయస్థితిలో నున్నారు. తక్కినవారిని ఎంబుయిగురి వైద్యులచే జంపి చారిజేసి కేసు చేయుటకు నిశ్చయంపడెను. చారిని బామిను అయింగా వారు నిరాకరించిరి. అగ్గిపైలు మేకెదు బంబునామెలు గారిని గూడ అరెస్టు చేసిరి (హిందు)

ఆకాలిలకు శిక్షలు

2 వ తేదీని అరెస్టు చేయబడిన 180 మంది ఆకాలిలకు 3 వ తేదీని శిక్ష చేయబడెను.

గురునానకుదేవు వర్ధంతి

4 వ తేదీని గురునానకు దేవువర్ధంతి అగుటచే 3 వ తేదీని గురుగ్రంథసామెలు మారెంబెట అచార మైయున్నది. ఆచారము యానెల మూడవతేదీని మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు విర్యాభ్యుదయ యితిరీతులు వెయ్యిమంది వీధులవెంట తిరిగి రాత్రిపడిన పిమ్మట స్వర్ణదేవాలయమున కేగి గురుగ్రంథ సామెలును పాలకీలో నుంచి పురేంబరి. పాలకీయొద్ద రి గురు సిక్కులు కృపాణులను కండ్లగుల పొడుగున వైకత్తి కావలియుండిరి. (అ. తెనెను)

ప్ర్యానిటివు పోలీసు పన్ను

గుంటూరులో వసూలుచేయుట

పోలీసు నిరాకరించుట

నవంబరునెల 1 వ తేదీనండి గుంటూరులో ప్ర్యానిటివు పోలీసుపన్ను వసూలుచేయ వారంబించిరి. 160 మందికి పన్ను జేసిరి. జప్తువాంట్లు నమలు జరుపుచున్నారు. ముందుగా పోలీసు పంపకుండ నేతెనుమే పొమ్మి చెల్లించవలెనని నిరోధించుచున్నారు. కార్యక్రమ కార్యదర్శి 250 యాపాడులను చెల్లింపవలెనని 1 వ తేదీని వారంటు తెచ్చిరి. ఆయన నిరాకరించెను. కొంత సామ్మక్రింద ఆయన చెడ్డవిదేవాను జప్తుచేసిరి. తక్కినదాని కొరకు పట్టంతయు చాలసేపు గాలించిరి. దీహానినాడు తిలక్ స్వరాజ్యనిధికి వసూలుచేయబడిన చిల్లరనందిని జప్తుచేసిరి. దానిలో వేదకానులు పాపలాకానులు నుండెను. అసహాయవాదులు చాలమంది యాదన్నును నిరాకరించిరి. దేశభక్త కొండ వేంకటప్పయ్యరంతులుగారికి రిపిం పాపాడులు పన్ను వేయబడెను. ఇదియే హెచ్చు మొత్తము. అని స్పష్టముపేధిరి గుంటూరు నండి తిరివార్త నంపెను.

భారత కాంగ్రెసుసంఘము

సభ్యుల పట్టిలు

స్థాయిసంఘసభ 25 వ తేదీని కలకత్తాలో జరుగును భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ్యులలో రాజీనామాల నిచ్చినవారు, అనిసోయినవారు, చెజనాలలో నున్నవారు మున్నగువర్గముల స్థానమున మరిల నెన్న కొనబడిన వారిపేర్లను చేర్చిన సభ్యులపట్టికలను నవంబరు 15 వ తేదీనాపుగా పంపకలెను. స్థాయిసంఘసభ కలకత్తానగరమున నవంబరు 25 వ తేదీని జరుగును. ఈపట్టికలలోనున్న పేర్లు గలవారికిమాత్రమే ప్రవేశ మిచ్చుటనని భారత కాంగ్రెసు సంఘకార్యదర్శి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘములకు తిరివార్తల నంపెను.

శ్రీమాన్ కృష్ణస్వామి శర్మగారు

చెజనాలలో భోజనము మానివేయుట

శ్రీమాన్ శర్మగారిని కడిలూరు చెజనాలమండి నెల్లూరు చెజనాలకట్టిల మార్చిరి. శర్మగారికి కడిలూరులో గోధుమరొట్టె నిచ్చుచుండిరి. నెల్లూరులో కొద్ది నియ్యచనుటచే శర్మగారు వారిముకోజాలనండి భోజనము మానివేసిరి దివకతేధి ఎక్కువ ఛాకు వ్రాసెను.

విదేశ వార్తలు

సుల్తానును పదభక్తునిగ జేయుట

అంగారావారి తీర్మానము

తైర్జెవులను వెదలగొట్టుట

తీర్జెల్లు, అర్ధరాత్రి నవంబరు 2:-తైర్జెల్లు తర్జెల్లును సుల్తానును పదభక్తునిగ జేయుట అంగారా ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుకొని దీని పత్రికలయందు తిండివార్తలు తెలుపుచున్నది. అట్లే మాకే సామ్రాజ్యమును పేరును మార్చి తర్జెల్లు రాజ్యముని పిలుచుటకు గూడ నిశ్చయించుకొనిరి. దీనివలన వీరి రిపబ్లికన్ ప్రభుత్వము నంగీకరించినట్లులే యని యర్థము జేసికొనవలయు ననుచున్నారు. సుల్తానుకు బహుళగ ఎవరిని రాజ్యమునకుటకు నేమనగో ఎవరినైనా పేర్కొనుటలేదని తెలియుచున్నది. తరహమునందే వంశాచారముగ వచ్చుచున్న వంశపారంపర్యపు హక్కుతో నిమిత్తము లేకనే తురుష్కు సామ్రాజ్యము కలువారిని ఎన్నుకొనెదరని వినుచున్నాము.

ఈ వ్యవహారములయందు తర్జెల్లీ మాత్రమే సంబంధించినది ననుటకు వచ్చుటకు వార్తాపత్రికలు వ్యాఖ్యానముజేయుటలేదు. మహమ్మదీయశాసనమును సుల్తానుగారే ప్రధానముగా వదిలించి కమిటీలు నెడు సుల్తానును పదభక్తునిగ జేయ ననుకట్టుట అందరకును అభ్యుక్తరక్షగ నున్నది.

అంగారా ప్రభుత్వమువారు చింకను ఎట్టినిశ్చయమును జేసికొనకుండుట

లండన్, నవంబరు 2:-రాత్రి 7-50 టైముపత్రికా విశేషం కాకస్టాంటినోపొలునుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు.

సుల్తానును పదభక్తునిగా చేయవలెనని వార్తలూర్తగాను, ఇతరతరాల నీశ్చయము చేకొనలేదు. అక్టోబరు 31 తేదీని నేమియు ఎవరినైనా ప్రత్యేకము చేకొనకుం జరిపి రాజునందొనలలో ప్రవేశము రాక లేదని యిట్లందించిరి. సామ్రాజ్య ప్రాచ్యుత్వము గూర్చి కాకస్టాంటినోపొలు ప్రభుత్వమువారి కుట్రలను ఖండించిరి. కాకస్టాంటినోపొలును పరిపాలనాజిల్లాను మార్చి ప్రతిపత్తిని తగ్గించుట కంగీకరించిరి. గ్రామీణములకు తిండి ప్రత్యుత్తరమును పంపవలసింది. సుల్తాను అధికారమును కాలిపేటు అధికారమును విడిచియునుపదభక్తునిగా సభవారు ఆలోచించిరి. గొప్పచర్చ జరిగాన. 132 మంది అనుకూలముగ నిశ్చయించుట తెలియజేసిరి. నియమితసంఖ్య : లేనందున ఈయభిప్రాయమును నిశ్చితాభిప్రాయముగా చేకొనలేదు.

మరిల సుల్తాను రాజ్యాధికారిమును జరిపినయములయందున్న అధికారమును విడిచియు విడుదలమును 1 తేదీనివరల తీర్మానము చేయించిరి. ఈసమస్య జూలైలో కమిషనుగారికి అభిప్రాయము నిమిత్తము తెలియజేయబడినది. మరికొందరు సంధియంతిమున నిశ్చయించవచ్చునని. ముస్తఫా కెమాలగారు గూడ కలిపి అధికారము చేరుగను, సుల్తాను అధికారము చేరుగ నుండుటచే సాక్ష్యము గలదని యభిప్రాయమును తెలియజేసిరి.

సుల్తాను అంగారా ప్రభుత్వమువారు నేమనగో ఎవరిని పదభక్తునిగా చేసిని ప్రకటించుట వార్త అసత్యమని ఇంకోక వార్త తెలుపుచున్నది.

అంగారా-కాకస్టాంటినోపొలు ప్రభుత్వము వారికి మైత్రి చెడట

కాకస్టాంటినోపొలు, నవంబరు 2:- ఇంతకంట అంగారా కాకస్టాంటినోపొలు ప్రభుత్వమువారికి మైత్రి మరల కలియలేదు. విడియున్నది. కాకస్టాంటినోపొలు ప్రభుత్వము వారి ప్రతిపక్షము లాసానియాలోను వచ్చుట కెంతమాత్రము గూడ దని అంగారా ప్రభుత్వమువారు గొప్పపట్టు పట్టివాడు ఈ ప్రకారము ముత్రింగ్ మొకప్రకటనమును గావించి తనపదవులకు రాజీనామా నీయవచ్చును.

సంధి అంగీకరింపబడిన వెంటనే కాకస్టాంటినోపొలు ఆక్రమణము ఆగిపోవునని హ్యూంగ్లె నేనాని తెలియజేయ అందరకును సంకల్పించిరి.

అసియా మైనరులో నున్న తైర్జెవుల నందరిని వెదల గొట్టెదనని అంగారా నేమనగో ఎవరినైనా అమెరికా సహాయ సంఘమువారికి తిండిములకలగు తెలియజేసిరి. దీనివలన 5,00,000 మంది పోలీసునందున అమెరికనులు లెక్కజేయుచున్నారు.

ముస్తఫా కెమాల ఎట్టియమేదము లేకుండ సంకల్పించుటకు దురుని ఎట్టియానోపొలులో లెక్కవచ్చు ప్రకటించెను. అల్పచాలసంబంధమున్న త్రాగుబ్రాహ్మణము లన్నియు ప్రభుత్వము వారిచే జరిపరుచుకొనబడును.

కాయధాన్యములు ఎగుమతి చేయబడవు. పోలీసుభటులు సమర్థతతో కాపాడకున్న గ్రామస్థులలో మంచివారిని సహాయము జేయుటకు నియమించెదరు.

ఇటలీ పరిస్థితులు

లండను పేటెల్లో స్పాటికము వ్యాపించుచున్న దని ప్రజలు భయపడుచున్నార. టికాళు చాలవంది వేయించుకొనుచున్నారు.

మరికొందరు రాజీనామాలు నిచ్చుట.

క్రధానమంత్రి-బ్రెటను

తీర్జెల్లు అర్ధరాత్రి నవంబరు 2:-క్రొత్త ఇటలీ ప్రధానమంత్రి బ్రెటను, ఇటలీలకు సంబంధించిన సమస్యలను పూరించుటలో కమాకారముతో ప్రకటించెదనని బోనరాకర్లు గార్లకు అభినందనపూర్వకముగ కంటి సంపెను. నాగరికము ప్రపంచశాంతియొందుమండలి ప్రభుత్వములు కమాకారముతో పనిజేసిన యభివృద్ధిగాంచుననియు ముస్సోలినీగారు సుస్పృహకముతో ప్రకటించెదనని తెలియజేసిందలకు సంకల్పించుచున్నార మనియు బ్రెటను ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యుత్తర మొసరిరి.

కమ్యూనిస్టుల అవరణలు తగలబడుట

బ్యాంకో, సాంఫ్రెవానాలో ఆవరణ అంతకు ప్యాసిటీలు తగులబెట్టిరి. బ్యాంకోస్టాంటినోపొలు వీరి రిపువును పోరాడుచున్నారు.

ఏకాగ్రహారముచే ఆంధ్రయాదగర్ల ప్యాసిటీ కక్షము వారును శాంతివాదులు ఒకరి నొకరిని కాల్చుకొనిరి. నాటియ వాదులసంఘములు విప్లవమైన వెంటనే పోరాడుకుంటిరనియు.

క్రొత్తమంత్రివర్గమువారి విధానము

రోము, నవంబరు 2:-నవంబరు 10 తేదీని పార్లమెంటు మరిల సమావేశము కాలమునను నుంత్రి వ్యయము నిశ్చయించుకొనిరి. దేశములో పరిస్థితులు మార్పాలప్రకారము తొందరలేకనే యభివృద్ధి గాంచుచున్నది ముస్సోలినీగారు తమ యువ శక్తిని సందృఢమున తెలియజేసిరి.

ఇంతకంట 42000 ల ప్యాసిటీలు ఇంకను మరలెను. జాతీయ క్రమశిక్షణమును, క్రమశాంతిని ఆధారముగా జేసి కొని క్రొత్త పార్లమెంటువారు తమ విధానము చేస్తున్నారని నెదరు. అందరినూ సంస్కృతి కలుగజేయు ప్రయత్నములు వీరికి ఆమోదము. సమర్థము చే ఒక ప్రభుత్వము తప్ప ఇంకోక అధికారియును ప్రజలు అందరినూ గావించియు ఒకే అధికారియుండవలయుననియు ప్రజలకు జూపెదరు. ఇటలీయంకములో నిశ్చయించి కలుగజేయుటచే ప్యాసిటీ యద్యయమునకగల్గిన దుశ్చిప్రాయమున్నదియు శాంతివాదీయసంఘమువారికి తొలగిన బ్రుస్సెల్సుల సానిటరీలో కార్యభారమును కలిపించి ఉత్తరప్రభుత్వములను జరపుటకు ముస్సోలినీగారికి సంపూర్ణాధికారమియ్యబడెను. లాభములేని కార్యాలయములను, మంత్రివర్గములను తగ్గించుటకు గల్గిన ఆవసరమును గుర్తించిరి. ప్రతి ఫలములేని పనులన్నిటిని మైవేటుగ జేయుమటకు- లోపాయి కారిక-ఆవశ్యకమనిరి.

వెల్పుయవరాజును గుట్టపుసవారి చేయసయయన ప్రమాదవశముగ గుట్టపు సవారిగొట్టుమీద కాలుజారిపడుట తటస్థి చెను. చీలవండ్లకు దెబ్బ తగిలెను. కాని ఆయన చేసుకొన్న ఏన్నాటులకు అభ్యంతరముండదు.

ఈరాకు వ్యవహారములు

ఉత్తరభాగమున విమానములనుండి బాంబులను ప్రయోగించుట

టయమ్మ పత్రికావిశేషం బ్రసానండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:- ఉత్తరపు సరిహద్దులలో వైమానిక బాంబుయధువులు తీవ్రకరముగనే యున్నయది. మునులు, కిరకు గల్లాలలో ఇరాకు పూర్వపు సరిహద్దులను కలుగ జేయుటకు దాడులను బాంబులు ప్రయోగించబడుచున్నవి. తుర్రుపులు వెలుగు మరలకలసి వచ్చెను. ఆగ్రాహముల సహాయము చేయుటకు నిరాకరించుటచే, తుర్రుపులు, వెనుకకు పోవలసి వచ్చినది. వైమానికస్థానము బద్దముననున్న శత్రువులు మట్టిజేయుట కంతమాత్రము వీలుండదు విమానము లెతయ నుపయోగకరములని స్పష్టమగుచున్నది. ఈసంఘటన ఇండియా ఈజిప్టు, ఇరాకుసంఘటన ఎంతయలాభము అగ్నేయభాగాలకు తమవీధి బాంబులు ప్రయోగించబడునో యని భయపడుచున్నారు ఇప్పుడు తాము గట్టించిపెనున్నాము ఎలా గట్టుచున్నాము మొత్తముమీద పరిస్థితులు ఇప్పుడు చాలాభాగములను యవి. ప్యాసిటీ అరబుదగ్గర 1000 మంది వైమానికదళము ప్రవేశించినది.

జాతీయవాదులను అంతరించజేయుటచే ఇప్పుడు ఇరాకులో ఒక్కపక్షమువారుమాత్రమే, లిబల్ పార్టీ, ఉన్నారు. జాతీయ అక్రమములు నెరవేరునటుల జేసిన ప్రయత్నములకును, ఆంగ్లో-ఇరాకు సంధి జేసికొన్నందులకు అమీరు ఫఖాలగారిని లిబరలంతుమువారు అభినందించిరి. బ్రిటిషువారియందు సంపూర్ణభక్తికామును గుడినది. ఆంగ్లో-ఇరాకు మైత్రి కాళ్ళతముగ నిలుచునది యనకొనుచున్నది. తర్జెల్లో జాతీయసభను సమాజము జేయవలె ననుచున్నది.

ము దే ని యా ఒ డం బ డి క

కెమలిస్టులు భంగపరుచుట

పాయింకేరుగారి సలహా

లండన్, నవంబరు 2:-ముదేనియా ఒడంబడికకు విరుద్ధముగ కెమలిస్టులు ప్రేమలో రెండుపట్టాలములను నెలకొల్పుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని తెలియుటచే ఆంగ్లో-ఫ్రెంచివైస్యములు తుర్కీకి పోవలెనని పాయింకేరుగారు ఇర్జాకారిలో జెప్పినటుల డెయిలీ టెలిగ్రాఫుపత్రిక తెలియజేయుచున్నది.

ప్రేమలో తురుష్కుభటులు

మెంచివారి ఆక్షేపణ

లండన్, నవంబరు 2:-రాత్రి 8-45 టైముపత్రికా విశేషం ప్యాసిటీనుండి ఇట్లు తెలియజేయుచున్నాడు:- ప్రేమలో 30000 మంది తురుష్కుభటులుగ తయారై జేయుచున్నారని కాని అంధి భయపడవలసినంత కారణము కనిపించదు. కాకస్టాంటినోపొలులో గాని, ప్రేమలోగాని తురుష్కులు వైస్యములను తయారుచేయ రాదని మెంచివారు ఆక్షేపించుటలేదు. ఈ విషయమునుగూర్చి ఆచట నున్న హైమిషను తెలిపజేయవలెనని కాని పాయింకేరుగారికి కొన్ని కష్టములు గలవని మనము మరచగూడదు.

తురుష్కు-వైస్యములు-తురుష్కు ప్రేమ

లండన్, నవంబరు 2:-తుర్కీ ప్రేమలో తురుష్కులు వైస్యములను తయారు చేయుటచే మదేనియా ఒడంబడిక ప్రకారము పడచుకొనుటలు తుర్కీవై తగినదగ్గరను సర్ హాకేఫరంకల్లు, ఫ్రెంచి ఇటలీ సహాయగ్రస్తులు గలిసి తీసికొవలయునని ఆజ్ఞాపించిరి.

మెగిగోరు బ్యాంకి దివాలాదీనందులకు వేల్పు యువరాజుగారు సానుభూతి జూపిరి. బ్యాంకు దివాలాలో నష్టపడినవారికి సానుభూతి సంపిరి.

కెయిజరుగారి సత్తి

బాల్యానురాగము

లండను, అక్టోబరు 31:-పార్లెమెంట్ కావశ్య ఇట్లు తెలియజేయుచున్నది. నేను కెయిజరును ప్రేమించితిని. ఆయన ప్రపంచములోనున్న దేశాల్లోకొన్నికలములలోను, దాశలలోను గొప్పవాడు. చాలవంది ప్రముఖక గలస్త్రీ రెండో ఆయనను చేపట్టుటకు ఆలోచించినమాట ప్రపంచదీక్షమే.

కాని ఆయన అనుకొన్నంత భాగ్యవంతుడు గాదు. శ్రీమంతుడని నేనీవుడు ఆయనను వెండ్లియాడుట లేదు. చిన్నప్పటినుండి కెయిజరునకు నాకును మైత్రి గలదు. ఇది తెలిసినవారు నన్ను జోగితు కాహ్వనించిరి. అప్పుడు యువరాజు నాతో నిట్లుచెప్పెను:-

నాతో అతిమైత్రితో మాట్లాడిరి. నవ్వుదాటాలకు ఇట్లు నెను. మీరు మాత్రమేగారిని ఎత్తినయిందరు. ఆయన చాలమంచివాడు. కాని కొన్ని సమయములందు ఆయనతో వేరుట కష్టము.

కొన్ని వార్తలవైసినప మరల వాడకు వచ్చి యువరాజుగారిట్లు నడిచిరి.

నేటికరకు మిమ్ములకు కనిపెట్టి చూచినాడను. నేను మీకు ఇచ్చిన హెచ్చరికల్లోయు తప్పని నేను మీతో జెప్పక తప్పదు. ఎవరితో ఎట్లు మెలకలయినో మీకు అంతయు తెలిసిన విషయమే. (ఇంగ్లీష్ వేక)

చర్చిలుగారి సౌకల్యము

చిరాలుగారి విమర్శనము

లండన్, అక్టోబరు 31:-అధినేతపు కార్యదర్శి యగుటచే కెయియాబాతీయల ఆవరణకంతయు చర్చిలుగారే బాధ్యులు. దీనివలన ఇండియాలో బ్రిటిషుపాలనకునకు శత్రువులను కలుగజేసినవారగుచున్నారు. బ్రిటిషువారి సహజేశముగూర్చి యాక్షేపణలకు పోటు ఇచ్చినవారగుచున్నారు. (ఇంగ్లీష్ వేక)

కార్పరేషన్లకు లాయర్లజాగ్గి గారు యభ్యుత్సాహక సంకెదరు. యూనియన్లు వీరికి ప్రత్యర్థులుగ నిలువరు. కీమ్యానిస్టుల ఆక్షేపణలనుండి బోనరాగారిని లాయర్లజాగ్గిగారు కాపాడెదనని నమ్ముచున్నారు.

1200 పన్నుల బహుమతి 12 జి. అంశ్ నామలను ప్రా
త్య నిర్మించి, పొంది నా నాదేశము నల్పిచ్చి జేయునని
అందోళనము బయలుదేరినది.

శ్రీమాన్ జి. వాసుదేవయ్యగారు.

అగ్రగణ్యులు

జి. వాసుదేవయ్యగారు గౌరవించదగినవారు. ఆంధ్రులు, వీరి ప్రావీణ్యము గలకొండే ఆంధ్రుల వైవాహికావృత్తియందు. వేదము నేరము చుండెనునను బట్టి ఆచార నిరసన సాగిరి. వారు వ్యవహారకృత్తి నలంబించిరి నేరమునందల ముఖాని ధర్మపురి తాలూకాలో మోహన గ్రామమున వాసు దేవయ్యగారు ప్రావీణ్యము స్థిరపడిరి. వాసుదేవయ్యగారి తండ్రి గారిపేరు గుండయ్యగారు. గుండయ్యగారికి ఎవరునుగలదు పుత్రులు. వాడలో వాసుదేవయ్యగారు అవతరమగుదురు. వారు మొదటి శ్రీవైష్ణవభక్తులుగాని మమిలను కొందరు వైశ్ణవై. కొందరు మధ్యవై. వాసుదేవయ్యగారి మాతాపితా కుటుంబమువారు చెన్నపురిలో నివ్వారు. వాసుదేవయ్యగారు చెంగులూరు కేంద్రము కళాశాలలో ఎదిరి బి. ఏ. పరీక్ష నిచ్చిరి. వీరుగల వ్యాసవాద పరిమిచ్చి 1908 వా నేలములో స్థిరపడి ప్రారంభించి కాల విహ్వలులైరి.

పంచవేల కొరకును నిర్వహింపఁజూచున వాసు దేవయ్యగారు శిరికాలమునందే కాలక్షిప్తి నుపురువైనారు. వీరుకొలకు పొంది పిల్లలొకరు యిరిరి పిల్లలొకరు కాలపాత కాలల నేర్పించిరి ఆచార పక్షిణుల గూడ జరుపుచుండిరి. పంచ ములకు పాతకాల నేర్పించుటకు వాసుదేవయ్యగారు శ్రీరాష్ట్ర విరాగము నొసంగుటకు వాలో నేరము పునాకకమును వారు సంబంధి పంచుపాతకాలకు జరుపుచున్నార.

పంచవేల సహాయము సహజాందస్యమికి స్వాతంత్ర్యముగలదు. వీరి ప్రావీణ్యము వాసుదేవయ్యగారు పాపభవ గానింది. ఎండినో ప్రావీణ్యమందిరిన నే నెదగుదురు. వా రిందలించెను. వావారి వ్యామయే శ్రేష్ఠులని నలొక ముతో స్వామిని నేరందలించి ఆ సహాయ వాసుదేవయ్యగారు నడిచిరి.

ఆదికేరలుగారు మహామహిమ ఆంధ్రకమున ప్రా రంభించిపురు వాసుదేవయ్యగారు వాయువ్యమున చేరి నేల ములో మహామహిమ సంభవము నేర్పించిరి. ఆంధ్రమున సామాన్యములకు గానీమహిమల సాధించి వారినిగూడ వానీమ రంగమునకు నడిచిచ్చిరి.

వాసుదేవయ్యగారు వా ప్రావీణ్యము సాధించిరి. సభకు వైది పద్ధతియందు శ్రీమద్వైది పరిచివేరిరి. ఆయన భవి కరుగారు. ఆయనకు పిల్లలు పిల్లలున్నారు. ఆయనకున్నా 10 పిల్లలు. ఆయనకు ఆంధ్రమున. ఆదిమొదల వారు. కర్నూలు నగరమున ప్రభుత్వ పాఠశాలలో బోధించుచు. 1921 వ సం॥ నాలో ఆయనకు మండల గౌరవము కలుగజూచి కావ్యకృత్తి ఎన్ను కొనిరి. ఆయన ఆంధ్రమున వైష్ణవ ఆచార సామన్యమున గూడ దురితి. ఆయన ఆంధ్రమున పిల్లలను విద్యాపరిచెను. వీర్చి యిష్టముగా వైష్ణవము ఆయనకు. ఆయనకు కొంతమేర వేది వారి అన్నము వైష్ణవము కలిగిరి.

వాసుదేవయ్యగారు వావైదిపద్ధతి ముఖ్యమున. వాంఛిమహిమల వావైదిపద్ధతి. అహింస గూర్చి ముఖ్యమున వాసుదేవయ్యగారు వీరిని నివహింపదులు నే కొలది ప్రభుల వావైదిపద్ధతి. ఆయన గొప్పకృతగాదు. కాలి ఆంధ్రమునకు. వావైదిపద్ధతి వావైదిపద్ధతి ఆయనకు కాల విభవము వావైదిపద్ధతి. వావైదిపద్ధతి వావైదిపద్ధతి వావైదిపద్ధతి.

విశ్వసింది ఆతడు నిగ్రహగ్రహముల పాటింపక కష్టముల ననుభవించెను. తిరిగినివహించు వైవాహికాని గాని తన్నిట్లు తాధించుచున్నారని గాని ఎన్నెంతోన చెప్పి ఎదుగును. వీరు లయం దాయనకు ప్రేమ మత్సరము. కృత్రుణప్రకర్షన మాయ నకు గట్టును. ఆయన కత్తిరినగుడు. స్వాత్మకృత్తి నొల్లనివాడు. ప్రశంస నంగీకరింపనివాడు. అపంజరము లేకుండు వినియముతో నేవనేయువాడు. సభల కష్టముల పహించుట కెందరు పిలచినను ఆయన వెళ్ళనేడు. తిరిగివచ్చి కష్టముల పహించుటకెని కొర గా ఆయన కాల కటాటపదెను. మిగిలు బలవంతముచేయు టచే నాటి దుఃఖించెను. "చెలసాల దినమున" ఆంధ్రము నందు మానీయ జగు వాసుదేవయ్యగారు అని రాజగోపాల చారిగారు వ్రాసిరి.

వాసుదేవయ్యగారు మాముగా రుగూగు వాడుచుం డరు. ఉల్లాసముతో నుండు. ఆంధ్రమున విద్యను సం దాద రము మెందు. ఆయనగూడ ఆంధ్రమునందు కవిత్వము వ్రాయుచుండును.

ఇట్టి ఉత్తిముగ వాసుదేవయ్యగారు యీనెల 5 వ తేది మొదలు తిరువూరులో జరుగు ప్రవివరపాఠ కష్టము కహించెదరు. (సో. మా)

పితృకులమహాచర

త. వెం, రు. శే. సా. రా, (ఆ పాతకాలము గ్రామ ములలోవాని కనుగొనుడు). మి. గు, ఆ. కో, వో. న, పు. నూ, కపు. రా, కల్యాణమునెలము (ఆధారము ప్రయించుడు) ఏ. యన, జ. పు. గో, శే. వెం. క. నీ. ఆ. నా, (కాంగ్రెసు మిటికి వాయుడు) ప్రకటింపజాలము. —ఆంధ్రము

బెండుచేయబడిన, స్త్రీలపాటలు

1 భాగము 800 పేజీలు	రు	1-0-0
భాగము 272 పేజీలు	రు	1-0-0
భాగము 280 పేజీలు	రు	1-0-0
కాశీమజిలీలు. 1 భాగము 488 పే.		1-8-0

(869) 72 పేజీల కేబులుగు ఉచితము.

మంజువాణి ముద్రాక్షరశాల, ఏలూరు కృష్ణాజిల్లా

ముఖ్యగమనింపు (2842)

యోగ్యతాపత్రములు

(8) దేనాచెన్ సిటీలో నుండు, దుగ్గా మెడికల్ హాలు వారి బహుముఖనివాణి నాకు అత్యుత్తమమైన గుణము నిచ్చినది. ఇప్పుడు నా కావ్యాని లేదు. ఇందుకై వారికి నేను నా కృతజ్ఞతాపూర్వకమున సందనములు చేయుచున్నాను. రంగూన్ } బాబులాల్, 80-6-19 } హైదరాబాదు

దంతచూర్ణము

వెల దబ్బీ 1-కి 0-2-0
ఈ భంతచూర్ణముతో పండ్లతోములువల చిగుళ్ళనుండి పక్తిక విశ్రంభకుంమును. నోట దుర్గంధములేక యుండును. అమృతాంజనము చేచి, మద్రాసు.

ఈ ఆసమానమైన ఆహారము మీకు ఆవశ్యముగా కావలెను. (2)

వియ్యపు ఆహారమునందు లేకట్టి ముఖ్యముగా కావలసిన ఆనేక ఆహార పదార్థములు క్యాకరట్టునుగలదు. వియ్యపు ఆహారము చాలవలచిది, మితవ్యమునైది. అయితే విడువక దానినే వాడుటకలన ఆసంకృప్తి ఆహారమగుచున్నది. ఈ సరుపమానమై ట్టియూ, రుచియైనట్టి, నులభముగా జీర్ణముగల పద్యునట్టియూ, ఆహార మును వాడుటచే తృప్తియొక ఆహార మగుచున్నది. మీకును, మీకీపురుల జను ముఖ్యముగా కావలసిన ఆహార పదార్థములు ఆందులోయూన్నవి.

ఈ క్యాకరట్టు పద్యు ఆనేక రకములుగా నున్నవి. అది అంత విలువల ఆహారమునాదు.

MULLER & PHIPPS (India), Ltd.
Wholesale Agents

Quaker Oats

Madras, Bombay, Calcutta, Karachi, Rangoon.

డా. నా. ఆ. గి. మి. కె. శ్చ. రు.

మలేయా, ఇండోనేషియా, చలీష్వరము, పిల్లపర్వము, వరుసశ్వరము, డోగం, పైఫాయిడ్ మొదలగుశ్వరములకు యమునితో సమానమైనది.

దేశమున వ్యవసాయ పద్ధతిగూర్చి ప్రతిబుద్ధిచేసేవచట్టుబడి నియమము.

బొంబాయిలోనుండు గాడెట్ అన్వేషికిన్ కెకర్నూల్ పథకాలలో తయారైనది.

దారాశమైపద్ధతులకై కమిషను యివ్వబడును.

(గాడెట్ - సుప్రసిద్ధమైన సేభకంపెని)

బొంబాయిలోనుండు డి. ప్లాస్టాడెన్ మాన్యుఫ్యాక్చరింగుకంపెనివారిచే కనిపెట్టుబడి తయారుచేయబడినది.

బుక్కి 1—కి ధర రు 100. పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకము.

మద్రాసునందు యే డి. ప్లాస్టాడెన్ కంపెనియు విక్రయమునకు దొరకును.

ఉత్తరములు ఇంగ్లీషులో ఈ దిగున విలీనమునకు వ్రాయవలెను.

మందుభినామ సం||రం కార్తిక శు||ంగ, శనివారము

గ్రంథపరిచయము

ఈక్రింద వివరించిన గ్రంథములను విమర్శనార్థమై మా కార్యాలయమునకు బంపిన గ్రంథకర్తలకును ప్రకాశకులకును కృతజ్ఞతలు:—

సంపాదకుడు.

సర్వభూతహిత్యము:— శ్రీతారావ విఃవత్సత్ సంఘ మార్గమువారు ప్రచురించిన చిన్న పుస్తకము. గ్రంథకర్త మూల్య దేవర సంజీవరాయణంగారు, తుమ్మపూడి. ఇయ్యికి చిన్న పేరి షుటము. ఇందు సర్వభూత త్రేతవృత్తాంతము ఆతిసంగ్రహముగ పేర్కొనబడినది. శైలి సులభము.

మాచెర్ల చన్నరాయశతకము:— గ్రంథకర్త నూరపరాజు వేంకటరమణాచార్యుని. మాచెర్ల: గుంటూరుజిల్లా. ఈశికము నందు మాచెర్ల చెన్నేశ్వరస్వామిని కుతి నేయించి వినోదర ముగ సరిశముగ భక్తిప్రతిపాదికములగు పద్యములు వెల్పులు కూర్చబడినవి. గ్రంథములు గ్రంథకర్తలయొద్ద లభించును.

బాతకరత్నము మొదటిభాగము:— గ్రంథకర్త లంక సజీవ రావుగారు. కసికోట. విశాఖపట్నంజిల్లా. ఈపుస్తకమునందు నులభ్యతైలిని బాతకములను గుడించు సమస్తవిషయములను సం గ్రహముగా వ్రాయబడియున్నది. వెల రు 2-0-0 ఇంత చిన్న పుస్తకమున కింతటి వెల చాల వెక్కువ యనకొందుము.

పట్టినాచల త్రేతమాహాత్మ్యము:— గ్రంథకర్తలు తాళ పూడి గోవర్ధన శ్రీరంగాచార్యులుగారు. బీసంపేడి తాళ్లపూడి పోస్టు కృష్ణజిల్లా వెల 0-4-0. ఈ చిన్న గ్రంథమునందు పట్టినా చల త్రేతమాహాత్మ్యము మాహాత్మ్యము నాభ్యతైలిని తెలుగు వచనరచనలో గావింపబడియున్నది. త్రేత మాహాత్మ్యముల జనున సుత్సాహముగల భక్తులకల్లరకు నిది తప్పక వరంపదగిన గ్రంథమని మాభావము.

భక్తిరసామృతము:— శ్రీమతి చీమకుర్తి శత్యకతిగారు రచించినది. ప్రకాశకులు చీమకుర్తి బసవయ్యగారు గుంటూరు. వెల రు 1-0-0. ఈమె కీ. శే. ఆత్మ్యాది లక్ష్మీవరసింహ సోమ యాజుల మనుమరాలు. ఈమెయొక్క కవిత్వము చదువనై మధురమై పామర పండిత భవంజకమున శైలిలో నొప్పుచు న్నది. ఈభక్తిరసామృతమున నీగ్రంథమునందు ఆత్మరసభక్తులకు భోగ్యతా భక్తిరసమును వివిధరక పద్యరత్నములు గలవు.

సుబోధిని:— గ్రంథకర్త విహ్వాన్ కలవపూడి వేంకట రమణాచార్యులు, తెలుగుపండితులు, గవన్నమెంటు విప్రేన్ ట్రైనింగునున్నారు, రాజమండ్రి. ఈ చిన్న పుస్తకమునందు తేట తెల్ల మగు తెలుగులో పాఠశాలవిద్యార్థులు మున్నగువారి కల్లరకు నుపకరించులాగున మంగిలద్రు లలనడి వెంపు చేకూరు లాగున మంచినద్రులు మున్నగు తిన్నకలతో చక్కని నీకు లును హితములును ఉపదేశించబడియున్నవి. విద్యార్థిమేములగు ప్రతివారును ఈ చిన్న పుస్తకము నాదరింపగోరకము. వెల 2 అణాలు. గ్రంథములు గ్రంథకర్తలయొద్ద లభించును.

కూచినరసింహము పంతులుగారి జీవితచరిత్రము:— గ్రం థకర్త జనమంచి సీతారామస్వామిగారు. ప్రకాశకులు ఎమ్ ఎస్ కాత్రి అండు కో విశాఖపట్నము. వెల అణాలు 8. ఆంధ్రదేశమునందలి సుప్రసిద్ధ మహాపురుషులలో కూచి నరసింహ ముపంతులుగారికొకరు. వీరు సమస్త సర్వభూతహితము నిధియన దగినవారు. ఇట్టి మహాపురుషుని జీవిత చరిత్రము సమస్తమైన వారును తప్పుకొనదువలయున్నది. ఆంధ్రమహాపురుష జీవిత ములు అనుగ్రంథమాలిక (మేలుపాకనుండి ముద్దాసోమపు కాత్రి అండుసన్నువారు ప్రకటించుచున్నవానిలో) నిది మొదటిది. వీరి ప్రయత్నములు సఫలములై సాధ్యమైనంత త్వరలో అభిలాంభ జేశ్వరి మహాపురుషుల జీవిత చరిత్రములను సమగ్ర ములుగా ప్రకటింపబడుగావలసి కోరుదము.

తిలకు బగవానుడు

[మంగిపూడి వేంకటేశ్వరగారు]

నీ. పరశురాముని భంగి పరిపంథి బృందంబు
గడగడ బాదించి కలచె నెవడు
ఆదిశంకరులీల నాచార్యులద్యుతై
భావ్యంబు గీతలు వ్రాసె నెవడు
జగములం దక్కజంబుగ కీరటములేని
శ్రీ మహారాజం జెందె నెవడు
దైవశాస్త్రముల నధ్యక్ష మహాగృహ్య శే
సూయ్య బిరుదుచే మెగసె నెవడు
లోలో త్రవమలైన లోలో పృథులచే
లోకమాన్యంజయ శ్రీశంకరేవడు
తే. జీతంబెల్ల తన జేశ్వరయందె
ధారవోసిన శుభకీర్తి భవ్యమూర్తి
ధీరమణి జేశ్వరుల తిలకమైన
బలంగాధరతీరు పాదములకు
ప్రాంజలి యెచునర్థ నాజన్యసాధకముగ.

వెలల నుల్పాదేశిగారి గ్రంథములు:— 1. భ్రూచరి త్రము (నారికేళ). 2. శ్రీ రంగనాథనామ సుకీర్తనములు. 3. దశరాపద్యములు. 4. పంచవింశతిమాల. ఇందు భ్రూచరి త్రమునందు శ్రీ మహావిష్ణుభక్తు డగు ప్రభువీరభక్తము హరి కథారూపమున గాము నేయబడినది రంగనాథస్వామిసంకీర్త నములందు భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య భోధకము లగు అనేక కీర్తనలు కూర్చబడి యున్నవి. పంచవింశతిమాలయందు ప్రపత్తిమార్గము కార్ములవృత్తములలో వివరింపబడియున్నది దశరాపద్యము లందు వెలుగోపాల స్వస్మరూపము శేషములవ్వారా వెల్లడి నేయబడినది. వెలు ముద్రగా అణాలు 12, 8, 1, 1. గ్రంథ ములు గ్రంథకర్తకు కృష్ణజిల్లా మచ్చేపనకు వ్రాసినవో లభించును.

కృష్ణసాంబిడిక:— గ్రంథకర్త చువ్వూరి బాలకృష్ణ మూర్తిగారు, డిప్యూటీ డైరెక్టరు ఆఫ్ ఆగ్రికల్చరు, గుంటూరు ప్రకాశకులు వెంకటేశ్వర అండు కంపెనీ, రాజమండ్రి. వెల 6 అణాలు. ఈ చిన్న పుస్తకమునందు ప్రాథమిక పాఠశాలా రామముల కృష్ణసాంబిడికను గుఱించి కొన్ని సాతములు నులభ్యతైలిలో వ్రాయబడియున్నవి. ఈపాఠములు అన్ని యును బాలకృష్ణమూర్తిగారు ఆనకాపల్లిపల్లి లలో నుండగా నాపవ్యాసములయూలమున వెల్లడింపబడినవి. వాని శే ప్రస్తుతము గ్రంథరూపమున వెలయించినారు. వందు 1. కృష్ణసాంబి డి సేవి 2 బడితోటలు - వాని యాంశ్యకత 3. బడితోటలు వాని నిర్మాణములు 4. బడితోటలు - వాని నిర్వహణము. 5. వరిసాగు - ఆమవుల్లి మున్నగు నత్యావశ్యకములైన విషయ ములను గుఱించిన చక్కని వ్యాసము లొప్పు నున్నయవి. చివట బాలుర కనకూలము లగు శేషములును గలవు. ప్రాథ మికపాఠశాలాపాఠ్యాధ్యయ లందఱును వీని నాదరింపవలెను.

మాలవ్యాస వైహూ పండితుల యాపవ్యాసములు:— ప్రకాశకులు శనివారపు నుబ్బారావుగారు. తణుకు. కృష్ణ జిల్లా. వెల 6 అణాలు. ఈ పుస్తకమునందు గంధిమహాత్మ్యని నిర్వచించినతరువాత మదనమోహన పండితుడు ఒసంగిన యాప వ్యాసములను, మోతీలాలు వైహూ పండితుడు కృష్ణజన్మ సానమునండి వెలువడించినకమ్మటి నోసంగి యాపవ్యాసము లును క్రోడీకరించి ప్రకటింపబడినది. ఈసోహాగరచయితలు వ్రాసినట్లు ప్రచురగతేసరి యాంబుగిన వైహూ పండితుని యొక్కయును పండితవరుల దనదగిన మదనమోహనయొక్క యును ఈ యాపవ్యాసములు అమూల్యములను ప్రస్తుత సందర్భావస్థగా మనకు మార్గదర్శకములు ననుట కైతిసందియమునకు లేదు. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాసగారి యాపవ్యాస ములలో బొంబాయిలో (1922 మార్చిలో) నిచ్చిన మహా తున్మి ని నిర్వచనము, బాత్రియ వాగము లందు దేశి యులకర్తవ్యము అను మున్నగునవియును, వైహూ గారి యాప వ్యాసములలో కాలగ్రెను కార్యకమము, మున్నగు వానవ్యాస ములను గలవు. శైలి నులభము. ఎల్లరకున్నాహ్యము.

కడుపు తీపి

(బసవరాజు అప్పారావు గారు, బి. ఏ.)

ఆకసమ్ము చిల్లిపడ్డ
యట్లు వర్ష మేకధార
గుండిపోత బోసి కొట్టి
కుమ్మరించి దిన్నురించె.
ప్రూపు నీ కాళరాత్రి
ఘోరమైన రుద్రభూమి
దల్ల నామగళత్ర
దా! తడియుచు వడకుచుంటె?

ప్రణయస్నానూజ్యపట్ట
భద్రుడ నై నిద్రాశీల
పరమకృపాపూర్ణదృష్టి
పాలించెను పరమేశా!
రుద్రభూమి నేకాకిగ
సిద్ధించెను మమ్ముగన్న
మంగళవ్రదను నిద్రా
భంగ మొనవకుండఁ గాచి

కరుణామృతధారల నాఁ
కలివప్పుల బాధఁ దీర్చి
చల్లనైన జోల పాడి
వెల్లవెల్ల జోకొట్టుమ!
ఈసాయముఁ జేయుము నీ
ఋణముఁ దీర్చికొందుమయ్య
ఈజన్మను గాకున్నను
నింకొకజన్మమున నైన!!!

భావగీతామంజరి

[బుద్ధనరపు-వట్టాభిరామయ్యగారు]

సంపాదకావు

కనకమా! నీదుసారధి గౌరవమును
మధుకరంబు సహించ దన్మృతత యేల?
లలితకన లగు కాంతల తలల నీవు
మానికంబులు యుండువే మానరాజ!
దుర్జనుడు
అత్యగౌరవమందున వాన లేక,
మహితమానాభిమానప్ర మమత లేక,
చింత మత మని యెడద నొక్కొంటిలేక,
దుర్జనుడు పోయిచుండును ధూతరేఖ.

ప్రేమ

ఎవడయందున నేమి యూహించితో మాత
వాహువల్లరులకు బ్రాహ్మింబు
దదనపద్యము వికసింపఁ బడెడిఁ గాంచి
చిరునవ్వు నవ్వె కనువు వదింపఁ ద్యో?
అద్దము
అద్దమా! కాంత దేవుల నయ్యరముగ
గాంచిపంపె నిగున కాంతిఁ బాసి
పాలిపోయె నేల? యాపడతి కప్పు
ధారణయిన కెక్కు బాతీరు గావో?

వసంతలేఖలు

৯৪

ప్రియమితమా !

అని యొకరు గామము. చిన్న గుడి ప్రక్క నొకతాటి
మామిడియిలు. నే నెందులకు బోయితినో తెలియలేదు. తాళ
పత్రికాంధముల సంపాదన కేమో? "ఆ తాటియాకుల యిల్లే"
యని నాకు జూపి యొక కాపువాడు "మాయావునకు జబ్బుగ
నున్నది పోయెద" నని వెదలిపోయెను. నే నాయంటి గుమ్మ
మును చేరితిని. ముందు వికాలమైన పశువులపాక అన్నవి
పాకలో గోవులు లేవు. ఇతరపశువులు లేవు. కాగళ్లు మొవ
లగు కృషిసాయత్రుల జనియి ట్లో మూల జడియిన్నవి. పాలి
కాపువాడై, మాలవాడైనను గొండులు ధాన్యపుటాలి నీసి
కొని పోవుట కింనుక దూరముగ గంజలలో గూరుచుండి
యందురే. వీధియలుగులవై గొంజలు త్రావ్వలును, తోట
సాయలును గూరుచున్నార. అతిసరముగ నున్నారు. వారు
చెప్పుకొనిన మాటలకుల నప్పు దానుట్లుప్రకటల భూమి క్రిమ
ముకేర బ్రజలు తాళకరుచున్నారు రని తెలిసకొంటిని. తాళక
పోవుచుండగా "మానాస్సు గారు కథము చెనీకొనుచున్నారు"ని
యొక బాలయ - బాలికా కేంద్రవాడు చెరికెను. లోకల
గూనలనుండి తియ్యము కిసి కునుచున్నారు. పోన్నుల దంపు
చున్నారు. పంటలు చేయించున్నారు. పక్షులు జరిగితియలు
తాటియందును, వీధియలుగులవై చంటిపిల్ల లేడ్చుచున్నరు
అన్నతా రామచంద్రా యనుచు గ్రాత్రవారు చేరుచున్నారు.
జదిపంగుడెందు సంకల్పనముల తాలిక క్రొత్తగ జచ్చినవారికి
బోడి యంబలిపాత్రము లంకించుచున్నది. అని త్రావి తెల్పు
తుని కొంతలు త్రేన్చుచున్నారు. ఇంకలో పంట లైన అని
కేక వేసిరి. అందలు స్నానములతోర జనిరి. కాకు నిద్ర కచ్చి
యలుగువై బరుంటిని. ఏమి మ్రోకము! నేను తేచి చూచునరికి
పదిదినములు గడచినట్లుండెను. గృహయాజమాని కనకజలేదు.
అక్కడనే కూచుంటిని.

అంతా చూపుకొనెను. ఇట్టిగృహంబును గావించి, పాత
కల, ప్రాంతాన్ని అంతా తెలిపియినది. అంతాను అంత
పాత లోనదితో నేర్పుచున్నది. సాయంకాలమున కన్నులు లే
దని-దాని బంధమును దాను దాచుకొనినచోడి రోడ్డు ముక్క
పిత్తి యొక్కనిపోయిన పని - పాతకి యేర్పుచున్నది. కండ్ల
తొలుది అంతదినపురములు దాటిని శృంగులు - పాతకి నోదాని
మండెను. ఇప్పుటికి మూడుదినములనుండి గూతులుండుమునకు
నిండితెను. ఇంటి బియ్యములేవు. ఆవులను మేయించుకు
నేరె, ప్రాగుటకు నీళ్లును లేక మంజరించినవి. మొన్నటికే
కును గృహంబునాని యొన్న సామగ్రిల సరియైనకు వండినెట్టిం
చెను. పదిదినములలో వారికి సంపత్తిరమునకు వదిపోవుసామగ్రి
యొప్పొనది. సేతి మహాభూరిముగ నున్నది. ఇంతలో నొక
పల్లకి వచ్చి గుమ్మముకడ నాగెను. బోయాలయొంకారిము
లబడినది. పల్లకి దిండిరి. పల్లకినుండి కరియలతో - నెలము క్రి
యముతో - తురికలపేర్చుని మొన్నయొల్లవాలుతో - ఒంగరు
కేవలచూరూపుమడికంటే బిన్నముగ గోలగ నున్నకుళా
యితో - పుట్టికాగదాలపూజముతో - చేరిక దాటికొనివుట
మతో - నొకపురమున దోయార్దముగ దిగి "పోకన్న భావన
రున్నారా?" అనుత్రక్కుతో - నవ్వుమొగముతో - లాసకి వచ్చు
చుండెను. నేను లేచి నిలువండితిని. "ఓహూ! శ్రీనాథుండే!
మామంటికి వచ్చేవా?" యని పాతకి నొండొండుమన్న శృంగులు
బాహువులు పెట్టివచ్చిన బావను గొలిపించెను. మామయ్యవచ్చు
నని బాబుడును, పాతకియు నేడుపునుటచి లోనకి బరువెత్తిరి.
ఓరువురను శ్రీనాథపోతినామయ్యలూ? యని నేను తెల్లబోవు
చుంటిని. నే నెరువకుండయెండ్లు వినకుట బోయితివా? వారు
ముందునకు వచ్చిరా? ఇది స్వప్నమా? భ్రాంతియా? అని విక
క్లింబుకొనుచుంటిని. ఆ మహామహుల కిర్వరతు నమస్కరింప
వలె నని యాన్నది. నేను వారికి గనబడనో - యేమో - ఇంట్కి
వచ్చిననన్న వారు పలాకరింతురు. బావగారిని కావలించుకొనిన
పోతన్న వారికనుదమ్ము లావల కశ్రువారితము లైనవి. మణుల
వతె ప్రకాశించెను. అతిథులం జూచిన బావను కంటే కన్నులు

ప్రకాశించుచుండెను. కాకర్తమేమో- నన్నాయన చూడనే లేదు. నేను కవులచరిత్రమునందు పోతన శ్రీనాథుల బావమొంది తనము సంబోధించితిని. ఇప్పుడు ప్రత్యక్షముగఁ జూచుచుంటిని. ఏమనకొనను? కాని పోతన్న గారివదనము కై కళ్ళము నొందెను. ఇంటిలో భోజనపదార్థములు లేవు. వంటకట్టెలుమాత్రమున్నవి. ఎందఱు వందలకొనిపోవుచున్నవి. అప్పుడే నామాటా దైక్కి నది. మూడుదినములనుండి ఊటుంబ వందలు నుపవాసము. తినుటకుండి తినలేక యుపవాస ముండువారికి- లేవు కాదు- పదిది నముల కైన నాపరము దొరిక దనునిక్కలుజ్ఞానముతో - ఉప వాసములచే వృత్యులుఖిములానికే జొచ్చువారి కుండుబాధ తెలియునా? చోడిసాట్టి పిల్లితినిపోయిన దని యెద్దుచున్న బాలికను పరమవిరాగసంపన్నుడైన పోతన్న గారుమాత్ర మేమి బోధించి తనమనస్సుంత్పడిని బాలికకు నలిసింపఁగలదు? "పరమో క్షయః కుష్మాదు-తిండిలేక మరణించెదమా-మరణించిన నేమి మనయెదుట మనజులు మరణించుచుండ నేమని మనపదార్థముల దాముకొన" మని - పరమార్థముద్ధితో - పరీప కావలుద్ధితో - సంస్కారమునకు - కుటుంబమునకు నిరపోవు పదార్థముల- పోతన్న గారు క్షయముచేసి రహము. అది ధర్మ మయినను- కాకపోయినను- త్రిస్తవసందిగ్ధితో శాలిక శాతం దూరదీపతేకపోయెను. అధర్మముక్షుడిచావుజమో- భగవత్ దృక్పీఠో- అతనివదనమునఁ గలచెల్లెచిన గుర్తులుండెను. శ్రీ నాథుని రమ్మని స్వాగత మిచ్చియుండెను భోజనపుకేకయైనది. అగ్రామమునందఁ గడుపునింద, దాగుటకుఁ తెలుపుతో నిర్మల నలిలంబులైననలేవు. "ముందుగతియేమి? తండ్రీ! శ్రీనాథుచంద్ర మూర్తి! అని యాగ్రహణం దాలోంచుచుండెను. శ్రీనాథుఁడది కనిపెట్టియుండును.

శ్రీవాక్కులు:—కాదాకా! స్వామిని పోషింప వలె!
 పోతన్న:—చెలువలూ నీకు లేక.
 శ్రీవా:—పానీయము లగుచున్నావే తనా యేమి?
 పోత:—పాత్రయిన్ని నీ బంటులతోకూరు.
 శ్రీవా:—ఎన్ని పాత్రలు చెప్పినను విడలేదు కద!
 పోత:—ఏమి?
 శ్రీవా:—ఈ గ్రామము విడుపు మని.
 పోత:—అగోడక యేల?
 శ్రీవా:—నేను మీతో (కాటు) మాకును భోజనము
 లేదా?

పోత:—అక్కడఁ గలవు కాదా?
 శ్రీనా:—నచ్చినను బోవలెనుటకు రా జుండును.
 పోత:—నాయనా! నీవు భోగివి. మేము త్యాగ-
 శ్రీనా:—మీమాట యెటుండును. పిల్లలనూ?
 పోత:—పరమేశ్వరుఁ డున్నాఁడు.
 శ్రీనా:—మాకు లేదా?
 పోత:—తాను మీ కీయాంక్షోకన మేటి? తనమునకొక
 కృతి యేల? అది యేకర్థానికి రాకున్నవలెకొ కృతి యేల?

శ్రీనా:—అది లాక్ష్మధర్మము.
పాత:—కవిత్వము లాక్ష్మధర్మమా?
శ్రీనా:—యన కిష్టము మృత్రికము నెక్కు రిచ్చినదా?
పాత:—చెడ్డరాజులకడ విద్యాధికారము - చెడ్డనామ
కలకడ ప్రాసంభవిద్యాధ్యననకళ - కల్లుకులకడ మృతాంగ
విద్య - పేదసోమశాస్త్రానమున వింతలెంతవివేకము - ఇంకొక
యాస్తానమున సింకోకటి - మఱియొక యాస్తానమున మఱికోకటి -
చనము వెలిగించితిమిగా? ఒక్కచోట గాని నిలిచినదా? ముఖ
మహిమపుటపై పడక - బరంపురపుజలతామ పట్టుపంచెలు - దిన
మునకు రెండునరాలభక్త్యము - పల్లకుల నూరేగింపు - ఎప్పటికైన
కడుపు నిండినదా? మా లోబుట్టువుమేడ నెప్పుడును తాళి
బొట్టుమాత్రమే కాదా? ఎందుల కెంకను గంతులు? ఇది యేవి
యొక గట్టికయే కాదా యిప్పటికే విత్తకృత్రి - కవిత కెట్టిభూత
నియూలముకనె కాదా యింతటిజల వచ్చినది. నేను కృత్రి - రేపు
కలకాధరణము - ఎల్లండి కృత్రి - కనకాభిషేకము - అపల్లెండి
కృత్రి - గాడదండియభట్టువై దాడి-ఇట్లెంత కాలమునుండి గడపు
చున్నావు.

శ్రీనాథ:—(స్వగ) ఇట్టివానితో నేమి చెప్పను? ఎట్టి
దురవస్థ తిప్పించునో? పిల్లలు మూడునున్నారే! పతినిన రాజుడే?
పాత:—ఏమిటాయాలోచనము?

శ్రీనాథ:-మనము భోజనము చేయుచు మాటలాడుదము.
(భోజన ద్వారముకడ గాజులు చప్పు దయ్యెను.)

సోత:—నామూహా! కంట-య-ను-చు-న్నది.
 శ్రీనా:—ఇంకను విశ్వాసమా? నిన్ను మీసీతి తెలిసియే
 వచ్చితిని. మీశబ్దములు-వేదాంతములు-విశిష్టములు-నటుంచి
 నామాట విని యొకచిన్నప్రబంధము వ్రాయఁడు. అది మీ
 యిష్టము వచ్చిన యొక సప్తమిని కెచ్చిన మీ శోకయగ్రహారము
 నిషేపించెద. ఇది ప్రాచీనాచారముకాని గ్రాంతి కాదు.

పోతె:—నాయనా! ప్రాచీన మనగ, నీయశ్శీప్రాయ
మేమి? వ్యాసుడు రాజ్యాశ్రయడా? వాల్మీకి రాజ్యాశ్రయడా?
కాళిదాసు కాలమునుండి కవిత కీర్తనకృత - యాసంతక సంపు
దున్నీతి-యొక వ్యావికరణమహాపాఠము. ఈదాక్షిణ్యమైన బాని
శక్త్యము-సంప్రాప్తమైనది. కాని యరణ్యమునును వాల్మీకి
పాడినపాట కేరాజవోమన మున్నదోయి?

శ్రీవా:—రాజవర్తితమే కదా!

పోత:- (నవ్వుచు) కావున వాల్మీకికిని రాజాశ్రయమున
 కా? ఎట్టివిధమనమునా? నీతి నిగిలి? ఇది యెట్లున్న దనగా
 యధామలో శ్రమకుమునము జేపడ మనప్రతిభావృత్తి
 లంచి మిచ్చి యది కలిపిపూని నుచాటుటయం దెంతకలికా
 పోవల మున్నదో. నీవు జెప్పిన పరాత్మరండిగు రామచరిత్ర
 మును వాసిన వాల్మీకికృతమునందు సంతరావాశము మున్నది!

శ్రీనాథా:—సరియే! కావ్యబాల-

(ఇంతలో పోతన్న గారి బాలిక ప్రవేశించెను.

బాబి:—నాన్న గారూ! ఆమ్మ వంగళనూత మిచ్చి
ఆన్నయ్యను వెలిగెండల పంపి బియ్యము తెప్పించుచున్నదండీ.

పోత:—(కాత్తికవైపు చూచెను.)

శ్రీవా:—(జేబునుండి రంగువేరవరహాలున్న సంచులని

పోత:—(కన్ను లెఱ్ఱచేసి) ఏ మిది? (దీశెన.)

శ్రీకా:—మీ రద్దు చెప్పవలదు.

పోత:—ఎ మంచివ్వు?

క్రీడా:-ఈసామ్మ తాళ నర్వజ్య సింగభూపతి మీ

పోత: — మా - కా - నా - ము, వలదు.

ప్రశ్న:—ఆ ద్వివర్ణము.

పోత:—రాజధనుముల నీచమైనదియొకటి లేదు. కల్యాణము.

చేర (బ్రహ్మ కర్మపురుష చేతనే జన్మించిన కాలమున్న కడుపులకుఁ గాతికొన్నాడన్న యిందలలో నియ్యము పోయలేనట్టిలా, గస్త్రాది తిలకములా? గంధవారణములా? శరీరశుభ్రవ్యములా? అనచి త్పియకెట్టియాగామమునండి తెప్పించిన సగజల కనవసర వ్యయ ములా? అన్నమో రామచంద్రజాతము శ్రవణభార్యల యిత్తుకంటలు తెప్పి తెచ్చినపన్నులుకావా యివి? తిభో శరాయణలు సరు లా? రూపాయకఁ గుంచమబియ్యము తేజ! మీరు వెట్టికొని యిలో పల్లకలా? పల్లకననములా? నాయనా! దుఃఖము వచ్చు చున్నది. నీమూలమున రాజునాడిటింపజెయి. మనుజేశ్వరార్థముల ధనము తిని- తిరువారి యనుననమ్మెట్టిదెప్పు తెవ్వఁడు పదఁ గలఁడు? క్రతువు లానరించినచూర్మ్యుడెవ్వఁ యి యన్నియు నీకడనుండి నాకడకు రానియ్యదు. అపాపద్రవ్య మచ్చటనే యుండెనుమ్మ. రాజుద్రవ్యము తిన్నితికాలము కలిగినంతాన మా రాజుతో యని చునధర్మకాన్తములు నుమా!

శ్రీశా:—మల్లవా! మీ నాన్న గాకి చెప్పిపట్టినది. నీ
వైన చెప్పారా? అమ్మయ్యా! ఇటు రమ్మ. (అపరిచితుడీ వంట
యొడ దం చెప్పుము. అని ధగ.)

ಶ್ರೀಮಾ:—ವ್ಯಲೋ!

(అవలీనుండి- మా తిన్నది చాలకా? మడి గుడ్డికాం
లేని. తిన్నట్లే మిఠానగారే యింట్లో రని ధని.)

పోత:—(జ వేశ్యపూరితుడై దుఃఖముతో)

“కాటాకంబేనీయ చనుఃప్లుతయం బదనైల యోద్వేషో
క్రూరభద్రైశ్చురుగిగాదితోడల! యో మదంబ యో
మాటకగర్భరాక్ష! నిను నాకటికం గానిపోయి యల్లః
ర్భాటకీరాటకీచతుల కమ్మ (దక్షిణైః సమ్మూ ఛరత్ !”

ప్రశ్న:—(తెల.చోవును.)

పోత:—(వెక్కివెక్కి యెద్దీ పడేపోవుచున్నాను.)
(ఒకదివ్యస్త్రీ పవేశము.)

దీర్ఘశ్రి:—నామోహ! నుండు యెంత తిందు!

పాతి:—(సరికొద్దీ లేచిను.) బావగారూ! భోజనమునకు
లేండు.

శ్రీనాథ:- (సంచలన శబ్దంతో) యంగరక్షాను తీయ
(దు.)

పోత:— మనస్సు లాగదీలొ నూరిచుండు

దవ్యప్రే: సీత శ్లోకము. (అందఱు నీమ్రమించిరి).
కాలివె మా చంటిపిల వాఁడు చేసిన పనివలన మెళకువ

మావఁగాఁ గల! ఏమిదివ్యవర్చన మైనది? ఈపాఠము
బరచును-ఆ శ్రీనాథుని ముఖపే బరి-శతదా నామసోదం

పాపములేము. ఇప్పుడు నువ్వు చరమం కావ్వచ్చు సంభాష.
చాయగలిగితిని. ఇప్పుటి కొరే!

ఉదాహరణకు, సామంతాదులు

—పనంతుడు.

చెన్నుడు

[ఎడపాటి వేంకట సుశ్యా రావుగారు]

“అబ్బయ్య భార్యయ్య బండి లాగడను
పూలగుత్తులతోడ పూన్చినబండి
పువ్వురాంబుల పోలపారుబండి
గర్వదేవత చేతి చల్లనిబండి
నిర్మలహృదయాన నిలిచేదిబండి
నిత్యపంతోష మై నెగిడేదిబండి
ఆ బండిపైనుండి ఆనందతనయ
మధుమధులమోము ముచ్చట వీర
చాపవో నాచిన్ని సోగులకాడ
నానోబు రావోయి నావీపుమీద
గుట్టపూర్తికై కూర్చుండేవు
మల్లయ్యభయచేయ మానకరమ్మ
అనుచు నెప్పుడు నీవు ఆడుచు నుడు
ననోడిపోయిన నిమిత్తమోము
వచ్చు నెన్నెలతోడ నాట్యంబు చేయు
చిన్నిచెన్నయ్యయి చెంగగిల్చి
చిన్నిచేతులు చలచి జీతీలిపతాకు
అల్లంబు రంజిల్ల నోకమాటు పల్కి
అమ్మ నాన్న యటించి మార్చుమృగూర్చి
చివులకు అమృతమ్ము చితికెడ పివు

పల్లవోబోయిన పరుగెత్తు నేత్తు
తిరిపాటున కాంచెడి నేర్పు
కన్నులగప్పుచు గాంచెడి నేర్పు
మాటలెత్తిన మన్నించుగెర్పు
నేగించి మెచ్చుచు నీకత్తితోడ
నాగయూర్తిగ కల్లు నాకిల్లినినము
నీదుపురుండించు నేర జెప్పుచుందు
జలతాటోపిని చక్కగాబెట్టి
బంగారుడియాలు తొగుగిడ్డి
నీచక్కదనమును నెమ్మతోడూడ
నాకండ్లల్ల నా నమ్మయబాటు.

కుంభిచ్చిపైగ వాన మరయగ జోచ్చి
ఉయములుమెలుపులు నొప్పెడివాన
ఉయలగూళ్ళును నులికెడివాన
పంటలంద ముచు పొతెడివాన
విలులకట్టలు నెత్తెడివాన
ఇటుకంటెవానలో నెల్లుల నిన్ను
నావ్యాళిగొనిపోవ వలనొనుటట్లు
నామాటవినవోయి నాముద్దుటట్లు
వరదనుమాచిన భయమందేవు”

అనిపల్కుచెన్నుని వాస్తవంబు తెల్ల
చెంపలువాయించి చిలుక పల్కులను
బొలుడు పట్టిన “భయమంద నేల
తెరిపాయనీవే తీర నాభయము
బండినిలాగును పడపడచెన్ను”
అంటిట చెన్నుడు ఆనందికనయ
పద్యానదీతిర భాగ్యముగొను
వావ్యాళిగొనిపోయి వయసతోడూవె
వింతవింతలు నెన్నో చేతులూపాట
ప్రకృతయావేళను పలువిధగుల
కన్నులపండువై కన్నులునుండ
పల్కిపూర్ణిని జేరు భానలింబులు
నిశ్చలకరిణామ నియతి మెయ్యెప్పి
అనురాగమహిమ విశ్వప్ర మగుచు
మనసున కానంద మహిమనుగూర్చు
బొలుడు గెట్టులు పొంగులూచి
పంక సంకలితనూ పడెనుటే దిశను
పూల గుత్తులతోడ పోలపారునట్టి
కాదంబుకృతమ్ము కాంతోతో జూచి
చిన్ని చేతులు నెత్తి చిన్నుని విలిచి
“అని నాడ నేనోయి” అనెను బొలుండు.

“కాటు పట్టలకాదు పరుగెత్తుచుండే”
అని బొలువీంపబో నా నాటకంబు
పట్టిక పులికంబు కదలకుండుటను
దలకుండు మటుచు కట్టడినీ
ప్రవృత్త్యాన్ గూర్చి పోయి చెన్నుండు.
బొలుండు చెన్నుని వాక్యంబు శ్రావించి
బొల్లచేమలు బూని పరుగెత్తెనది!

జలజల ప్రవహించు జలమల గనము
మరుగు బంతుల తీరు, మనీషెట్లు యలలు
కనను బోలినవారి తలదన్ను నట్లు
లానందజనకమై ఆలలారునుండ
నిటియొడ్డునఁ తేరి నీటిచేపలను
పట్టుగా నుకంచి పరికించిమాట
ఆనందజేత లానంద మొంది
మృదుక పర్యమల్ మెల్లననెత్తి
“అందకాదా రమ్ము ఆడుకొనగాను
నిశ్చయమైట్టి నీరమ్ము క్రింద
రతిచాల మేడలో రాగలగురుల
బంగారు చెండతో పట్టు ముచ్చటలు
రావోయి నీ మోము రావనీ నుకము
చూచిన నేనీ వీడ చొరకడు మనసు”
అనిపిల్చు లాగున నందు కన్నులై
దాదాన పడ్డము తాం దాదామండ
చెన్నుడు పూత్రులు చేతుల బట్టి
యరియయవత్తును ముద్దుల బొలు
నంతోప నెట్టెడి చల్లని కోర్కె
కూర్చునేనామ పోలి మాటలుబండి
చొరకత్తిని క్రంగి మాడ్చులుబండి
నక్కెడిక కాత్తి చతికమా బండి
పువ్వురాంబులు జోయిన బండి
పువ్వునుక విడిపోక బోయిన బండి
ముఖపంథాపమై తూలెడి బండి
చెన్నుని వ్యాధయిలు చీల్చి క్రక్కలుగ

“నీకు నచ్చెడి భనము నీకెత్తు చెన్ను
నామద్దుబిడ్డను నా కేతుకోరి
భనమున కానించి భనము నీరతి
చోచ్చుత్తి గ్రహించి చూచెదవే!
నాకరాలయ్యను నాకయికోరి
వజ్రాలతెల్లడిని పాయంగలాల
కానలనెదంత కాన్పగా నిత్తు
వికల్పకుడు చెన్ను నే నేమచేతు
నాదునోములపంట నాముద్దుటట్లు
కనులకు చూపుము కనకంపురాక
వ్యాగయకేదన దీర్చి మేమైన నిత్తు”
అని దీనయై వేడు నాబాంబిల్లి
చూచి చెన్నుడు పల్కె చూడుకుల నీకు
గిరిగి దిశగంగ కేలును మోడ్చి
“దైవముపాక్షిగా కలిగి నే చెవును
నే నెఱుంగను నుంత నీ బిడ్డకత్తిని”
పద్యానదిం బడి బొలుండు పోయె

చింతిల పలమేమి చేకూరుననుచు
ఆనంద రావమి ఆనమానపడక
చెన్నుని పోనిచ్చె చింతిల్లు భాగ్య
నూరడించునుండ నేర్పు నాం దాత్తి
గృహాపమయన నంతోప మేడి
చిత్తికాంతియు కేక చెన్నుడు నుండ
వేడుక పుట్టెను ప్రేమపురుషోదయ
బిడ్డను కనుచు నే ప్రేమభాగ్యంబు నా
స్వర్ణనివాసంబు సౌఖ్యగంబయి
నోకయి దిగ్రుంగి నుకుమోము చూచి
కత్తికత్తిచేయతో నాబాటు నాక.
దొలచెందనియాడ్చి పల్లెటోలు
మధుమోమును చూచి మూలెముల నెంచి
నలిచినిలకులు చెవుల కెంబోదన
తనయజమానుని తనయని తలచి
అన్నిట పోలిక నుకయించుటను
చెన్నుడు తానెట్లు చింతిల్లతోచ్చె
“చొచ్చుత్తి ప్రహించి చూచెదవే!”
అని పల్కినా తల్లి అదియ నిశ్చయ
నిశ్చయంబుగ బొలు నేను దొంగిలితి
నాచిన్ని బొలుండు అకట నామోడి
ప్రేమ వీడగలేక ప్రేమపురుషుడౌచు
నాగృహంబున నునుమొప్పులు పై
వైద చెమడములను తిప్పించెదవే
పుల్లకోకమ్మున పొగులయనుండు
ఆనందకులముఃఖ మంతయు దీర్చు”

ప్రేమోన్మాదము

అనంతపంతుల వేంకటేశ్వరుగారు

ప్రేమనీ! నామదిం జగురునెట్టెను కోర్కెల విందువే! నులా
లియలరీపుగా నడయచే! నీమాంబులవానలిపు మా
నియడి జేరి చూపుటలు నీకనుచున్ గిరిగిరికల్లు నా
ప్రాయపు బెట్టిమేటి దరభాగ్యమే నా కిగుట్టు కోడెనక!
లేదా, నీవయమినికు దగు ప్రాతేయాంబులెంబు నై
నిద్రకృతభౌతికమునఁ గాంతిన్ దానకాంక్షయం
జెదం బల్లగ వెల్లకలెఁ గొలనం దే నొక్కనిలోత్తలం
తై దప్పయిన నిన్ను గూడి నరసంబాదంగ నూహించెదకె||
తిరునెల! కల్లునానతులకె బిగనాడెడు నిశ్చరముం
దరిలియు నాపయిన్ కలపుఁ దట్టువరకులఁ బల్కునెట్టికె;
కనువలి లోక కెటలు దింబడు నంతట నాడిముట్టితో
:రనమునెయినాడెను నెచ్చెనకాలి నాగులావియుకె||
చెల్ల? వానిచందమున శీతమయూఖుడుజైక జక్కనా
తెల్లదనంబు చూపియును దీరితని మనోవృత్తక నదా
యల్లమునఁ గలంగుటలు లో చెలువా! మృదయాంతోయినక
పల్లని మచ్చుదాల్పించు: నక్కర నిన్నరిపో: వానితోకె||
కాపున నుండు మీపు కలకలము నిప్పటియట్ల యంటికె
జేవునవాలు మెత్తనగు చిక్కనిగాత్రము నివృత్తకమా
పూపుటెడందఁ గన్గి; నతిమౌళ భవయియ మనోజ్ఞరూపనం
భావననీ ప్రాయఃవికర్మత నే నయియుండు నెచ్చెత్తి||

అనుచు గారాబమ్ము నతికెయల్లగా
కాంచని సాతచు బడికొని కంటి
నకలకెట్లు నెర్పి చిక్కనఁ దీర్చి
అమృతమృదుల నుకచించుచును
జూతి నాతియుకనీ కొడుక లెడంక
జూలెనకత్తుమల్ బిడ్డకు నిచ్చి
పంచత్తియంబు బాటని వనకు
తాం గన్న తెల్లదని తనయన నెమి
తెలియనియక యుండె త్తిత్రహించి.
ఈరీతి తల్లిదండ్రు యేమియు గడవ
తనొప్పుకత్తియు తిరిపోకును
దానిదృక్పథంబు తనను పడిన
జేవా.బులో కత్తి తిరిపోకనను
తన కింత్యకాలంబు చాపించు తెంత
తనయనున్నునున్న దానిని దీర్చి
యునవిముక్తుడు నాట కృతికృత్యమయ
అందునిండకే అంద మొప్పి
వే! మేరను వందవివంతం దెనిలుల

“వివరము తెల్లినా వినిచెద నీకు
నిమిద్దుబిడ్డను నేనె చొంగిలితి
పద్యానదియ నాను పడియను నాను”
అనుచు బిడ్డను దచ్చి ఆయమృదుంబు
నిలిపిన నేత్రములో నిరా గ్రహ్యము
ప్రకృతబిడ్డను చొగులకల్చి
చెక్కి నెచ్చెట్టిది చిట్కను వీసి
“నాకన్న నాచిన్ని నాముద్దులయ్య
బంగారితెల్లడి మావ్యాగ్యముకరిన
మాంబులెట్టివే మఱలమా”కనుచు
ఆనందబొప్పయలో ఆకెయిల్లగను
పుత్రిమోహమ్మున పొంగుచునుండ.
అనంద కావంబు ఆ చెన్నుం జూచి
“విశ్వామను నుండి భీతియులేక
ఇంతియొంబు చేసి తెలరా నిపు
నిన్ను నమ్ముగదాను నీకు ముంక”
అని కోకమున బల్కు నాడినఁ దింతి
“కన్న నామది కాను ప్రేమమ్మతోడు
ప్రేమప్రేమిద్ది దక్షమాపు నాకు
వృద్ధాప్యదేశిలోని వేలమనుంటి
ఎక్కడ నొత్తును నెండు పోయదను
నికంబలో నుండి నీ కాళ్లమందు
ప్రాణంబులని వీడి పరముగాచెదను”
అనువాసంబుల నాదరింపయె
నతినుతు లిరునక చాల వీడినను
నెట్టిగా మృతమను బిట్టల బల్కు
సన్నరితుండు నిశ్చలహృదయంబు
ముఖవికాసముతోడ మూర్త్యవించి
జనలంద కెగడి చూచు తాండరివి
నిర్మలహృదయంబు స్వశయ్యుచేయ
పరమసంతోషమా పంపింబుకేర.

పంచరత్నములు

[సోమంచి సూర్యనారాయణశర్మ గారు]

స. సమరయత్నములఁ బాశ్చాత్యదేశములెల్ల
ఁ సిగిపోవుచున్న నేళయందు
అలయరాజవల కుట్రలచేత రాజ్యములో
సంక్షోభమును జెందు సమయమం
ప్రాచ్యవాఁగఁకమ్ము భరితఖండముననే
యద్విత్యమగుచున్న యదనసందు
పాశ్చాత్యయంత్రప్రభావముచేత
పనులెల్ల నశియించు పట్టునందు
పాండవులవలెఁటి యుఁ ఘుకర్షణలెల్ల

తృప్తియాశ్వాసము:—పద్మపుత్రులకర్ణనము, కీరము చా
గ జేరి హేమాంగుడని రూప ప్రభావంబు
ట, మోహప్రాదుర్భావము, కనంతఃభూతి, కనకమనము
ను సోదర్శనము జలక్రీడ, చెలులు రాజపుత్రిని గ్రై
పుష్పపచయము మన్మథపూజ, విప్రలంభము, అంతఃపు
ను, ఇందు నూటయిరుకదికద్యములున్నవి. ఇందు బది
ద్యనులు లోపించియు లకకట్టునున్నది. ఒకపక్షప్రే
రకులు హృద్యంబులు.

చతుర్థాశ్వాసము:—నాయం కాల చంద్రోదయ చంద్రికా
 లోకం నమోదయ చారువ తీర్థవాసు మూర్ఖ శిశిరో
 లు ఓనార్చు వదనాదీనావణము ప్రభాతాంగము నూ
 తము శఖులు చారువ తీర్థతాతంబును రాజును కెఱిగి
 రాజుగీకరించి పురోహితుని మందుఁ గాశీపురంబున
 నాను బృత్రికాయతుండై చతురంగబలంబులతోఁ బ్రయ
 త్నముట, మార్గవద్ధమున మంధరాద్రియందు శ్రీనివాస
 ను, పూజించుట, స్తోత్రము, శశీపురంబుఁజేయు చేమా
 దిదుర్గానుట, పురగమలంకరణము, వివాహము.

అవ్యాసాంశవద్యముగఁజుత్తు గ్రంథము. లేదు. ఒకటి రెండు
క్రిమిభక్షింపఁబయ్యునట్లు తోచును. ఇందుఁ జంద్రికావర్ణన
తానందసంధానము. తత్కుంగలనియు నట్లే త్రిరమా
తినందస్థమునఁగల కళికాంతస్థితగఁగ భుజంగయితా
వృత్తికల్పిత ముక్తపదగ్రస్త దశావతార వర్ణన దండకం
రజ మత్తగోళి కన్నుట చౌపదద్విపద లాలిపాటాది
యను, పుష్పమాలికాబంధ కందంబును, ఖడ్గబంధ
యనవృత్తంబును. చక్రబంధ శార్దూలవృత్తంబును, గీత
వృత్త చంపకమాలయు కవికృతిపతి నామగోపశార్దూల
యను కులాలచక్రబంధ స్రగ్వీణీవృత్తంబును, అత్యద్భుత
ద్యోతకంబులు కొంచెముగొంచె మనంపూర్తిగఁ బద్యం
లిగినను మొత్తముమీఁద ౧౬౨ పద్యములు గలవు యమ
కాస వృత్త్యనుప్రాసాది కబ్బాలంకారములు గలుగనివే
పునమ్ము. వివాహము కాశీయాత్రతోఁగూడ శుద్ధ
యవివాహమునది వర్ణితము.

తుది పలుకు

రసికమధ్యగగణ్యో లగు నోపారకమహాశయూలారా!

“ఇట్టి యాత్మకృష్ణమహిమాచితం బగు నీ ప్రబంధమును
యింకఁ బ్రత్యంతరసాయనంబున సహించి పూర్తిచేసి
చచ్చుత్తించి యాధ్యక్షకంబునకు నీ మహామహుని
బ్రహ్మంబుఁ బ్రకల్పింపఁబఱునని కుతూహలంబు కలదు”
నంబు పునఁదలమునఁ గల తక్కువలై యను గ్రామంబు
శ్రీయుతులగు మాదిరెడ్డి వేంకటరెడ్డిగారు నాకడ కీ
ంబు నందిరి. “ఎటులయిన శ్రమించి ప్రత్యంతరసాయనంబున
చివఁపెడి”నని వారికిఁ దెలిపితిని. కాఁబట్టి తమ సాన్నిధ్య
గాని తమ మిత్రసాన్నిధ్యమునఁగాని యెవఁడునని లభించి
దైవాత్మంబుల నేకమే నానంద బంధినఁ దమ్యుఁ ధంబును
సహాధ్యక్షులగుంబున నుండుకొని సుప్రతలంబుకొని తమ
ంబును భద్రంబునఁ దమనికలంబునకుఁ బంపుకొని యీ
త్మమునఁజీవించున నాధ్యక్షకంబున కందఁ జేయునలయు
ందిరపడుచున్నాఁడ. ఇదియును న్నాథ భాద్రపద కు 3
రమున నే నొనరించిన ప్రార్థన నంగీకరించి సకలలక్షణ
ర్ణలక్షణవంధ్రుడయిం బను లక్షణలిశోమణియను లక్షణ
మునుగూడ నన్వేషించి పంపఁగలరని రెండవమాటఁ జేడ
ద.

కావ్యతీర్థ జనమంచి పేంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మ.

జులైచిహొయినయ్యటి తరుణమందు
మరిభేదముల స్వభావము వీడి ప్రజలెల్ల
జీలిహొవుచున్న కాలమందు

గి. ప్రేమరాజ్యము ధాను స్థాపించుకొనుట
ప్రాచ్యుత్సాహరణను గావించుకొనుట
భారతీయుల దాన్యముల బావుకొనుట
అవతరించెను గాంధీమహాత్ముండవావా!

సీ. ఏపూరిచరితుని పితబోధమునఁ గామ
దానుఁ లెందఱొ రామదాను లైరి
ఏ పుణ్యహితము నాలించియంతెనే
భీరు లెందఱొ మహాధీరు లైరి
ఏకాంతమూర్తి సందేశమృతముఁ గ్రొలి
భోగు లెందఱొ స్వాధ్యాయులు లైరి
ఏమహాతయునై నెనఁగు భక్తిని జమీం
దారులు నెరి ఘోరముగను

ఏ పక్కానికీ భ్రాతృ యమెరికాది
ఖండాలిరంబుల నిండుకోనియె
సేమహితుడు బన్ధుభూమిముక్తి గోడు
చెలలానెది పమును సేయరుండె.

గి. పట్టి పార్వత్యులును మనోమహారులు
అన్యనాథులై గాంధీమహాత్మ్యవారి
మనసు సమకాలీను దేగుచు దినరతి మనము
పూర్వభవమున జేసిన పుణ్యమునను.

నీ. హిందూమూసల్మాను లేక క్రైస్తవారైన
 గాఢీమహాత్ముని కరుణ గాదే!
 అప్పక్యతావోహ మంతరించినదన్న
 గాఢీమహాత్ముని కరుణ గాదే!
 కద్దరబట్టల పట్టుచుండి రటన్న
 గాఢీమహాత్ముని కరుణ గాదే!
 మద్యపానమున మునివేసి రటన్న
 గాఢీమహాత్ముని కరుణ గాదే!

గీ. భావము స్వేచ్ఛగల్గి యొప్పారె నన్న
నరము గాఁదీయమాట్యుని కరుణఁగాదె?
అర్హధర్మములకు యశముపైసన్న
కనఁగ గాఁదీయమాట్యుని కరుణఁగాదె?

సీ. తనవలె నెల్లధూతములఁ గూడ సమాన
దృష్టితో సభిము పేక్షింపవచ్చును
శకుబలం బది యోర్మి బలమున కింతేని
నాటి రాదని బోధ పఱపువాఁడు.

అను నహింస సర్వము కెల్పు ననుచు నా
చరణపూర్వకముగఁ జాటువాఁడను.
ఈశ్వరిచహినులు నెఱుంగఁజేయనివిద్య
విద్య కాదని చెప్పి కలయివాఁడు.
కడ లేనియగుమల గుడుచుచుండిన ధర్మ.
మార్గము : డువక మనలవాఁడు

గీ. పంపభక్తాగ్రఖ్యాతైః పరశువాచు
నిత్యైశ్చైతరంబున నెగడువాచు
శత్రునైనను ప్రేమింపఁజాలువాచు
అనులకుఁబాటి గాధీయహర్షహాళి

శ్రీ. చెప్పుటేకాని యాచాక్షున నెవడేని
నడుమకొన్నాడె? యేవాఁడవైన
కాఁగ నెను జీవితకాలమును నిధి

కోటి యేడెన? యేనాటైన
 ఇంటింబు రాటంబు వీరతి విరిగిగా
 వలయింపబడెన? యేవేళైన
 పంచాయితీలు స్థాపించి వైంబుల

సడలమకొన్నారే యెనాఁటనైన.
 కౌశ్యమిరులు నఁగింపాధర్మ మింతగాఁ
 బాటించినారే యెనాఁటనైన
 దేశమాతములగులు దీర్ఘగా నిండులు

నడిచితే చెఱల కేవాఁటైన
ముప్పడేఁడుండు మనుకొని కాఁగ్రను
చేయలేని పని చేయఁగలిగె

చేందు వత్సరములు నిండ వుండఁగ నే గాం.
ధీ మహాశక్త్య మింక నెఱుక పడదె?

వృత్తాంతలేఖలు

కాకినాడ (స్వకీయ విలేఖరి నుండి)

నవంబరు 2:—అలీపాదయలపట్టణమును నిర్మించు బహు జయప్రదముగ జరుపబడెను. సాక్షాంకాలము మహమ్మదీయులు హిందువులు యీనగిరిపురమున కలీయ భిలాభతోత్తరమును పొందుచు ఉత్సాహముగా పురమందిరమును శేరిరి. మైదానమున పొరసభ దాక్తురు వృద్ధులూరి గోపాలకృష్ణ గారధ్యక్షులుగ నండగ జరుప బడెను. మహమ్మదీయులు తమపట్లలో విచ్చేసిరి. రాష్ట్రీయ భిలాభతో, కాకినాడ భిలాభతో సంఘకార్యదర్శులైన బాబో మొహిద్దీన్ బాబో, ము. హల్దేవీస్ సాహెబుగారును తా. కాం. సంఘ కార్యదర్శులును పాతుపూడి సత్యనారాయణ గారును, శ్రీయుత సుకవిశ్రీ గుర్జారావు, పు. శ్రీ భీమలింగ మూర్తి గారు, ఇతరులును పాల్గొనిరి. వారి మిత్రులకును అభివందనముల తీర్మానమును బలపరచుచు ప్రస్తుత కాలము విధానమును ఆచరింపజేయుట నశిద్ధజేయవలదనియు, అంగో రాను వాయువిమానముల వైరా బహుమతులకు చందాలు చేయవలసినదనియు మొదలగు నియమములనుగూర్చి మాట్లాడిరి. రాత్రి 9 గంటలకు చక్కగా నలంకారముల చేయబడిన మసీదు నందు ప్రార్థనలు సమపాదయెను.

తెనాలి (ఒక విలేఖరి నుండి)

మాపురపాలక సంఘమువారు మునిసిపాలిటీ ప్రెజుడెంట్ కు లెఖనంబిచ్చారు. అయితే యీపదవికి ను-రా-రాశ్రీ సూక్ష్మ కులసి దానుకాయమును చి. యి. వి. యి. గారు ను-రా-రా-శ్రీ యిటికాల సూర్యవారాయణ రావు పంతులుగారును చాలాప్రయత్నములు చేసియుండిరి. కాని ఉభయములకుడన మానుకొనిరి. అయితే ను-రా-రా-శ్రీ పిల్లలకుల ఆంజనేయులు పంతులుగారియెదురు అభ్యర్థనలైనందున ఏకగ్రీవముగావారి చే యెన్నుకొనడ మైనది. యీయెల్లకొ 2 సంవత్సరముల కాలము ఆచరింపవలయును. వారు యిదివరకే యీ మునిసిపాలిటీలో ఛామారు 12 సంవత్సరములకాలము కానిలరుగా వుండియు న్నారు. యీ కాలములో సుమారు 10 సంవత్సరములు వైన్ ప్రెజుడెంట్ గా వుండి తక్కిన కాలము ప్రెజుడెంట్ గా వుండిరి. వీరు ప్రెజుడెంట్ గా వున్నప్పుడు కాలముకు సుమారు 23000-0-0 (యిరువది మూడు వేల రూపాయలు) ఋణముతో (పారంభమైనది. అట్టి ఋణమును ఒక సంవత్సర కాలములో వారు తీర్చుటకు తగిన పాత కాశమును కలగజేసుకొని నేటివరకు సుమారు రు 5000-0-0 (అయ్యి వేలు) రూపాయల నిలవసాముతో వుండిరి. వారు ఋణము తీర్చుటకు యేర్పాటుచేసిన సంవత్సర కాలములో గ్రామమునకు తగిన సహాయము చేయక పోయినందు వారు చేసిన పని యందుకు సత్యమును ప్రకటించి యావత్తుమంది సభ్యులు యేర్పాటుగా యెన్నుకొనిరి యిందువలన వారు యీవరకు తామును 5 సం వత్సరముల కాలములో పూర్తిగా తనకేర్పి వినియోగించి 9 క్రిందవలెనీ సాయము చేసెదమని వారు తెల విచ్చివారు. ఆ ప్రకారము వారు తీర్చుకొని మా పూర్తి నమృతము.

అమరావతి

అదనపు పోలీసు పన్ను రు 795 లు వసూలు చేయుట

పోలీసువారు అమరావతి గ్రామంలో యీక్రింద నుద హరించిన వారిపట్ల రు 795 లు పన్ను చెరుకుకా జమాయి చేయమన్నారు. ఈ గ్రామంలోగల 4000 ల జనలకుగాను యీ 16 గురు మాత్రం యీ పన్ను యిత్వ అర్హులగునగునా రూపొందిరి. యీ 16 గురు మాత్రం కాలగ్రామకు సంబంధించిన వాక్తోచితములైన వారి అభిప్రాయము కాబోలు. ఈ పదహారులలో 1 మొదలు 7 నెంబరు వారు యిదివరలో క్రి. ప్రా. 108 క్షే. క్రింద కేసు చేయబడి ఒక్కొక్కరును 1 కి ను 2000-0-0 లకు జామీను యిచ్చినవారు. అందులకు వాక్తో ఆపరంబు అన్ని 8 మొదలు 11 వరకు నెంబరుగల 4 గురు యీ సంఘం ఫీబిసరి నెలలో సిస్టు డయ్యకు జప్తు చేయించుకొన్నందున వాక్తో ఆపరంబు అన్ని 12 మొదలు 16 వరకు 5 గురు యిందుకు వాక్తో ఆపరంబు యిచ్చి తెలియదు. గవర్నమెంటు తెల్పిన స్నేహితులవల్ల వారికి నపు కర్లకుల మనస్సులలోగల నో యీ 5 గురు వాక్తో ఆపరంబు 16 మందిమీద యీ మొత్తం వ నూలు చేయమన్నారు. పోలీసువల్ల నమనా తెల్పబడననే వారంటులో పోలీసువారు వసూలు చేయమన్నారు.

1 గొల్లమాడి దాసయ్య	రు 150
2 గొల్లమాడి రామయ్య	రు 50
3 బొర్రపూడి ఆమరయ్య	రు 50
4 పరిమి నరసింహారావు	రు 50
5 నడింపల్లి పున్నయ్య	రు 30
6 చల్లాది వీరకాళువయ్య	రు 30
7 నంకా ఆకంభాల్లు	రు 20
8 వజ్రేపల్లి వెదమర్రాజుబాబు	రు 100
9 వజ్రేపల్లి పిచ్చయ్య	రు 100
10 నంకా వెదపున్నయ్య	రు 50
11 చింకా లక్ష్మణుడు	రు 25
12 బచ్చి నుబ్బయ్య	రు 35
13 కడియాల వెంకటస్వామి	రు 30
14 నంకా బచ్చిపున్నయ్య	రు 20
15 బానపాటి వెంకటప్పయ్య	రు 20
16 విజయపూయన చన్నప్ప	రు 25

మొత్తం 795

హిందీ - తెలుగు

బాలశిక్ష 0-6-0
మొదటి వాచకం 0-6-0

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుటకు వీలయిన సులభ శయిలిని వ్రాయబడినది.

తరాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము

నెం. 7 తంబు శెట్టివీధి మద్రాసు.

పుల్లెటికురు (ఒక విలేఖరి)

అక్టోబరు 31:—రాజ్ లు తాలూకా కాలగ్రామ సంఘ మునుండి, రాష్ట్రీ. క్రొత్తపేట, ముంగంద ఫిర్కాలు విడదీయ బడెను. అమాడు ఫిర్కాల సత్తులు అక్టోబరు 29 వ తేదీన పరివెలలో సమావేశమై కాలగ్రామ కార్యస్థానమును కొన నీమకు గుండెకాయవలె నున్న పుల్లెటికురులో నుంచుటకు తీర్మానించిరి. అయ్యగారి వ్యాఖ్యపై రావు కాకర్ల సత్య వారాయణ ప్రభల సోదరులు వీరాసోదరులు మున్నగు లక్ష్మీ పుత్రులు గలరు. వక్రలంక వీరభద్రశర్మ నున్న రాజు మున్నగు జేరినవకులు గలరు. అసహాయాధ్యక్షునకు తలకు స్వరాజ్య నిధి చేరు జెప్పి వేలకొలిది రూప్యము లిచ్చిరి. ఈసంఘమునకు, దేవులపల్లి సూర్యనారాయణ గోనగుతుల వెంకటేశ్వరుగారు సంయుక్త కార్యదర్శులుగా నెన్నుకొనబడిరి. కారాగృహమున నున్న వామన బొమ్మగారు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఈసంఘమునకు చెంది రు 800 లు విలువగల ఖద్దరు నస్త్రములు గలవు.

లాతీయ పాతకాల.

పూ సంఘాధ్యక్షులకు బొమ్మగారి స్వగ్రామమున జాతి యపాతకాల నెలకొల్పబడెను. ప్రస్తుతము 25 మంది బాలు రున్నారు. 2 ఉపాధ్యాయులు గలరు. దేవరపల్లి గ్రామము కేకర్లకుల పొగడకు గురియైనది. దీని కాలగ్రామ సంఘము వారు పోషించుటకు ప్రయత్నించుట జరుగుచున్నది. శ్రీయుత పోతాపూడి నరసింహంగారు క్రొత్తపేట డివిజన్ ఆంధ్రయు సంఘానికి దానిని వృద్ధి చేతునని వాదనము చేసినారు.

నేత పాతకాల

దీనిని పుల్లెటికురులో గాని, వెదపూడిలో గాని నెల కొల్పవలెనని కృషి చేయుచున్నారు. పుల్లెటికురులో విశేషవస్త్రములు నేయుచున్నందు 200 ము వెదపూడిలో 100 ము గలవు. పుల్లెటికురులో వాడేవు జూరన్నగారు స్వయముగ మగ్గము మీద ఖద్దరు బట్టలను నపుణతతో నేయుచున్నారు. వీరి యజమాన్యము క్రింద నొక పాతకాల నెలకొల్పవలెనని కాలగ్రామ సంఘమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు. వైరండు గ్రామములవారు శ్రద్ధగా కృషి చేసినచో అభయము 100 వగము లైనను ఖద్దరు వస్త్రములను నేయునను ప్రయత్నము గలరు.

దీపాశి వసూళ్లు

దీపాశి వసూళ్లు ప్రోగుచేయుటకు యీగ్రామ యువకులు వెదపూడి వ్యాఖ్యపైయు అవిడిగ్రామములకు వెళ్లి రు 50 లు సూలు చేసిరి. ఆ సూమ్మ ఆంధ్రప్రదేశ్ కళాశాల కిచ్చుటకు నిశ్చయింపబడింది

గ్రంథాలయము

వెంక నీగ్రామమున గ్రంథాలయము నెలకొల్పబడెను. ఈయధ్యక్ష నేతారణమునో అడికానరావండు. తిరిగి తద్దర్శింధా లయము ఛిరంజీవి ఆరు మాదనం కానంబునుచున్నది. గ్రంథాలయ భవనమునకు పురానులు చేసుబడెను దానికెదురుగ కాకి యి, దానిపక్కను నుండవలగు దేవాలయమును ఒక ప్రక్కను, గ్రామదేవతాలయమును, మరొకప్రక్కను జోరువారి మాధ్యమిక పాతకాలయమును, గ్రామచూడయమును నిల్పు. గ్రామవాస్తవ్యులు క్షేత్రలో భవనము పూర్తిచేసి కొనసేవకులం కాంము తెల్పుగాక!

ఒక వింత వైతము

అక్టోబరు నెల 29 వ తేదీన సాయం కాలము 5 గంటలు మొదలు 8 గంటలవరకు శ్రీ వ్యాఖ్యపై రావుగారి సోధరా జమున కెదురుగ నొక వెంటుగు గోచరమాయెను. వందలకొలది ప్రజ జూచిరి. వివిధ కాంగులతో జేరిపూసముగా నలువైపుల సంచరించెను. గొప్ప హోరు విపదయెను. అదేదో వాయువిమా నమై యుండనోపు అని నిశ్చయించుకొంటిమి. బహుశః రం పికాశినిగూర్చి ప్రభుత్వమువారిట్లు సంచరించు చున్నారేమో!

శతక కవులచరిత్రము! శ్రీ శతకముల సంపుటములు!!

ఇప్పటికి 4, 5 సంవత్సరముల నుండి శతకముల విషయమై వ్యయప్రయాసలకు లోనై శ్రీయుత వంగూరి సుబ్బారావుగారు 600 శతకముల పేర్లును, 400 శతకములను సంపాదించి, చదివి, విమర్శనములు కొన్ని పత్రకముఖమున వెల్లడించుచున్నారు గదా!

వారికి జక్కని శతకము లక్షకము లుండగలవు!

ఇప్పుడు వారి శతకకవులచరిత్రము వ్రాయుట పూర్తయినది.

10 దినములలో ముద్రణము ముగియును.

కావున మా పాతకు లందఱును వనకడ నున్న శతకములు వ్రాతప్రతులు కాని, ముద్రిత ప్రతులు కాని యేశతకములైన సరియే పంపినచో, వందనములతో నందుకొని ప్రతి శతకమున గూర్చి వివరములు వ్రాసి ప్రకటించెదము. ఆపరూపశతకములకుఁ బ్రతిఫలము వలయువారి కిచ్చెదము. వెంటనే పాతకులు శతకములంటి సాయపడఁ గోరుచున్నాము. (శతకములలో శతకకర్తల జీవితచరిత్రమును కూడ తెలిసినవారు వ్రాసి పంప వ్రాగితులు.)

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆఫీసు, టపా పెట్టె నెం. 212, మదరాసు.

హుసేనుగారి రాజీనామా

పేరు గొంతికాలముచుండి యాదోపనులు జేయించుచుండిన నియమ, అందువల్ల నెలవ నెలకొలిచి నియమకాదాయ వస్తువు వినియోగ విభాగములైన వేరింగ్.

వృద్ధుడు యువకు డగుట

కోతుల మాంసపిండముల నుపయోగించుట

డాక్టరు నర్మకర్నాపుగారు వామన మంగవేదములను రక్షగంధులను నునుమృషయందు చేర్చి ముసలిచాలని వయసు వారికి చేయుకథనీకనిపెట్టిపాడి. పొర్లినినెందువచ్చెనుచును తాను చికిత్సపలిపినవిధమును వివరించు చిత్తపరములను చూపి. తన చికిత్సల ఇతర యుక్తుడైన ఎవరిన లిక్షార్థముగారిని సభ్యులకు చూపిరి. వీరినేతములను చిర్మమును వెల్లడుకలను అచ్చట నున్నవైద్యు లందరు చక్కగ పరీక్షించి అతడు యువ నుని లక్షణములు కలవాడై యున్నాడని నిశ్చయించిరి.

కొన్ని వారములుగా జరుగుచుండిన చిశాశ్చక్రంగుల
గుమ్మె ఆలయరీతిని. అధి కారలు దినమున కెనిమిదిఘంటల వఱ
కునకే యెక్కికొనిరి.

రంచి, నవంబరు 2:—గవర్నరు వీలరుగారు, వారి సతి
మణియూ, రంచినుండి పొట్నూరు సేదూ బయలుదేరిరి.

మృగిని పొలిటీవారి చాలాకూచాలను పడగొట్టివంచున
 మూలనుగా వీరిందువులు శుకాణములను మూసివేసిరి.

హర్ విలియంవిస్సెంటు, హర్ మహమదు వఫీగార్లు క్వెర
లా సరిహదుకు కాలెవరు.

విద్య ముక్తరథ్యజ (బైపజ్య రత్నావళి 920 పట)

అది ఈయిచ్చేదామధములలో మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందియున్నది.
ఇందు కృత్తివేసిరవము, బంగారము, కల్యాణి, తప్పించుచును మొదలగు వింపల ప్రవృత్తులు చేయుచును.
తై (గంభీరముగాని రోగము ప్రకారము నిర్దుష్టముగా మాత్రే ఈగారు చేయుచుండియున్నది.
శ్లో॥ స్వేచ్ఛానారవిచారో నశిచాచిద్విషద్యతే । మేధాయాః కాంతివననా గామోద్ధీప్తశక్త్యవ్యవహాః
జగ్ధిని, ఆదర్శముగానును కృత్తిచేయును. కీర్తివనవన కాంతినిచ్చును. మేధ్యూ ధాతువుక్తి చేసి గామోద్ధీప్తము
చేయును. అతిమాత్రము, మేధ, మఖర్గముగా, మొదలగు ధాతుక్తియకరణములగు వ్యాధిలలో మేధ్యూ నువ
శ్లో॥ కరము. శతయోగించువిధానము మందులో బంపబడును. తై 25 మాత్రలు గూ 6.10
అంధ్రజియ్యురేద ఫార్మసీ (లిమి.కె.సీ) వనూలై న మూలధనము 1,12,925.

శాస్త్రము ఈచంట లక్ష్మీవతి బి. యే., ఎమ్. బి. సి. యమ్. గారిచే స్థాపింపబడినది.

19 హైస్కూలు హాంబుర్గు, మద్రాసు.

నిరుపద్రుగ అయోధ్యలోనిన రాష్ట్రమునకు వధులులకు పుట్టినిల్లు. శ్యామలమతి తిరిగితిమిగా నులనుచును.

శివానపుమందుల వలనను, ఇతరులుకూడ ఇదేమో స్తరుగా నేయునుండుట వలనను మోసపోతును.

ప్రాంతము:— (1) 149, హైస్కూలు తిరువలిక్కేటి మద్రాసు, (2) హైస్కూలు, తిరువతి,

(3) 402, టంకశాలవీధి, మద్రాసు. (4) 2, బజారు రోడ్డు, రాయపేట-మద్రాసు.

మ దా ను ట్నూ తో రి య త్ క లా శా ల

సం. 84, ఆర్డీ నియన్ వీధి, జ్వార్తిపానం, మ.దాసు.

గడచిన స్వేచ్ఛంబరుమాసములో జరిగిన వరీక్షల ఫలితము

వేళ్ళినవారి సంఖ్య కడతొరికనవారి సంఖ్య

21 ಬಿ. ೨.
64 ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೇಟ್

16
42

మా కళాశాలలో లాజిక్ తరగతి ప్రత్యేక ప్రశంసార్హము. కేమ్ బ్రిడ్జి సీనియర్ సెక్షన్ మంబ్రిన్ టిటో నున్నది. శ్రీ విద్యార్థినులు కూడ చేర్చుకొనవలసివచ్చును. ఇంటర్మీడియట్ బి. ఏ. తరగతుల విద్యార్థులు ఆంగ్ల భాషలో తరఫీతు చేయవలసివచ్చును. ప్రాప్తైక్తము కావలసినవారు ఒక అణాచిత్ర ఈ దిగువచిరునామాకు పంపవలెను.

M. K. RANGACHARY, Secretary.

తమిళ రాష్ట్రీయ మహాసభ

నేటిదినము తిరువూరులో సమావేశ మగుట

సన్మాన-భూషణుని స్వాగతోపన్యాసము

[తమిళరాష్ట్రీయ మహాసభ సన్మాన-భూషణుని లగు పి.డి. ఆచార్యుని స్వాగతోపన్యాసమును నీక్రింద ప్రకటించుచున్నాము.]

కాంగ్రెసు ఆశయములు

‘మహాత్ముడు చెప్పినవారైనా వచ్చినవా? ఆహా! యోధ్యమము అపజయము కాంచినది. మహాత్ముని నిర్బంధానంతరము అసహాయోధ్యమము సంపూర్ణముగ నశించినది’ అని కొందరు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇట్టి సంశయాత్ములు కాంగ్రెసు భగ్యుమాత్ములను చక్కగ గ్రహించలేదని చెప్పవచ్చును. కేవలము రాజకీయ భవిష్యత్తుకొరకు కాంగ్రెసు కార్యక్రమము నిర్ణయించడలేదు. సర్వము భర్తము ఆధారముగ నైతిక భారతదేశము పాఠశాల ఆర్థిక పునర్నిర్మాణముకొరకు ఈ కార్యక్రమము ఏర్పరుపబడినది. సర్వము ప్రేమ అనగా రాక్షసియము ద్వేషము లేకుండవలయు ననుటయే అసహాయోధ్యమమునంతటి ప్రతికూలముగా. గాంధీమహాత్ముడు ప్రకటించిన అహింసా శ్రమ అత్యంత స్వరాజ్యము పొంద అర్హమాయని నిర్ణయించుటకు కొన్నివరకులను మహాత్ముడు నిర్ణయించెను. ఈ దృష్టి యందు మనము కృతార్థత కాంచలేదు. మహాత్ముని దీక్షను అహింసాశ్రమమునకు మనము ప్రాముఖ్యము నియ్యలేదు. సంజీవానము, ఆక, ద్వేషము, అహింస, మనలనింకను కడలలేదు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగ కొనసాగించిన గాంధీ అత్యపారాధ్యమము బాటియొక్క కరుణలను సర్వము భర్తము ప్రేమ అహింస కార్యము మున్నగు భర్తము శ్రమలను గాని బాటి యొక్క రాజ్యము జరుగజాలదు.

నిర్మాణ కార్యక్రమము

ప్రజాహితీనకు ఉన్న హానియమునకు భారతీయులకృష్టిని ఆకర్షించుటకు ప్రాధాన్యము, బాధానభవము, ఆర్థిక పునర్నిర్మాణము అవసరము. ఇందులకు గాంధీ మహాత్ముడు బహిరంగ నిర్మాణ కార్యక్రమమును తయారుచేసెను. ఆర్థిక సాంఘిక నైతిక విషయములందు దేశము నీవదిశయించుచున్నది. సుక్రమంత్రము ఈ నైత్యమును తొలగింపవలయు నను ఉద్దేశముతో మహాత్ముడు నిర్మాణ కార్యక్రమమును నిర్ణయించెను. ఆర్థిక దారిద్ర్యము, సాంఘిక విభేదములకల్గి దేశమునందు దుఃఖము ద్వేషము పెరుగునంతకాలము మనము స్వరాజ్యము పొంద అర్హము కాదు. ఇందులకు ప్రతినియ బాధ్యత కార్యక్రమము.

అసహాయోధ్యమ

ప్రభుత్వమువారికి తోడ్పడుటకల్గిన మన కి దాస్య మేర్పడినదనియు, మనమోక్షము మనప్రయత్నములవై ఆధార పడియుండునని ఈ ఉద్యమముకల్గి ప్రజలు కొంతకుట తెలిసి కొన గలిగెను. ఇట్టి ప్రయత్నములందు ఇతరుల సహాయ మపేక్షించుట యుక్తము కాదు. మనభర్తములను మనమే నెరవేర్చు కొనవలెను. కాననభలను ప్రవేశించిన నిర్మాణ కార్యక్రమమును త్వరలో కొనసాగించవచ్చు ననియు కాననభలందుకూడ అసహాయోధ్యమము ప్రారంభించవచ్చు ననియు కొందరు తలచుచున్నారు. కాననభల పటాభివృద్ధి నుండి భవ పడి కొందరు ఇట్లు మాట్లాడుచున్నారు. కాననభలములను కలుగులాభముకల్గి ప్రజలస్వయంత్రైత్య ఆధారపడి నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటచే కలుగులాభము ఎన్నియో చిట్లు ఆధికముగ నుండును.

అహింస

నిర్మాణ కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగ కొనసాగించిన ప్రజలు అహింసాశ్రమ బోధ్యమము బాగుగ గ్రహించగలరు. మనోవాక్యాదుకార్యములందు అహింసాశ్రమ మనలనింపవలయునని గాంధీమహాత్ముడు ఆనవలను బోధించుచుండెను. ఈ ప్రతానప్రాయములకు తమిళవాడునందు వ్యాపింపవలసి యున్నది. ఈ అహింసాశ్రమ తాత్కాలిక రాజకీయసాధనమని కాంగ్రెసు నాయకులలో కూడ కొందరు తలచుచున్నారు. ఈ దేశమునకు అహింసాశ్రమ క్రొత్తగాను. క్రమక్రమముగ ప్రజలయొక దీక్షనములు వ్యాపించుచున్నవి.

ప్రభుత్వ నిర్ణయము

మహాత్మునియందు ప్రభుత్వమువారు నిర్బంధవిధానము ప్రయోగించినపుడు ప్రజలు భయపడలేదు. ప్రజలు నిష్ఠాశ్రమ వైవాధిల నవభవించుటకు సంసిద్ధులై యున్నారు. వాసుదేవాయత గారు ఆశ్రయించిన అహింసాశ్రమ ప్రజలకు ఆదర్శము నుండి సంశయాత్ములకు ఉత్సాహజనకముగ నుండునని నమ్ముచున్నారు. పంజాబునందు ఆకాశము అహింసాశ్రమ మనస్థితియందు ప్రకటించుచున్న నిరుపమానమగు ప్రైవేట్ ల్యాబుము, అహింసాశ్రమ ఆదర్శముయొక్క అను సంజీవానమును చెదరగొట్టి మాత్రోత్సాహమును వ్యాపింపజేయుచున్నది. సాంఘిక భేదము లభికముగ నున్న నీదక్షిణ దేశముందు కూడ ఇట్టి పట్టుటల వ్యాపించు నని నమ్ముచున్నాను.

ఇతర రాజకీయకక్షలు

వైద నూచించిన విభిన్న సాంఘిక ఆర్థిక పునర్నిర్మాణము, దేశీయ మహాజనసభ ముఖ్యోద్దేశము. సాంఘిక భేదములను తొలగించి ఎల్లరు స్వయంత్రైత్య నాధారపడియుండవలయునను ఉద్దేశముతో నిర్మాణ కార్యక్రమ మున్నగు పని చేసినది. ఇట్టి పరిస్థితులలో నిర్మాణ కార్యక్రమమునందలి ముఖ్యనాతములగు అహింసాభర్తమును అంగీకరించువారందరూ యాచారీయోధ్యమమునందు చేరుకొంటున్నట్లు కాంగ్రెసు సభ్యుల భగ్యము దక్షిణ దేశమునందు ప్రభుత్వముపట్ల అసహాయోధ్యమము జరుపుట స్వల్పముగ నేయున్నదిగాని, దేశీయములలో వివిధసంఘములవారికి పరస్పరము అసహాయత ప్రబలముగ నున్నది. బాటియొక్క పునర్నిర్మాణ ప్రయత్నములందు ఇతరరాజకీయకక్షల నాయకులచేతరము పొందుటకై యాచారీసభవారు గట్టిగ ప్రయత్నించవలయునని కోరుచున్నాను. అన్ని రాజకీయకక్షలవారు కలసి పనిచేయుటకు విలుగుకట్టు చేయవలెను. ఇదినులభ సాధ్యమని నేను ఆశ్రితము పడుచున్నాను. నిర్మాణ కార్యక్రమము ఆమోదించబడగానే ఇట్టి సుముఖము మితవాదులు గాంధీమహాత్ముని ప్రశంసించి కార్యక్రమమును పొగడిరి. దేశీయ చేయవలయునను ఉత్సాహముతో పలువురు యాచారీసభకు విచ్చేసియున్నారు. బాహ్య దేశీయ సమస్య కార్యక్రమ సమస్య నిష్పాదకుల సమస్య పరిష్కరించుటకై అందరూ కలసి గట్టిపయత్నములు చేయుట అవసరము.

రాజము

నిర్మాణ కార్యక్రమమునందలి ప్రతిఅంశము భర్తము సర్వము అహింసా శ్రమలవై ఆధారపడియున్నది. రాజము గురించి మాట్లాడునపుడు రాజులు ఆర్థిక విలువల విధించుట యుక్తము కాదు.

ఆర్థిక శ్రమ మహాజనీవితము నందలి విభేదములను పాటింపదు. ఆర్థిక దృక్పథమునండి సాంఘిక నైతిక మూలమును నిర్ణయించ సాధ్యము కాదు. మానవైక్యము నందు సాంఘిక నైతికములకుల ఆపారముని విలువ ఆర్థిక శ్రమ నుబాధమున కిది తమై యున్నది. స్వసాయమే దీనికోపాధిగల లక్ష్యము. పౌరుల పౌరుల తమ విరామ సమయములందు నూలుకడకుట భర్తముగ గ్రహించి తమకు కావలసిన పట్టుట తమే తయారుచేసికొనిన దేశము. ఈ ఆర్థికముగ కలుగులాభము ఆర్థికముగ నుండగలదు. మనలలోని నూలుకడకు యాచారీయములను స్థాపించిన ఇంతలాభము కలుగదు. రాజము కల్గి దేశమునకు కలుగు ఆర్థికలాభముతో పాటు సాంఘికముగను నైతికముగను కలుగులాభమును గమనించిన రాజులు విలువ అమూల్యమని అంగీకరింపవలెను.

సామ్యోత్పత్తికి నాగరికత వ్యాపించుటచే మనప్రాచీన గ్రామజీవనపద్ధతులు అంతరించుచున్నవి. సామ్యోత్పత్తి వ్యాపార పద్ధతులనుకూడ మన ముపయోగించు చున్నాము. ప్రస్తుతము ప్రతిపక్షపుకల వైర్భేదించి యున్నాము. వైర్భేదించుటదని కష్టపు సాహించుట నేను విలువలేదు. పూర్వము ఆచారము నకును పద్ధతులకును ఒక గ్రామము వారు ఇతరులవై ఆధార పడి యుండలేదు. భోగ్య పదార్థములు అరుదుగ నుండెను. కొరికలు స్వల్పముగ నుండెను. గ్రామము

నందు ప్రతిపక్షపుకల వైర్భేదించి యుండెడిది. వర్షము పడినను కరువునందును కుభమైనను కుభమైనను, లాభమైనను నష్టమైనను గ్రామస్థులందరు అనుభవించుచుండెడి వారు ఆపన్నము మానవులను మానవులకన్న పదార్థములను వేల నిర్ణయమై యుండెనా? మత విషయములందు సాంఘిక విషయములందును ఆచారమువారికిని ఆసంఘమువారిని సంపూర్ణ సామ్యోత్పత్తియందెను. కాని గ్రామ జీవనముందు వారు చేయవలసిన పనులు నిర్ణయమై యుండెడిది. ఎల్లరు సంపృప్తులై యుండెడినారు. పట్టణములు పెరిగిపోవుటచేతను, వాణిజ్యలాభముకొరకు దోపిడి ప్రారంభ మగుటచేతను, ప్రభుత్వవిధానముకల్గిన మన ప్రాచీన గ్రామ జీవనవిధానము నశించుచున్నది.

స్వదేశి

ఇద్దరు శత్రుత్వ వ్యాపారమునకు జరుగరలయునని కొందరు ప్రశ్నించుచున్నారు. ఇట్లు చేయుటచే మిల్లులయందుగల శ్రీ దలను దోపిడి చేసి భవము కేంద్రకరించుట యగును. ప్రతి గ్రామమువారును తమకు వలసిన గుడ్డలను తయారు చేసికొనిన గాని ప్రాత పద్ధతులు స్థాపించ బడవు. స్వయముగ పాతలు ఇద్దరు శత్రుత్వ గణంగవలెను. కాంగ్రెసువారు సహాయ పడవచ్చు. గ్రామస్థానము సంపూర్ణముగ నెరవేరవలెను. గ్రామస్థానముల నన్నిటిని పరిష్కరించుటకు గ్రామస్థానముల స్థాపించవలెను. ఆ గ్రామమునకు కావలసిన పద్ధతులను వారే తయారు చేసికొనవలెను. ప్రతికష్టప్రతికారములో ప్రతి కుటుంబమువారును సంపత్తిరహితముగ ప్రతిష్టాపనచేసికొనవలెను. ఇట్లు ప్రతికారములు కుటుంబములవారికొరకు కాంగ్రెసువారే ప్రతిష్టాపనచేయవలెను. పంచాయితీవారు యాచారీసభలకు చేయవలెను. గ్రామమునకు కావలసిన సమస్త సామగ్రి సమస్తము ఇతర ప్రదేశములకు తుల్యవిషయమై పంచాయితీ సంఘమువారే తగువిధముల చేయవలెను. ఇట్టి తాలూకా జిల్లా రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములవారు ఇద్దరు శత్రుత్వ తగు ప్రయత్నముల గావించుచుండవలెను. ఎచ్చటనైనను ఇద్దరు శత్రుత్వ విషయమై భవసహాయ ముకలుటకు ఎగిరెనను అంగీకరించిన కాంగ్రెసువారు శత్రుత్వ తదని పరిశీలించుట ప్రచారమునంతయు మున్నగు పనులను కాంగ్రెసు సంఘములు చేయుచుండవలెను. కాంగ్రెసువారిచే స్థాపించుట ప్రతిబాధియ పాతకాలమునకు వడకుట నేయుట నిష్ఠాభిముగ విద్యార్థులకు నేర్పవలెను.

మహాత్ముని సుదేశము

నిర్మాణ కార్యక్రమమునందు ఇద్దరే ముఖ్యోద్దేశము. సాంఘిక ఆర్థిక నైతిక పునర్నిర్మాణమునకు ఇద్దరే ప్రయత్నము. మహాత్ముడు కారాగృహముకు పోవుచు ఏకపక్షాత్మకముగ ‘ఇద్దరు’ శంకేతము నొసగెను. నూలు వడకుటలయు ననియు ఇద్దరు భరించవలయునని వారు తమ వొసగిరి.

దేశీయులందరు నూలుకడకు మున్నానియు ఇద్దరే భరించుచున్నానియు మహాత్ముడు తెలిపిన వారు కారాగృహము నందున్న సుఖము సంతోషించెదరు. చెరసాలనుండి మహాత్ముని విడుదల చేయుటకు ఇద్దరే సాధనము. ఇద్దరు కార్యక్రమమును కొనసాగించిన నిర్మాణ కార్యక్రమము కొనసాగించిన వారు మయ్యెడిను. ఇచ్చట గాంధీమహాత్ముని సుదేశము సాధనమై మియెగుట గోచరించుచున్నది. మహాత్ముడు ఎరవాడ కారాగృహమునందు వడికిన నూలు ఇచ్చట ప్రదర్శింపబడి యున్నది. దానిని మీరు చూచి ఇద్దరు సందేశమును స్వయముగ గ్రహించగలరు.

ఇద్దరు పరిశ్రమ

ఈజిప్టుయందు ఇద్దరు శత్రుత్వ చేయుటకు చక్కని సాకరములున్నవి. కొన్ని సాకరములను మౌత్తిమే సద్వినియోగ మొనర్చినాము. అన్ని జిల్లాలయందును ఇద్దరు శత్రుత్వ కాంగ్రెసు వారు తగువిధముల చేయవలెను.

క్రైస్తవము

బాబ్తీ కార్యక్రమమునే నేను నమ్ముచున్నాను. ఈ కార్యక్రమ మే మనకష్టములను తొలగించును. ప్రాగుడు అప్పు సర్వమున్నగు విషయములగురించి నేను ఆధికముగ చెప్పలేదు. నిర్మాణ కార్యక్రమము కొనసాగించిన యాచారీ సమస్యలన్నియు తమంతట అవియే పరిష్కారముగలవి అభిప్రాయపడుచున్నాను. నిర్మాణ కార్యక్రమము కొనసాగించిన బాధానభవమునకు సంసిద్ధులైయున్న గాంధీ కానోబ్లంఘనప్రయత్నములను ప్రారంభించుటకు విలువలేదు. క్రిష్టియన్ బ్రదేశమునకు

అంతకుముందు పుట్టి కానకొల్లఁగుఁడు అను నిర్మాణకార్యక్రమము సంపూర్ణముగా జరిగినది అనియు తెలియఁబడినది.

మూగింపు

[illegible]

ಬರ್ರಾಣಾ ನನನಭ

శ్రీయుత ఆవటపల్లి నాకాయణరావుగారు

సంపాదకాదు సుపాధ్యాయులుగా నున్న శ్రీయుత
 ఆచలపర్వత నారాయణరావుగారు బర్మా కాపసపథలో నుభవ్య
 శ్రమమునకు ప్రయత్నించుచున్నారు. శ్రీయుత వొమ్మేటి
 వెంకటస్వామిగారును శ్రీయుత కరి విశవేంకటరాజు గారును
 సంపాదక మునిసిపలు సభ్యశ్రమములకు ప్రయత్నించుచున్నా
 రనినూను తెలుగు సుతిఃలో ప్రకటింపబడినది.

భారతదేశపు హాకమీషనరు చదువి

జిల్లా. జే. భారగారు ప్రస్తుతము వియోగింపబడుట
పైకామిషనునకు కార్యదర్శి యగు దబ్బు. జే.
భారే బి.సి.ఆన్ గారు చ్యురినో.డివ.నర్. కలెక్షుం. మేయరు
గారి ప్లాజీ పైకామిషనుగా ప్రస్తుతము వని చేయటము
వియోగింపబడిరి.

విద్యార్థి స్వీయ భవనము నుండి గొప్ప వ్యాఘ్రము.

భాగ్య (విద్యార్థి) విద్యార్థి కావలె కనుగొనఁజూచు. తన
 కుపయోగము కొరకు నున్నవారు నేరము చేసి, అది, నర్
 ములకు కలపఁ జేయును. అతఁ డిది నర్మముగా భావించి, దాని
 కార, యుచు కొనుగొనునట్లు నున్నవారు నిరసించుటచే.

స్థానిక వార్తలు

తెన్నపూరి ఆయుర్వేదకళాశాల:— కళాశాలాధ్యక్షులు సహాయమునకై విజ్ఞప్తులు పంపుచున్నగా, కోయంబి త్తూరు ప్రైవేట్ సంగ్రహముచేత దయాపూర్వకముగా రు. 100లు కళాశాలాసహాయమునకై యొసంగిరి.

చానుగల్లు రాజుగారు:— గొప్ప పానుగల్లు రాజు
గారు తప్పు ప్రతి బెంతులూ పానుగల్లునందు ప్రయాణమై
6 వ తేదీ ఉదయం వెల్లుూరు చేరెదరు. వెల్లుూరులో కాస్తపా
లికున్న వందు 6 వ మహమ్మదు వాటిబిల్లాగారి ఛాయాపతి
మును ఒకారం పరచెదరు. 6, 7 వ తేదీలయందు జరుగు సాంక
స్యరేపాలన సాధుముల మహాసభను చూచుకొని 8 వ తేదీ
ఉదయం 6 గంటలకు చెన్నపురికి వచ్చి చేరెదరు.

గవర్నరుగారి పర్యటనము.

[illegible]

గవర్నరు సంవత్సరము 1922 తా. వ.స. చైర్మన్
పురినుండి బయలుదేరి 20 లేదీ ఉరదయము వెళ్ళుట
చేరుదురు. కాకాగారి ఆతిథ్యముగా జరిగి ఊరేగింపు
లను మహారాజాగారి ప్రతిభను గవర్నరుగారు బహిరంగము
చెదరు. గవర్నరుగవతీయి రాజాగారికి 50,000 వ్యయమున
కట్టించిన క్లీను ఎం.వెస్ ఆస్పత్రిని దేలచెదరు 21 లేదీ
నూనూరు బండిలో బయలుదేరి ఇరువురు 22 లేదీ రుమయందు ఆ
హైస్కూలు సూతన సాధమును గోన ఆస్పత్రియు బహిరంగ
ముచెదరు.

వికాఖపట్టణమున పురపాలక స్థానిక సంఘములచే స్వాగత మంది, నాతనలస్వగ్రామ, హస్తపర్యాయముల బహిరంగ కలయికచేయ. 28 వ తారీఖున పురజనలలో సుప్రసిద్ధులకు సంవర్ధనమిచ్చును. ఆంధ్రకావ్యముల సంఘమును ప్రారంభించి 28 వ తేదీన వధాన్ శాసనాగారినిందుకు స్వీకరింతురు. 24 వ తేదీన బొబ్బిలిశేరి, రాజా గారి ఆజ్ఞానుగా నుండును. మహారాజీకాన్తు పాఠశాలను 1వ ద్వార సమీపజి బహిరంగ కలయింతును. 25 వ తేదీన జగ్గకామిడి శాస్త్రులు దంపతుల పోవుదురు. రాజా గారికి శాస్త్రుల నాయు రాజా ఆచార్యకపారంపర్య వచ్చుచిరుద మిచ్చును. 27 వ తేదీన వారు బర్హెంపురమునకు పోవుదురు 28 తేదీ రమాలకొండ కు వెంట్రులు శాస్త్రి 29 ఉదయము చక్రవర్తము జేయును. తరువాతి రంభా కేసి 30 వ తేదీన వారు చిల్కానరస్సు సందర్శింతురు. వైనిశెప్పబడిన అన్ని పట్టణములందు పురపాలక సంఘములను, స్థానికపరిపాలనా సంఘములను వారికి స్వాగతము లిచ్చును.

వజీరుస్సానమున గజవిడలు

అక్టోబరు 26-న తేదీని క్రమవర్గమునకు జెందిన జిల్లా
ఫేలో పక్షము వారు కొట్టాయెడల కావలికాయయన్న
నామకాచి వారలతో పోరాటము గావించిరి
కావలివాండు 91-న జంబాబీ కటాలమునకు
జెందియుండిరి కత్తువులలోని కువురు ముత్తి
నొందిరి, ఒకనికి ద్వైబ్బుల గిలెను చెండుతుపాకలను విడిచి
పోరిపోయిరి. 29న అక్టోబరున కొందరు జిల్లా ఫేలోలు ఖిర్మీ
నాయగోడున కావలికాయయన్న పైనుకులతో దలపడిరి. కాని
కాల్చలమును, కిరంగులను 600 గజముల దూరమునుండి కా
ల్చుకు చెందుట పెట్టికొట్టడన కత్తువులు పోరిపోయిరి

నా తావరణ స్థితి

1922-23 సంవత్సరం ఎటెంజును నెల 4-వ తేదీనాన

	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము
	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము
	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము
	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము
	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము	గ.న. 24 సంవత్సరము
గ.న. 24 సంవత్సరము
గ.న. 24 సంవత్సరము
గ.న. 24 సంవత్సరము
గ.న. 24 సంవత్సరము	86.5	78.5	...	2.65	6.99
గ.న. 24 సంవత్సరము	77.2	62.8	...	5.51	1.65
గ.న. 24 సంవత్సరము	84.9	74.8	0.87	8.69	8.70
గ.న. 24 సంవత్సరము	82.6	71.2	1.84	5.60	8.50
గ.న. 24 సంవత్సరము	80.8	70.2	2.60	13.32	2.52
గ.న. 24 సంవత్సరము	81.8	78.5	0.82	3.19	2.00
గ.న. 24 సంవత్సరము	80.2	71.9	0.44	2.06	1.50
గ.న. 24 సంవత్సరము	79.5	71.1	...	5.41	0.85
గ.న. 24 సంవత్సరము	74.8	70.6	0.03	4.14	0.88
గ.న. 24 సంవత్సరము	89.0	70.6	0.99	3.72	0.92
గ.న. 24 సంవత్సరము	77.1	73.1	3.90	13.83	8.05
గ.న. 24 సంవత్సరము	80.0	74.1	1.00	28.35	14.39
గ.న. 24 సంవత్సరము	80.4	78.8	0.15	23.42	9.52
గ.న. 24 సంవత్సరము	76.0	71.2	0.18	11.84	4.37
గ.న. 24 సంవత్సరము	88.0	71.7	0.16	10.24	2.60
గ.న. 24 సంవత్సరము	84.9	71.9	...	6.19	0.78
గ.న. 24 సంవత్సరము	88.8	74.2	...	9.99	2.03
గ.న. 24 సంవత్సరము	84.8	74.8	0.23	15.48	1.54
గ.న. 24 సంవత్సరము	87.4	74.0	1.02	7.23	6.10
గ.న. 24 సంవత్సరము	81.7	78.9	1.20	12.18	2.81
గ.న. 24 సంవత్సరము	88.9	77.9	...	7.52	4.07
గ.న. 24 సంవత్సరము	0.82	13.45	5.26
గ.న. 24 సంవత్సరము	78.7	78.1	0.75	11.24	6.75
గ.న. 24 సంవత్సరము	83.9	74.8	0.10	1.51	4.29
గ.న. 24 సంవత్సరము	87.0	74.6	1.37	5.19	6.81
గ.న. 24 సంవత్సరము	81.2	74.4	...	4.37	3.29
గ.న. 24 సంవత్సరము	72.3	64.8	0.07	12.27	6.34
గ.న. 24 సంవత్సరము	78.7	64.8	...	7.83	0.25
గ.న. 24 సంవత్సరము	70.2	61.2	...	5.56	8.90
గ.న. 24 సంవత్సరము	82.0	73.1	...	5.50	2.15
గ.న. 24 సంవత్సరము	83.2	70.5	...	8.05	0.36
గ.న. 24 సంవత్సరము	84.5	73.8	...	2.68	8.58
గ.న. 24 సంవత్సరము	95.4	74.9	...	0.34	...
గ.న. 24 సంవత్సరము	91.0	75.6	...	0.41	1.29
గ.న. 24 సంవత్సరము	90.2	71.3	...	0.51	...
గ.న. 24 సంవత్సరము	78.8	59.0	0.29	20.74	9.04
గ.న. 24 సంవత్సరము	59.4	49.5	0.08	10.35	1.55
గ.న. 24 సంవత్సరము
గ.న. 24 సంవత్సరము
గ.న. 24 సంవత్సరము

అకసమంతయు మోహిల్పై యున్నది. అర్ధగత
మోహిల్గనునది.

రాజధాని ఆగ్నేయభాగానుండి వర్షము మిగియుగ వర్షము
యందునే యుండవచ్చును. బంధములో 2½ అంగుళములు, కాశీ
నాదలో 1½ అంగుళములు, ఓడవలో సమామి అంగుళము,
మద్రాసు అంగుళము, మధురలో 1½ అంగుళము, పునెలో 1½
అంగుళము, క్యాంబేజులో 1½ అంగుళములు వర్షమువర్షము.

ఎస్. ఆర్. యు. నాథూరు.

నా తాతగారి కౌశ్యమిది.

ఇంగ్లాండులో భారతవిద్యార్థులు

ఇంకానున్న 1500 మంది భారతీయదాతలకు గలరు. 600 మంది లండన్ విశ్వవిద్యాలయములో నున్నారు. వేతనం (బిడ్డి అన్నములో) వారి ఒక 150 మంది గలరు. ఎంబెర్లోలో 150 మంది గలరు.

ఇండియాలో శరీతులందు త్తిరులై ప్రవేశపరీతులకు మరల
కూడుందుటకు అవసరము లేదండ జేయమని గోరు విద్యార్థుల
దరఖాస్తులు సామర్థ్యాతితో జాగ్రత్త, కొన్ని సమయముల
యందు ఆలోచింపబడు చున్నవి.

శ్లో మా సుందరము

ఒక చక్కని నవ.లి

గ్రంథకర్త : బంతల సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాంద్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయ్యచమరి

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు,

రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి సైజు ౧౮౦ పేజీలు : వెల రూ 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

కాంక్షానుయోగము ప్రజాప్రాతినిధ్యపద్ధతి నియమితము
 నైతికము కల్గించువారికి నభ్యర్థన విమర్శపద్ధతినైనను వాటియు
 కాగితముల గారడీపద్ధతినైనను ఆధారపడి యుండుట యేకము
 తేజమునుదలి ధనస్వాములందరును గలనీతిమును
 పలుకుబడిని కాంగ్రెసునై న్యుపింపజేసవచ్చును. గాంధీయ
 ద్వయమును కాంక్షానుయోగ తొలగ న్నోయునుద్దేశముతో ధనము
 కంటకులను శాస్త్రవివాదాలు కాంగ్రెసు నావరింప వీలుగలదు.
 ఇట్టి విధానమును తిరగకే ప్రారంభింపబడినను
 కొన్ని కాంగ్రెసు సంఘములు ధనస్వాములకొరకు పనిజేయు
 ప్రారంభించుచుండెను అనవాయోద్యయము తనజీవితముకొరకు
 ధనస్వాములకులలా నున్నట్టియు వ్యవసాయకులకును నేతలు
 గాంధీకును స్థానములేట్టియు కాంగ్రెసుయొక్క నీతికైవా
 ధారపడి యుండిదు, మన ధనస్వామ్య
 శాస్త్రయవాదులు కాంగ్రెసునిట్లు వకప
 రుచుకొన ఆత్మీయపపుడు ఉద్వేగమునండి ప్రజలైష్వ
 రును మహాత్మునియద్వయమునే యాలింగన మొనర్చుకొనెద
 రనియు, కాంగ్రెసునుండి అనవాయోద్యయము మోలించబడిన
 యెదల కాంగ్రెసును ఆధికారానుగ్రహముకొరకు జేవులాడు
 లాభపరుల బురదగుంటుగనే నాతుకగాని దానివచనమును
 లక్ష్యకేటకనియు గవనింప నలసియుండును.

నూతనవంగ శాసనసభాధ్యక్షుడు.

బొంబాయి నేషనల్ లిబరల్ సంఘము

కాటన్ గారి తీయనిమాటలు

చాలాకామమునందీయు భారతవర్షముతో సంబంధము
నందీకరించిన నాకు స్వదేశమునైన నంతయభిమానము
భారతదేశము నైనగూడ నంతయభిమానమే కలదు. నాతి
ననేకమోమాట తెలియదు. అట్టిది మాటులుంటున్నవన్న
రేయి. స్వలాభాకేతులేకంప భారతవర్షమునకు నేపదేయ
యోగమునన్నారని నానమ్మకము. భారతీయులలో నెల్ల
కుడగు పరిదిన్నావాచాగారి యధ్యక్షతకు తప్పిభారత
దేశమలో లిల రలో సంఘము భిక్షుద్ధి నొందుట
మతకము. పూర్వము చాల సంకత్య
నాకు నివాసమై పలసిన కలకత్తా ప్రుతేయచ్యుతి
తమ నధిష్ఠించి, ఎల్లకేతులవారి యభిప్రాయములను
యభిప్రాయముల నేవియు జొనగకుండ నుండెదను.
యులపై నాకవిరతుడు ప్రేమకలదు మీత నావిమయ
నించిన ప్రకంపన నేనెల్లప్రమత భ్రష్టియందునుకొం.

వారిసలహలపై యు తరువులు

తాగునీరు, వసతిగృహములు—ప్రత్యేకార్థిక సంఘమువారు
సహజ నమగరించి కార్మికవాణిజ్యకాఖలందు సుస్కరియబడు
మైనూడుప్రభుత్వమువారు తీరువులిచ్చిరి. పారిశ్రామిక పాఠశాల
పాలించుటతో గూడ ఈ కాఖవారి భావివిధానము తెలుపబ
డినది. పారిశ్రామికాద్యవములకు ట్రాకర్ ఆఫ్ఫలి ప్రియమైన
గృహదర్శనములపట్ల శ్రద్ధవహించి, నాగరక జనములకు వాడుక
లో దెచ్చుటయు వీర ముఖ్యమైనపని పారిశ్రామిక, వాణిజ్య
కాఖల వ్యయము తగ్గకుంట్ల 5000 రూపాయలు ప్రభుత్వము
వారికి మిగిలినది.

భోగేశ్వరమాహాత్మ్యము

ఇది యొక శ్రేష్ఠముయొక్క మహత్త్వ. ఇంద్రుని శ్రీకైలమహిమకూడ జక్కగా వర్ణింపబడియున్నది. కవిత్వము కడురసవంతమై ముద్దులుమూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథము శ్రేష్ఠమైన బాణకుల కొక పద్యమేని వదల మది జనింపదు. ప్రతి 1-క ధరి ర్పు 1-0-0. పోస్తుఖర్పు పత్త్యము.

అంధ పత్రి కాకార్యాలయము,
7, బంబుకెట్టి రోడ్, నందరావు

ఈ తైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు, కుష్టు
 లకు రాయుటకు ఉపయోగించును. శబ్ద 1-కి అ. 8.

గజ్జ, చీడ శరీరమంతట న్యాపించి ముఖ్యముగ చిన్నపిల్లలకు విశేష బాధను గలిగించుచున్నవి. ఈతైలమును నాలుగుపూటలు రాచిన తప్పక పని జేయును.

అమృతాంజనము డిప్లో, బొంబాయి - మదతాను

అం గో రం ప్రభుత్వమువారిని కాక్షాప్తపడినోపిం
ప్రభుత్వమువారిని గల ఋణములను తీర్చుటకు ఏర్పాటులు
చేయుచున్నది.

సీసా 1-కి రూ 1-0-0 వి. పి. సహా రూ 1-4-0.

దగ్గు శ్వాశకోసములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు. శైత్యమువలన ఏర్పడినదగ్గు, తేలకాలమునప్రబలింపదగ్గు, శ్వాసకోశములసూక్ష్మనాళములందు ఏర్పడుదగ్గు, ఉబ్బసము, తుయదగ్గు, దగ్గుకు సేవించవలసినందు దగ్గు విధమును బట్టియుండును.

ఈ చూర్ణము ననమూలికలచే చేయబడినది.
దగ్గు, ఉబ్బనము, కానపీస, శైత్యశ్వరము మొద
లగువానికి మిగుల ఉపయోగించును. దీని పెంతునే
కొనుటమంచిది. డబ్బీ 1-కి 0-8-0. 6 డబ్బీలు రు 2.

తదా లాభిక్సు లా వత్సేవ నా

అన్నతాంజనము దీని, మగరానుబంధము

శ్రీయత పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహరాయ కృత గ్రంథ రాజములు

(290)

తయారైనది!

త్వరపడుదు!

మొదటి భాగము

రెండవ భాగము

వెలరు. 2-0-0

వెలరు. 2-0-0

మూడవ భాగము తయారగుచున్నది.

నాటకములు!

నవినములు!!

నవరస భరితములు!!!

రామాయణ నాటకములు

8, కోకిల

0-12-0

9, సరస్వతి

1-0-0

హాస్యరసభరితములు

1. కళ్యాణరాఘవము

0-8-0

2. పాదుకావట్టాభిషేకం

1-4-0

3. వనవాసరాఘవం

0-12-0

4. విజయరాఘవం

1-0-0

భక్తిరస పూరితములు

5. రాధాకృష్ణ

0-8-0

6. విప్రనారాయణ

0-12-0

శృంగార రసభూయిష్టములు

7. నర్మదాపురు కుశ్మియం

0-12-0

10. కంఠాభరణము

0-12-0

11. వృద్ధవివాహము

0-8-0

12. హాస్యవల్లరి (సంభాషణములు)

0-12-0

13. సారంగధర

0-8-0

14. ప్రచండచాణక్యము

1-0-0

15. బుద్ధభోధసుధ

1-0-0

16. ప్రకర్షోపన్యాసములు

1-4-0

17. పూర్ణిమ (కష్టాంతము)

1-0-0

కృతలగా కోరువారికి పంపబడును.

వలయువారు:-

పానుగంటి రాజారావు, పితాపురం

(సి)

(గోదావరిల్లా) అని వ్రాయవలెను.

చలికాలమున కవసరమైనవి

టీవీడు, ఫ్లానల్సు, కోటింగ్సు, వర్నింగ్సు మొదలగునవి

మావద్ద సిద్ధముగానున్నవి.

పలురకముల పట్టుగుడ్డులు మీకు కావలసిన ధరలలో గలవు

ధనమల్ చల్లారం

ప్రదర్శనగదులు: నెం 46, రత్నన్ బజారు

పార్కు-టౌను, మద్రాసు.

ఒక సారి సిడ్ని స్పీత్ గారిట్లు చెప్పిరి

జీవిత సౌఖ్యమునకు జీవిత క్షియే ప్రాణాధారముని నాకు స్పష్టమైనది. గొట్టుమాంసము, ఇతరమాంసములు, దుచిగల పులుసులు.

మున్నగు వానిని తినుటనలన సద్వర్తనము, సుగుణసంపద సద్వర్తనము, చాక చక్రము మున్నగువానిలో చాల మార్పుగలుగును.

పిల్, కాల్, కాపర్, స్పిట్టుముగ్గు నా ప్రజీవ్యపురుషులందఱును ఆజీర్తికలన భాగవదుడుండిరి. మేధాశక్తిని ఉపయోగపరుపవలసిన వారికిని ఆజీర్తివ్యాధి కలిగియే యుండెను. ఆవ్యాధి వారికి వంశపారంపర్యముగాడ వచ్చుచుండెను.

అయినను భోజనాంశరము ఒక ఒకము మాత్రమే తినుచున్నచో ఆజీర్తిభాగ మింక కనబడదు.

ఒక బుడ్డి వెల రు 1-0-0 ఒకబుడ్డిని కొని తిరిచూచును.

డబ్ల్యు.ఇ. స్పీత్ అండ్ కో., (లిమిటెడ్) మాంటురోడ్, మద్రాసు

W. E. Smith & Co, Ltd., Mount Road, Madras.

ది వ్యోమ ధము

శిలాజతుర సాయనము

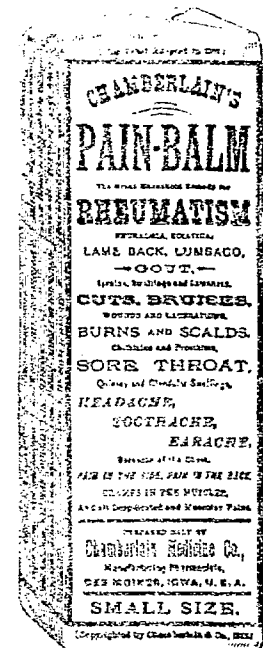
ప్రతివారికి ప్రాణసమానమైనది.

శోకకారణములకు వాత-పిత్త-కఫములను సమానావస్థ యందుంచి ఎట్టి శోగమైనను విరమముగలవారి కై నను రానిగ్యమందా నుభుముగ చిరకాలమువరకు జీవింపజేయును. రస-రక్త-శుక్రాదిధాతువులను శుభ్రపరిచి కృద్ధిజేయును. జీవాచారోజిత సద్వర్తనముల ఆత్మీయులకు బోగొట్టును. వేయేల? జీవించియున్నందుకు ఏ శోగమైనను, నిశోగమైనను వీని శోక సాధిమైనను తప్పక పుచ్చుకొని తీరకలయును. వర్తక డా. భిక్షపు మాటలు గాని, ప్రయత్నము గాని మాదికాదు. ఇండియాలో అనేకములు పుచ్చుకొని ప్రకటించి తిరిగి కొనుచున్నారు. మీరెల పుచ్చుకొనరు! మీరు మీ బంధుమిత్రులు కలిసి యిప్పుడే పుత్తెరము వ్రాసి శిలాజతుర సాయనము డబ్బాయి తెప్పించుకొని నేనింపుడు. శోగరహితులై చిరకాల నుభు మనభవించెదర. ఈ డిలంబరు వెలగువరకు డబ్బా రు 6-8-0 లు మాత్రము పిచ్చుట డబ్బా భరితు రు 2-0-0 లు.

మా బలాగము: ఆయుర్వేద రత్న పంశిత

వి. శ్యామసుందర రావు బ్రదర్సు,

ఆయుర్వేదాషధాలయము, బంపుర. గంగాం ఇండియా

చేంబర్లెన్ గారి

వెయిన్ బామ్

వాత నొప్పులు, నడుగు

నొప్పి, కాలినగాయములు,

తలనొప్పి, పండ్ల నొప్పి,

నరుకులు, చెబ్బలు

మున్నగునవి దీని వలన

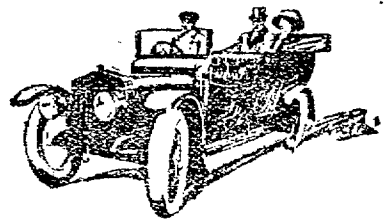
తప్పక గుణ మగును.

అన్ని జాగాలలో

విక్రయమునకు

దొరకును. (1)

గ్యాలీస్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయలు కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవర్లుగా తయారై సర్టిఫికేట్లు గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస దొరకును. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.

Post Box No. 1004, 1 il pank Madras.

శబ్దకౌముది

జేబులో నిమగ్నము చేయు విధములు ప్రతి 1-కి రు ౧-౦-౦ కాలనేమి - తియ్యవలెను. క్రొత్తది ప్రతి 1-కి,, ౧-౦-౦-౦ రాయబడియను ,, ,, ప్రతి 1-కి,, ౦-౦-౦-౦ వీనికి తపాలు ఖర్చు వేలు. కలయికవారు:- యస్. రంగారావులు, మాంబళిము - సైదాపేట అని వ్రాసి తెప్పించుకొవచ్చును.

వనాపధిసరస్వరిల్లా

రక్తసీసతను పోగొట్టి రక్తమును కురుకురము చేయుట అందు చేతన్నిక గాంచుది. ధర 1-10-0 ఇండియా సిలోకాండం ఎచ్చటికైనా శివాలిఖరు) కి చిత్రముగా పంపబడును.

విలాసము వి. డి. సావంత్

నెం 144 వనసనాటి, బొంబాయి

పట్టుపంచలు!

పట్టుపంచలు!!

పట్టుపంచలు!!!

ఈ పట్టు పంచలు బంగారాదేశముందు తయారగునవియనిన్ని, నిత్యపూజార్హమైనవనిన్ని శుభ్రమైన దేశీయ పరిశ్రమ సంబంధమైనవనిన్ని అందరు యెరుగుదురు.

14 మూలలు X 44" వెడల్పు అంచులతో	రు 16-0-0 మొదలు 18-0-0 వరకు
12 మూలలు X 44" వెడల్పు అంచులతో	రు 14-0-0 మొదలు 16-0-0 వరకు
10 మూలలు X 44" వెడల్పు అంచులతో	రు 12-0-0 మొదలు 14-0-0 వరకు
9 మూలలు X 44" వెడల్పు అంచులతో	రు 10-0-0 మొదలు 12-0-0 వరకు
8 మూలలు X 44" వెడల్పు అంచులతో	రు 8-0-0 మొదలు 10-0-0 వరకు
7 మూలలు X 44" వెడల్పు అంచులతో	రు 7-0-0 మొదలు 8-0-0 వరకు
44 X 44" చౌకములు	రు 2-8-0 మొదలు 2-12-0 వరకు
6 X 44" "	రు 5-8-0 మొదలు 6-8-0 వరకు
5 X 44" "	రు 5-8-0 మొదలు 6-0-0 వరకు

ఇంకను అనేక మాదిరలు పట్టుపంచలు చౌకలో కలవు

కాని కొంచెము జబ్బురకముగ నుండును. ధరలు కొంచె మించుమించుగ నుండునే కాని మై చూపబడినట్టి నికరముగ యుండజాలదు. తపాలావ్యయములు కొనువానే భరింపవలెను.

యస్. రామయ్యరు, తపాలవెట్టె 238, కలకత్తా.

మూత్రకోశ వ్యాధులు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యూరిసోల్)

అను ఔషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాపెస్సులు ఉపయోగించిన చాలు

అన్ని మందుల సాఫల్యము, యితర దుశాణములందు విక్రయమునకు దొరకును.

ప్రాప్తెక్టు కావలసినవారు ఈ దిగువ విభాగమునకు వ్రాయవలెను.

C. F. Hari & Co., 46, Singarechary Street Triplicane, Madras

The Mysore Govt. Security Life & Marriage Assurance Co., Ltd.

Head Office :- Life & Marriage Assurance Buildings, Mysore.

(The most progressive Life Office) Run on purely Indian Management.

Loans from Rs. 1,000 to Rs. 8,000 will be given without interest and without security to our 200 Personal Investment Bondholders every Year for every one Lakh of fully paid up Bonds.

HOUSES & LANDED PROPERTIES FROM Rs. 1,000 TO Rs. 5,000

WILL BE GIVEN TO OUR LIFE POLICY HOLDERS BY ADVANCING

LOANS AT MODERATE INTEREST.

OUR INSURANCE POLICIES ARE AT LOWEST RATE OF PREMIUM NON-FORFEITABLE BEING AUTOMATICALLY PROTECTED.

FEMALE LIVES ALSO ENTERTAINED.

Management is Conducted on Strictest Economic Principles.

WANTED.—Influential and Energetic Agents on monthly allowance plus commission on Guaranteed business in unrepresented places.

For further particulars, apply to :-

THE HYDERABAD ECONOMY HOUSE,
CHIEF AGENTS,
RAMAKOTE, HYDERABAD, (DECCAN.)

OR

Messrs. P. K. RAU & SONS.
CHIEF AGENTS, MADRAS PRESIDENCY,
No. 289, THAMBU CHETTY STREET, MADRAS.

వనెలు కంపెనీవారి ప్రత్యేక ఔషధములు

ఈ క్రింద వెలుపబడిన ఔషధములు శరీరకాస్త్రమునకును, రోగ చికిత్సకును సంబంధించినవి మా వైద్యులచే రసాయన కాస్త్రజ్ఞులచే కాస్త్రపరిశోధనాసారము యేర్పరుపబడినవి.

మా ఔషధముల తయారుజేయు కాలలో వలసగా సామగ్రి యంతయుగలదు. ఇది యిండియాలో నెల్ల చాల పెద్ద ప్రస్తుతము కావలసిన వస్తు సామగ్రి యంతయుగలదు. అరబి మూలికలు కృత్రికాస్త్రప్రకారము, రసాయన కాస్త్రప్రకారము, భూ తత్వముగల గూడ పరీక్షియబడును. అచట బి. డి. స్టాండర్డు ప్రకారము రసాయనములు మూలికలు విశదపరచబడును. కావున యీ ఔషధములు పారిశుధ్యతయున్న, నమ్మకమున్న యేమాత్రమున అనుమానింప నక్కరలేదు.

డాక్టరు యోసన్న సిరపు

సిరపు ఫెర్రి ఫాస్ఫేటిక్ కాంపౌండు క్విన్వెను యెక్స్ట్రిక్వియా

ఈ సిరపు డాక్టరు యోసన్నపద్ధతి ననుసరించి నిరనుభాషేయము, క్విన్వా, స్క్విక్వియా మున్నయునేసి దివ్యముగ తయారు జేయబడినది.

ఈ ఔషధము అతి ఉష్ణప్రదేశములోగాని యిండియాలో నుండుటచే గలదు గుర్తులకై మును పోగొట్టుటకును, మాంసిక శోశహాదాధగాని దుష్ఫలత్వమునగాని పోగొట్టుటకును ప్రపంచ మంతటను ప్రసిద్ధికక్కినది ఔషధము.

కల పెద్ద బుడ్డి రు 2-8-0 మిడియన్ బైజు బుడ్డి రు 1-4-0. చిన్న బుడ్డి 12 అణాలు.

కె మి డి లి పు డ్డు

ఇది ఐరన్, లైము, పోటాషు, సోడా ఫాస్ఫేటులసిరపు

శుభ్రముగనుండును. అడుగున సత్తుయేమియు నుండదు. ఫిలడెల్ఫియా యెడ్వర్డు పారిషుగారు చెప్పిన పాల్ల ప్రకారము తయారుకాబడినది.

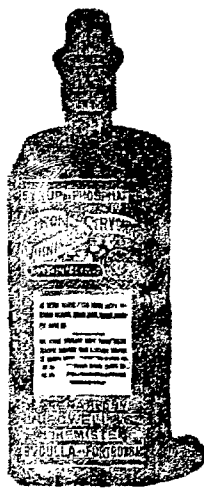
ఇది పిల్లలకు అత్యంతోపయోగకరమైనది. ఇది బలమునిచ్చు పంచియాషధము. రుచిచూసందును. మంచిక కృత్రిగావించి నరములకు పుష్టినిచ్చును.

పెద్ద బైజు బుడ్డి రు 1-12-0, మిడియన్ రు 1-0-0, చిన్న బైజు 10 అణాలు.

వనెలు కంపెనీవారి సరుకులకు మా మందులను వివరించుచు వ్రాయును.

N. POWELL & Co., Manufacturing Chemists, Bombay.

(3421)

మీ జాతకము

ఒక సం॥ రమురక జరగు సం॥కులు నెలబావారిగా వ్రాయుటకు కట్టుము రు 2/-, జీవితమంతటికైనా దశ అంత ర్గతలతో వ్రాయుటకు రు 5/-, ఇత్యేతకారము జీవిత మంతటి లోను ప్రతి సం॥ రములో జరుగు ముఖ్యవిషయములతో వ్రాయుటకు రు 8/-, జనన సం॥రం, నెల, చంద్రము, గంటలు నిమిషములు తెలుపవలెను. లేక జాతకమును పంపవలెను. అన్ని గ్రహములనుండి మిత్రలేని యోగ్యతాపత్రికలు వచ్చియున్నవి. జాతకము అంగ్లభాషలో వ్రాసి పంపవలెను. బి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్య, కృష్ణవిలాస ఆగ్రహారము (ఎ) పోస్టు మైసూరు.

భయపడవద్దు

శ్రీలంకలోని రక్షణశాస్త్రము ఈ ఔషధము బాదిన విషమును తీసివేయును. బుడ్డి 1-8 కల రు 0-8-0. 1 బుడ్డి మొదలు 3 బుడ్డవరకు పోస్టేజీ 0-8-0 రు 4-8-0 మజియార్డరు జేసిన వారికి 1 దశకాబుడ్డు పోస్టేజీ లేకుండా పంపబడును. ఔషధాలము, పిచ్చు, కుప్పము మీ యము, మూలము, అతి

నూత్రము, గర్భవ్యాధులు మొదలగునాటి కన్నీటికి నమ్మకమైన యాషధములు గలవు.

కామలాలగునకు వ్రాసినచో ఇతరముగా పంపెదము.

మీకు గల కామలము వ్రాసి పంపి యాషధమును పొందును. (119-980)

Telegrams:- Rajvald Set Bhandasji Kavraj
Rajvald
Calcutta. 152, Harrison Road, CALCUTTA.

శ్రీ బాలగంగాధర తిలకగారి

సహ్యారీలే శేష

వ్యరాజ్య తపస్యారము

ప్రతి 1-8 రు 0-8-0.

మండిత నదనమోహన మాళవ్య

గారి జీవితము, వంశాను అల్లరి

ప్రతి 1-8 రు 0-8-0.

వావిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రిలు అండ్ సన్స్, 63, ఎస్టేడ్ నెడు, చెన్నపురి.

కంపిలొనము. వారికే, మదరాసు.

తెనుగు కాలికో బైండు

సివిల్ ప్రాజీడరు కోడ్	5 0 0
క్రిమినల్ ప్రాజీడరు కోడ్	6 0 0
ఇండియన్ పీనల్ కోడ్	3 0 0
శతకరతావళి (గ్రేజు)	2 0 0
శబ్దరత్నాకరము	10 0 0
జేమక, నుచుతి, భాస్కర, సత్యవతి, సురాభాండేశ్వర, జగన్నాథక, వివిచాడప్ప, దాశరథి, నరసింహ, మాంస బోధ, శ్రీబాధి, కృపాధిక, కృష్ణ, భద్రాద్రిరామకళకములు, గణికానుభవప్రవర్తనతారాకలి, పాపవిన్నోహాభ్యాసము, భజనావందము, మామమత్సరచరిత్ర, హనుమద్దండము, విడిగా	0 2 0
శృంగారత్న, *బుగ్గోహల, రామలింగేశ, రాశివా శ్రీలింగశతకములు విడిగా	0 8 0
విక్టోరియా డిపో, మైలుపుడు - మదరాసు.	

కత్తికట్టలు - చాతులు

కప్పుతాళములు. ఆంధ్రసాహిత్యచేతనబడినవి. ప్రాత్యుపింపును. కెటకే ధరల క్యాటలాగును వ్రాయును. బి. మొకటేశ్వర్లు అండ్ కో కత్తురు అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc. పెద్దాపురం. (సోదామిట్ట) శ్రీరాధిక అగ్రెను: "ఇంద్రప్రస్థ" పెద్దాపురం.

తిరుపతి - చిరతానూరు ట్రామువే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

వాటా మొత్తము రూ 1,25,000 లు.

రూ 5 లు వెలగలది 25,000 వాటాలు.

ఒక్కొక్కదానికి రూ 5 ల చొప్పున 25,000 వాటాలుగా భాగింపబడియున్నది.

చెల్లించవలసిన క్రమము:-

దరఖాస్తు సమయమున వాటా ఒకటింటికి ... రూ 2-8-0 లు.
ఏ క్యాపైస పేదప (అలాట్ మెంటు) ... 2-8-0 లు.

విన్నపము

ఆర్యులార! యాత్రీకులు, తిరుపతినుండి చిరతానూరి కనగా రమారమి 3 మైళ్ల దూరమునకై నలుపురు కూర్చోచుట కనుకూలమైన ఎడ్లబుడ్లకు మిక్కుటముగ సొమ్ము వ్యయము చేసి కష్టపడుచున్నారు. ఈ కష్టములను నివర్తింపజేయుటకు తిరుపతినుండి చిరతానూరికి రయిలు వేయుటకై యీ కంపెనీ స్థాపింపబడి గవర్న మెంటువారి యంగీకారము సయితము పొందబడియున్నది.

ఇప్పుడు తిరుపతినుండి బయలుదేరు యాత్రీకులపై సభరు 1-కి 1 అణా ప్రకారము విధింపబడియుండు పిల్ గ్రీమ్ పన్ను మొత్తము సంతకమునకు ముప్పదివేలరూపాయలు లగునని మునిసిపల్ వారి పక్షమున దొరతనమువారిచే నంచనా వేయబడియున్నది. అనగా సాలు కైదులకుల యాత్రీకులు వచ్చుచు బోవుచున్నారనుమాట. ఈ కంపెనీవారు చేయు వర్తకమువలన మానవ యత్నమున లోపము కలుగజాలదు. వాటాదారులకు మంచిలాభము కలుగవచ్చు ననుట మా నమ్మకము. కాబట్టి ధనికులెల్లరు త్వరపడి ఈ కంపెనీలో వాటాలుపొంది యీ కంపెనీవారి యుద్దయము సాఫల్యత బొందజూతురుగాక యని ప్రార్థితులు.

ప్రాస్పెక్టస్, వాటా దరఖాస్తుపాత్రములకు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మానేజింగు ఏజెంటు. పోస్టువెట్టె 249, మదరాసు.

శుద్ధస్వదేశి బెంగులూరు - మేలు పట్టుచీరలు

జరిగినచీరలు, కిరిగలు, రవికలు, చూపు, దానడిలు, పావళ్లు, సాదావాకట్టుకుడ్లలు, గొనుకుడ్లలు మొదలగునవి పురమాషిగా మేలురకం పట్టుతో చింకపచ్చ, కనుపుపచ్చ, ఎలుపు, కోజా, ఆకాశవర్ణం, ఆరంజిరంగు, మేఘవర్ణం, కాఫిరంగు, నెమలిరంగు మొదలగు రంగులలో వారివారి ఆర్డరు మేరకు తయారుచేసి పంపెదము.

చాయకు గ్యారంటీ:- ఒకసారి ఆర్డరుయిచ్చినవారు తప్పుకొన్నాడును మాకే ఆర్డరునుపంపుదురు.

వివరములకు ఈదిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

పోస్టు బాక్స్ నెంబరు 65.

మాకం సుబ్బరాయ శెట్టి అండు బ్రదర్స్,

పట్టుబిలి వర్తకులు, చాక్, బెంగులూరుసిటీ,

ఈ పుస్తకమునందు అతిసందర్భ శ్రీవాల్మీకి రామాయణము ఆంధ్రవచనము.
మైన 115 పటము లున్నవి.

సంపూర్ణము 9 సంపుటములు: ౯ భాగములు ఏకకాలమున కొనువారికి రూ ౧౧ ౦ ౦
సంపూర్ణము 3 సంపుటములు: బాల, అయోధ్యాకాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు- ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦
యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, ౧ సంపుటము ౪ ౪ ౦

శ్రీరామకాలనిర్ణయము

౦ ౮ ౦

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అండు కో., ఆనందముద్రణాలయము, మదరాసు.

(1)

R. Venkateshwar and Co, Publishers, Loane Square, Madras

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి

గర్భిణీ స్త్రీలకు

సంజీవని

గర్భిణీ స్త్రీకి గలుగు, వాంతులు, వెక్కిళ్లు, బలహీనత, సోమరితనము, అశక్తియు, తలకొప్పి, చిక్కిపోవుట ఎడమప్రక్కనుండు బొడించుట, హృదయము కొట్టుకొనుట, వెక్కిళ్లు, కండ్లులోనికి పోవుట అన్నియు మామము చేయును. స్త్రీలు గర్భము ధరించినది మొదలుకొని ప్రసవించువరకు విడువక నేనించు ఎట్టిబాధయు లేక సుఖప్రసవము చేసెదవను. వెల యడ్డీ 1 కి రూ 1.12.0

పాక్కింగు పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

తంతువిలాసము

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి.

ఆయుర్వేదాశ్రమం

41, ఆచారపుకవిధి, జి. టి., మదరాసు.

ఓరియంటల్

గవర్న

మెంటు నెక్యూరిటీ

లైఫ్ అన్యూరన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్

1874 సం. స్థాపితము.

హెడ్ క్వార్టర్స్, బొంబాయి.

మానేజరు:- హెచ్. ఎస్విన్ జోన్ను.

ఫస్టు రూ 5,46,00,00 ప్రెజెంట్ యొక్కది
1920-వ సంవత్సరము నందు

వరదండ 91,06,328-0.11

ఫస్టు రూ 5,46,00,00 ప్రెజెంట్ యొక్కది

రెస్టుల మొత్తము 15,44,24,593-11.3

మానుచున్నది ఇక్కడ సారాంశము

చార్జ్ ఖాతా ఖర్చు చెల్లించిన

మొత్తము 6,50,00,000

ఈ కంపెనీ తరఫున పనిచేయుటకు ఏజెంట్లు
కావలయును. వారు అనుభవ శాలితులగు నంత
వలయును. ధరావత్తు చెల్లించవలయును.

ధరఖాస్తు పాత్రములకు యీ క్రింది విలాసమునకు వ్రాయుదు.

Apply to:-

F. E. Vaid Eaq, Branch Secretary

Oriental Assurance Building,

Post Box No. 8, Madras.

గొప్పభగవంతు! జాతకరత్నము అధిభిరు!

PART I

జన్మనక్షత్రము పుట్టింపు తేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సంత
తర ఫలితములను క్యాంక్షరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సంత
తరములకైనను జ్యోతిష్యుని సహాయము ఆక్కర లేకయే
తమకుట తాము వ్రాసికొనవలరు. భవము, సంతానము, ఆయు
రావస్థయును మున్నగు దాదాకభావములతో మీ మీ జాత
కములను మీరే వ్రాసికొనవలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్యుడు.
దీని వెల రూ 2-0-0, నెలఖర్చులోగా కొనువారికి 1-0-0 మాత్రమే
వలయును. జాతకములు సరసమైనవరకు పంపబడును.

(164) గ్రేట్ యిండియా జ్యోతిషాలయము,
ఖిరొకోట, విశాఖపట్నంజిల్లా

త్వరపడుడు! మోసపోకుడు!!

ఇనుపకమ్మలు, చట్టములు, చదరములు, విల్లుచట్టములు,
మేకులు, ఇనుపరేకులు, కర్రయిరేకులు, ఇనుపగొట్టములు, కర్ర
యిగొట్టములు, దోర్లరేకులు, నీసపుట్టలు మొదలైన ఉత్కృ,
ఇనుముసామానులున్ను, చేతిమాచుక్కు, నెమలిమాచుక్కు, నీమెం
టున్ను మిల్లుసామగ్రిలున్ను నమ్మకముగాను, సరసముగాను,
చిక్కును.

పలయువారు యీ క్రింది వివరమును పడయచేసి వ్రాయ
కోరెదము.

వి. ఎలిరాజులు అందు కంపెనీ,
(353) నెం 4 రు ఎర్రబాలు శెట్టివీధి,
బార్డిటన్, మద్రాసు

అమృతమునకు

ఈ దిగువ తెలుపబడిన రబ్బన్ హరన్ను లైట్ పు "ఆర్"
మా నెయింతుములు ప్రత్యేకముగా తగ్గువల ధర ప్రకారము విక్ర
యించబడును.

45 లి. హెచ్. పి. ఎఫ్ ఓ ఆర్ మద్రాసు రూ 6850 నికరమైనధర

55 " " " 7800

85 " " " 10750

110 " " " 18000

కొన్ని మెషినులు మార్కెట్ అమృతమునకు నిర్దేశముగా
నున్నవి. (886)

Massey & Co. Ltd.,

Post Box No. 55, Madras.

శెంట్టుకలే అందము.

రా బిహార్ కుండ, జా గ్ర త!

శెంట్టుకల యొక్క పేరుతో ఈ రోజున మన దేశమునందు
అందరియైనా మనము నెట్టికొనియున్నాము. శెంట్టుకల నొక ప్రత్యేకము.
అందరినీ చూడండి.

కామినియా నూ నెను

మామల మొదలైనవి.

ఇది శుభ్రతకు కేంద్రము.

శెంట్టుకల కట్టి రోగ మున్ను, రోగ మున్ను మున్ను,
అది నివారము.

శెంట్టుకల తిట్లు గాని, గర్భము గాని యెందును.

మా శెంట్టుకల మరల యెప్పుడీ శెంట్టుకలను గర్భము
అది నుండి తెరయి చూడును.

ఈ రోజున దీనిని కలిపించి చూడును.

శెంట్టుకల యెట్లు కట్టి యున్నావో కనిపెట్టును.

కామినియా తలనాన నిన్ను శుభ్రముగా చేయును.

నెల బుద్ధి 1-కి 1-కి మామల. 2. 2. చార్జీలు కట్టెకము.

అన్ని చోట్లలోనూ ఈ కింద తెలుగునాటి కర్రలను
నిక్షేపించబడుచున్నది.

ఇది మంచి లక్షణము కలిగియున్నది. నరకు లక్షణము
నాశమును గూడ కలిగియున్నది. లేకున్న,

హామి రోజున:

ఆంగ్ల యిండియా డ్రగ్స్ ఆంధ్ర

కెమికలు కంపెనీ,

155 కామ్రామికిడు, బొంబాయి.

మామల మొదలైనవి (కట్టెకము, లేక అట్లైన కామినియా) కు
"టెటో డిల్ బహార్" కు వ్రాయును.
ఇది శుభ్రతకు కేంద్రము. అట్లెప్పుడీ శుభ్రతకు కేంద్రము.
కట్టెక బుద్ధి 1-కి 1-కి మామల 2-0-0
1. చార్జీలు " 0-12-0
2. చార్జీలు " 0-8-0
కట్టెక బుద్ధి 1-కి 1-కి మామల చార్జీలు మొత్తము
కట్టెక బుద్ధి 1-కి 1-కి మామల చార్జీలు మొత్తము

యినాం! యినాం!!

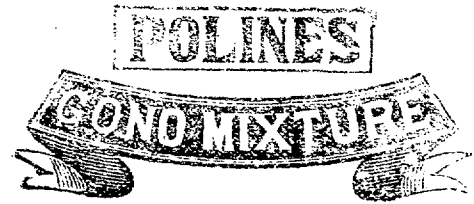
60 సం॥ రముల అనుభవముగల సర్కారు
వైద్యాధికారి రావు సాహెబు డాక్టరు దాసుగారి

నుఖజీనిత రమ్యాపుస్తకము

ఇనాముగా పంపబడును. ఈ విగువవిలాసము
నకు వ్రాయవలెను. (3395)

శుభ్రములు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

The swasthya Sahaya Pharmacy,
30-2 Harrison Road, Calcutta.

18 సంవత్సరముల నుండి చాలా ప్రసిద్ధి చెందినది.

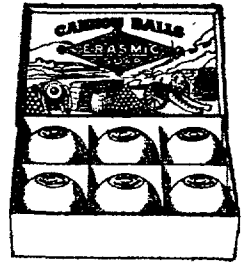
కొవడము గానీయో మొదలగు అన్ని విధములైన
మలకు గ్యాగరంటిగా చెప్పబడినది. ఇది గుర్తించిన
కనకాశి కలకత్తా మాత్రమే తయారుచేయబడినది. ఒక మో
కాదు నేనించిన ఉపశమనము ఇచ్చును. 12 గంటల కాలములో
వ్యాధిని అపును. అయిదు రోజులలో వ్యాధిని నిర్మూలము చే
యును. ఇంతకు మించి వ్రాయబడినది. ఒక సామాన్య రక్తి
యొకటి నేనించినవిదగ్గ రోగులకే అనుభవముమీద గుణమును
తెలియగలదు. పోస్టుచార్జీతో నవ బుద్ధి 1 కి రు 2.7-0
20-00 కి రు 5-10-0 మూడింటికి రు 9-12-0 మాత్రమే.

(3458) ఈ త్రవములు యింగ్లీషులో వ్రాయబడి యున్నవి.

D. Polines & Co.

Chemists, No. 5 Harimohan Roy Lane
Calcutta.

ERASMIC

చర్మమును మెత్తపరచుచు సుఖముగ నుండును.
నువ్వునకు ఘనతకు గుణమునకు అద్వితీయము.
ఇది టేబులను చూచి మోసపోకును.
అన్ని పోస్టు వర్తకులవద్ద దొరకును.
(4)

నీ కంటియందు ఏలాటిబాద
యెనను కలదా?

అట్లుండిన అన్ని విధముల శస్త్రవ్యాధులకు నిర్మూలము
నట్టియు, నమ్మక మైనట్టియు, మిక్కిలి పొడవైనట్టియు
కొవడముయొక్క గుణములను తెలుపునట్టి పుస్తకమునకు ఏల
వ్రాయబడినది? (8897)

L. H. Saller Dept, 4 Sanyta Bangal.

మేలైన ఫోటన్ కలములు

బ్లాక్ బర్న్	రు 3 8 0
స్వాన్	" 6 4 0
నాటరుమాన్యు విడియల్	" 8 8 0
1/2 జర్మన్ ఫ్లోమిటర్	" 1 8 0

(1514) గిరి బ్రదర్స్, ట్రిప్లికేట్ - మదరాసు.

సులయచందనము

గనేరియా అను రోగమునకు కారకము

కథనము లేదు. విద్యారితో చేసి లేదు.
ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చు, అను మూడు
విధముల గా రోగమును చూడు
మూలలో మామము. శ్రీల కనుక
వ్యాధులకు కూడ ఇది రోగము.
(151) డబ్బీ 1 కి రు 2-4-0

గందర్వ ఫోటో, రాయవరం(గోదావరిజిల్లా.)

అమృతాంజనము

వాయువునొప్పులకు వజ్రాయుధము

చక్కని చర్మముతో సహా సీసా 1-కి, 0-10-0 అణాలుమాత్రమే

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సండివివంటిది

పంచ బాష చిటి చూచి కొని న మోసము గలుగదు

తలనొప్పుల మామము,

వాయువుపోట్ల బాపును,

సాంస్కృతికతల బారదోలును,

పోట్లపోగొట్టును.

జెగులు కేదించును

వాపుల చూపుమాపును

దగ్గురు తగ్గించును

గురదను తొలగించును

అమృతాంజనము

బంటి తలనొప్పికి వరప్రసాదము

తేలుబాధను తీసివేయును

వేలకువేలు విక్రయము.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు ఘనమయినమందు

తామర తైలము డబ్బీ 1-కి 0-6-0

రాజారాణి గుర్తుగల తామర తైలము తీట, గజ్జికీ చాల మంచిమందులో తయారు చేయబడి
అనేక యెండ్లనుండి యున్న తామర నాలుగైదు సారులు దీని రాచిన మాయమగును.

దంతచూర్ణము డబ్బీ 1-కి 0-2-0

పండ్ల పోటుకు తీపులకు ఈ దంతచూర్ణముతో పండ్లు తోముటవలన చిగుళ్ళనుండి రక్తము
స్పృశించకుండును. నోట దుర్గంధము లేక యుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును.

మోహిని తైలము 5 తు॥ నూనెగల సీ॥ 1-కి 0-12-0

శ్రీ పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది

ఇది మనోహరితము జేయు విద్యార్థులు, స్త్రీ డర్లు, ఉద్యోగములు మొదలగు వారికి సుఖనిద్ర
విశ్రాంతినిచ్చును. సుందరుల మోహలావణ్యములకు ప్రాపగు కురులను బెంచి కాపాడును.

అమృతాంజనము డిపో బొంబాయి లేక మదరాసు.